

Memòria del Departament de Justícia 2019

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Elaboració: Gabinet Tècnic del Departament de Justícia.

Aquesta Memòria ha estat elaborada a partir dels materials facilitats per les diferents unitats directives del Departament de Justícia. Agraïm especialment la dedicació i la col·laboració dels diferents interlocutors que han proporcionat o generat continguts.

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
justicia.gencat.cat

Aquest document és accessible a
http://justicia.gencat.cat/ca/departament/publicacions/llibres_per_tematica/memories/

Índex

Presentació	4
1. Estructura	6
1.1. Organització	7
1.2. Consell de Direcció	9
2. El Departament de Justícia en xifres	10
3. Gabinet de la Consellera	14
3.1. Oficina de Relacions Institucionals	16
3.2. Oficina de Comunicació	17
3.3. Oficina de Protocol	18
4. Secretaria General	20
4.1. Direcció de Serveis	21
4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques	38
4.3. Direcció General de Memòria Democràtica	43
4.4. Direcció General d'Afers Religiosos	50
4.5. Assessoria Jurídica	53
4.6. Gabinet Tècnic	57
4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)	66
4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya	78
5. Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	80
5.1. Àrea d'Inspecció	81
5.2. Sub-direcció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica	83
5.3. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics	91
5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia	94
5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)	106
6. Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima	112
6.1. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics	118
6.2. Sub-direcció General de Centres i Gestió Penitenciària	122
6.3. Sub-direcció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat	123
6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	126
6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)	135

Presentació

Ester Capella i Farré
Consellera de Justícia

Us fem a mans la memòria del Departament de Justícia de l'any 2019. En les seves pàgines detallem l'activitat que hem dut a terme en aquests 12 mesos des de les diferents unitats i entitats que integren el Departament, amb la voluntat de consolidar el servei públic de justícia que prestem. Aquest document no vol ser només un recull d'actuacions, també vol ser una eina de transparència per retre comptes a la ciutadania.

Des del Govern de la Generalitat de Catalunya entenem la justícia com una eina de cohesió social i al servei de les persones. Partim del compromís amb un model de justícia democràtica, garant dels drets i les llibertats, que fomenti el

diàleg, repari les víctimes i ofereixi les oportunitats necessàries per a la reinserció a les persones que han comès algun delictes. Aquests són els principis orientadors del nostre Departament en tots els seus àmbits d'actuació.

Malgrat un context pressupostari advers –de pressupostos prorrogats i de no materialització dels compromisos financers de l'Estat–, hem redoblat els esforços per fer possible una administració de justícia moderna, àgil i eficaç que faci possible que els ciutadans accedeixin en condicions d'igualtat a la justícia i la tutela judicial efectiva. S'han fet obres de millora als equipaments judicials de Sant Feliu del Llobregat, Sabadell i Rubí, entre d'altres; i s'han inaugurat nous edificis per acollir els jutjats a Tortosa i Mollet. S'ha ampliat i millorat el servei d'atenció a les víctimes del delictes, tenint molt present que el 92 % de les persones ateses són dones i que el 60 % dels delictes patits estan relacionats amb la violència masclista. D'altra banda, hem garantit el finançament de l'assistència jurídica gratuïta, al qual la Generalitat ha destinat 64,3 milions d'euros, atès que l'Estat no ha fet efectiva la transferència que li pertoca a càrrec de les taxes judicials recaptades a Catalunya.

El Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) ha continuat oferint eines i recursos formatius per al personal de l'Administració de justícia i per als professionals de l'execució penal; a banda, ha ampliat i diversificat el fons del Centre per esdevenir un referent en l'àmbit jurídic a Catalunya. Des del CEJFE hem posat en marxa l'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, amb l'objectiu d'examinar el funcionament de tots els òrgans implicats en l'eradicació d'aquesta violència per tal de fer més efectives les polítiques públiques de prevenció, atenció i tractament. L'Observatori ofereix també formació específica sobre violència masclista adreçada als professionals.

En l'àmbit de l'execució penal, la reinserció continua sent l'eix central de la política penitenciària a Catalunya, amb un mandat clar per garantir les segones oportunitats. S'han millorat els equipaments penitenciaris d'adults i s'han ampliat les places als centres educatius per a menors. Juntament amb les activitats formatives i ocupacionals, mantenim l'aposta pel medi obert i per les mesures penals alternatives, que s'han revelat com a eines essencials per reduir la reincidència.

Per tal de fer més eficients les actuacions i garantir-ne la coherència, s'ha transformat la Direcció General de Serveis Penitenciaris en la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima, que inclou tot l'àmbit penitenciar, els centres educatius de justícia juvenil, les mesures penals alternatives a la presó i l'atenció a la víctima. Aquesta reestructuració subratlla la importància de la generació de noves oportunitats i la contribució dels centres penitenciaris i educatius per aconseguir una societat més cohesionada, justa i segura. La reestructuració no ha comportat cap increment retributiu ni l'augment de l'equip directiu del Departament de Justícia.

El 2019 vam patir la pèrdua de Pilar Heras, directora general d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, que va morir sobtadament. Era una professional estimada i respectada per la seva llarga trajectòria i, sobretot, pel seu compromís i la seva qualitat humana. Seguim tenint molt present la seva visió humanista.

En relació amb el dret civil, cal destacar la renovació de la Comissió de Codificació de Catalunya, que per primera vegada té una composició paritària de dones i homes. La Comissió ha impulsat una revisió del Codi civil de Catalunya per eliminar-ne qualsevol disposició discriminatòria, i també l'impuls de modificacions legislatives en aquesta línia, com ara la garantia dels drets de les persones amb discapacitats sensorials en atorgar testaments. D'altra banda continuem impulsant la resolució extrajudicial de conflictes i la mediació, i també endeguem iniciatives per estendre-la, com ara els premis ADR a la recerca i a experiències d'èxit a nivell local. Totes aquestes actuacions tenen un mateix esperit: que el nostre dret civil faci la vida més fàcil a tothom.

El 2019 hem commemorat els 80 anys de la fi de la Guerra Civil i dels exilis que va provocar. Un aniversari que ha centrat bona part de l'activitat del Departament en l'àrea de Memòria Democràtica, juntament amb el Pla de fosses, el Programa d'identificació genètica, el Cens de persones deportades i l'expedició de certificats de nul·litat dels judicis franquistes. Recuperar la memòria, dignificar les víctimes i donar a conèixer aquells fets és imprescindible per garantir el dret a la veritat, la justícia, la reparació i la no repetició. Cal destacar també iniciatives per a la recuperació de la memòria de la justícia a Catalunya durant la Guerra Civil i el franquisme, com ha estat l'exposició impulsada pel Servei d'Arxius, Biblioteques i Efectes Judicials.

En aquesta legislatura el Departament de Justícia ha assumit l'àrea dels afers religiosos. S'ha continuat prestant suport als ens locals en iniciatives relacionades amb la diversitat de creences, als centres penitenciaris per garantir el dret a la pràctica religiosa a les persones internes i a la celebració d'una nova edició de la Mostra de Cinema Espiritual.

Per acabar, però no menys important, fem una menció i un reconeixement a la tasca de totes les persones que fan possible la tasca del Departament de Justícia. Agraïm sincerament a tots els treballadors i les treballadores la seva dedicació. Un agraïment que fem extensiu a totes les entitats del tercer sector amb les quals col·laborem, així com als operadors jurídics. És amb el treball conjunt que fem possible un servei públic de justícia per a tota la ciutadania.

1. Estructura

1.1. Organització

1.2. Consell de Direcció

1.1. Organització

Conselleria
Ester Capella i Farré

Gabinet de la Consellera
Helena Ricomà Galofré

Oficina de Relacions Institucionals
Éric Gómez Pérez

Oficina de la Secretaria de la
Consellera

Mònica Casals Serra

Oficina de Comunicació
Oriol Burgada Mascaró

Oficina de Protocol
Susana Cucurella Vila

Secretaria General
Patricia Gomà i Pons

Assessoria Jurídica
Maria del Pilar García Cruz

Gabinet Tècnic
Tamara Garcia de la Calle

Direcció de Serveis
Iolanda Aguilar Juncosa

Sub-direcció General de Recursos
Humans i Relacions Laborals
Maria J. Martí González

Sub-direcció General de Gestió
Econòmica
M. Montserrat Vintró Feliu

Sub-direcció General de Patrimoni,
Obres i Serveis
Maria Pérez Cardenal

Direcció General de Dret i d'Entitats
Jurídiques
Xavier Bernadí Gil

Sub-direcció General de Dret, Entitats
Jurídiques i Grups d'Interès
Gemma Capdevila Ponce

Centre de Mediació de Dret Privat de
Catalunya
Rosa Creus Carreras

Direcció General de Memòria Democràtica
Gemma Domènech i Casadevall *(des del
29.1.2019)*

Sub-direcció General de Memòria
Democràtica
Alejandro Quintana Pérez

Memorial Democràtic
Jordi Font Agulló *(des de l'11.3.2019)*

Consorti del Museu Memorial de l'Exili
(MUME)
Alfons Quera Carré

Consorti Memorial dels Espais de la
Batalla de l'Ebre (COMEBE)
Teresa Ferré Panisello

Direcció General d'Afers Religiosos
Marcel·lí Joan i Alsinella
Patricia Gomà i Pons *(suplència temporal
des del 12.12.2019)*

Sub-direcció General d'Afers Religiosos
Isabel Escandell i Sanchez

Centre d'Estudis Jurídics i Formació
Especialitzada
Núria Clèries i Nerín

Centre d'Història Contemporània de
Catalunya
Lluís Duran Solà

Secretaria de Relacions amb
l'Administració de Justícia
**Joan Domènec Abad i
Esteve**

Direcció General de Modernització de
l'Administració de Justícia
Montserrat Muñoz Moreno

Institut de Medicina Legal i Ciències
Forenses de Catalunya
Aina M. Estarellas Roca

Secretaria de Mesures
Penals, Reinserció i Atenció
a la Víctima
Amand Calderó Montfort
(des del 8.1.2019)

Direcció General d'Execució Penal a la
Comunitat i de Justícia Juvenil
Pilar Heras Trias *(fins el 27.01.2019)*
Gisela Torns Payà *(des del 30.04.2019)*

Centre d'Iniciatives per a la Reinserció
Juan José Torres López

Gerència Territorial de Barcelona Ciutat
i l'Hospitalet de Llobregat
Elisabet Abella Roca

Gerència Territorial de Barcelona
Comarques
Rosa Maria Mateo Botella

Serveis Territorials del Departament de
Justícia a la Catalunya Central

Serveis Territorials del Departament de
Justícia a Girona
Jordi Martinoy Camós

Serveis Territorials del Departament de
Justícia a Lleida
Jaume Montfort Samà

Serveis Territorials del Departament de
Justícia a Tarragona
Eva Ferran Roig

Serveis Territorials del Departament de
Justícia a les Terres de l'Ebre
Montserrat Ingla Torné

Sub-direcció General de Suport Judicial
i Coordinació Tècnica
Dora Tellado Rosselló

Sub-direcció General de Recursos
Humans i Econòmics
David Lladó García

Sub-direcció General de Planificació i
Programes
Xavier Camps Ortiz

Sub-direcció General de Recursos
Humans i Econòmics
Rosa M. Pérez Vallverdú

Sub-direcció General de Centres i
Gestió Penitenciària
Pedro Domínguez Quinoya *(fins el
17.10.2019)*
Paula Montero Brasero *(des del
29.10.2019)*

Sub-direcció General de Programes de
Rehabilitació i Sanitat
Carlos Soler Iglesias

Sub-direcció General de Reparació i
Execució Penal a la Comunitat
Marta Ferrer i Puig

Organigrama sorgit del Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia.

1.2. Consell de Direcció

Del Consell de Direcció en formen part les persones titulars d'òrgans directius amb rang orgànic de secretaria general o de direcció general, els altres càrrecs que la persona titular del Departament determini i el cap del Gabinet del Conseller, que actua com a secretari.

Persona titular	Òrgan
Ester Capella i Farré	Conselleria de Justícia
Patrícia Gomà i Pons	Secretaria General
Iolanda Aguilar Juncosa	Direcció de Serveis
Núria Clèries i Nerín	Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
Juan José Torres López	Centre d'Iniciatives per a la Reinserció
Joan Domènec Abad i Esteve	Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia
Montserrat Muñoz Moreno	Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia
Xavier Bernadí i Gil	Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques
Amand Calderó Montfort	Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Gisela Torns Payà	Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil
Gemma Domènech i Casadevall	Direcció General de Memòria Democràtica
Marcel·lí Joan i Alsinella	Direcció General d'Afers Religiosos
Helena Ricomà Galofrè	Gabinet de la Consellera

Composició a 31 de desembre de 2019.

2. El Departament de Justícia en xifres

Pressupost (en €)

Pressupost inicial	955.090.844
Pressupost definitiu	1.011.856.153

Recursos humans (personal actiu l'últim dia de l'any)

	Total	Dones
Administració i serveis generals	1.300	72 %
Administració de justícia	7.582	78 %
Centres penitenciaris	4.795	43 %
Centres de justícia juvenil	320	54 %
Total	13.997	65 %

Immobles

Serveis centrals, territorials i organismes adscrits	11
Administració de justícia	92
Centres penitenciaris	14
Centres de justícia juvenil	7
Total	124

Atencions a la ciutadania

Oficina d'Atenció Ciutadana	55.636
Consultes, queixes i suggeriments (web)	10.048
Sol·licituds d'accés a la informació pública (SAIP)	61

Formació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)

Accions	1.941
Alumnes	21.809

Registre de parelles estables

Sol·licituds de registre	25.838
--------------------------	--------

Registre d'entitats jurídiques (acumulat)

Associacions i federacions	73.869
Fundacions	2.616
Altres entitats	389
Total	76.874

Registre de grups d'interès (acumulat)

Persones físiques, jurídiques i organitzacions influents	3.487
--	-------

Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya

2019

Expedients gestionats	3.753
Sol·licituds de mediació iniciades	2.822

Memòria democràtica

Inscrits al cens de persones desaparegudes (acumulats)	5.872
Fosses excavades (Pla de fosses 2017-2019)	26
Sol·licituds d'indemnitzacions als ex-presos polítics (acumulades)	39.515

Afers religiosos

Centres de culte	8.165
Assistents a activitats formatives de diversitat religiosa	1.585
Mostra de Cinema Espiritual (espectadors)	5.100

Administració de justícia

Peritatges	26.950
Traduccions i interpretacions	48.075
Actuacions de justícia gratuïta	494.812
Servei d'Orientació Jurídica (consultes ateses)	85.736
Oficina d'Atenció Ciutadana (atencions)	929.035
Assistències a víctimes de violència sobre la dona (advocats)	14.492
Actuacions de l'IMLCFC a l'àmbit jurisdiccional penal	57.298
Actuacions de l'IMLCFC a l'àmbit jurisdiccional civil	24.123

Planta judicial

Òrgans judicials	628
Fiscalies	24
Jutjats VIDO ¹ i amb activitat VIDO	53
Jutjats de pau	898
Jutges per 100.000 habitants	10,8

Execució penal

Capacitat dels centres del sistema penitenciari	9.560
Població penitenciària l'últim dia de l'any	8.391
Dones	6,7 %
Interns diferents al llarg de l'any	14.015
Població encarcerada per 100.000 habitants	110,1
Població en situació de 3r grau	2.683
Població en llibertat condicional	820
Població en programes de rehabilitació	11.789

Mesures penals alternatives (MPA)

Població amb MAP al llarg de l'any	14.890
MPA complertes de treballs en benefici de la comunitat (TBC)	13.415

Justícia juvenil (població atesa pels serveis de Justícia Juvenil)

Població l'últim dia de l'any	2.078
Persones diferents al llarg de l'any	5.926
Dones	17,8 %
Interns als centres (últim dia de l'any)	295

Oficines d'atenció a la víctima del delictes (OAVD)

Víctimes ateses	12.366
Dones	92,0 %

¹ Violència sobre la dona.

Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

Persones ocupades	3.938
Persones formades	2.964
Persones inserides (contractes)	1.424

3. Gabinet de la Consellera

- 3.1. Oficina de Relacions Institucionals
- 3.2. Oficina de Comunicació
- 3.3. Oficina de Protocol

3.1. Oficina de Relacions Institucionals

Queixes i actuacions d'ofici tramitades pel Síndic de Greuges

	2018	2019
Es va solucionar el problema	46	40
Es va acceptar la resolució	19	6
Es va acceptar parcialment la resolució	105	60
No es va acceptar la resolució	21	18
No hi havia irregularitat	223	203
Altres formes de finalització	6	0
En tramitació al final del període	100	21
Total	520	348

Iniciatives parlamentàries gestionades

	2018	2019
125 Procediment en exercici del dret de petició	0	1
126 Procediment en exercici del dret de petició (ePetició)	1	0
202 Proposició de llei	2	2
250 Proposta de resolució	18	21
290 Resolució	7	15
295 Control del principi de subsidiarietat	6	0
300 Interpel·lació	3	6
302 Moció subsegüent a una interpel·lació	2	2
310 Pregunta oral a respondre en el Ple	4	11
311 Pregunta oral a respondre en comissió	51	10
314 Pregunta al Govern a respondre per escrit	113	163
320 Sol·licitud d'informació i documentació	35	26
352 Proposta de compareixença	125	0
354 Sol·licitud de sessió informativa	1	12
355 Sessió informativa	1	5
356 Sol·licitud de compareixença	7	16
357 Compareixença	5	8
390 Moció	2	2
Total	383	300

3.2. Oficina de Comunicació

L'Oficina de Comunicació ha dissenyat i executat 36 accions destinades als mitjans de comunicació i encapçalades per la consellera de Justícia, a banda de la resta d'accions amb secretaries i direccions generals. La majoria d'aquests esdeveniments ha comportat, per aquest ordre, la recollida d'informació, la localització de l'espai i la preparació de l'argumentari, el guió d'un audiovisual, el suport gràfic –infografies i fotografies–, la nota de premsa, l'oferta de reportatges complementaris per contextualitzar les declaracions, la convocatòria de premsa, la promoció d'entrevistes, les entrades a les xarxes socials, el trasllat dels equips materials i un resum de premsa anterior i posterior.

De totes les notes de premsa enviades en el decurs de l'any, el 31 % corresponen a l'àmbit de l'execució penal, el 30 % al de la memòria democràtica, el 22 % al de l'administració de justícia, el 15 % al del dret civil català i la mediació i el 3 % al de la religió.

El conjunt de la direcció del Departament ha estat entrevistat en 28 ocasions en programes de ràdio i televisió, així com en la premsa escrita i digital.

En un any, l'equip de Comunicació ha atès a l'entorn d'11.000 trucades de periodistes per sol·licitar informació.

Durant el mateix període, la consellera Ester Capella ha generat 4.253 impactes, tots a la premsa escrita i digital, i la resta del Departament n'ha produït 39.855. Segons la plataforma de gestió d'impactes que presta serveis al Departament, el valor econòmic conjunt d'aquestes mencions, excloent-ne les ràdios i les televisions, ascendiria fins als 225 milions d'euros.

Onze xarxes socials

L'Oficina de Comunicació gestiona onze comptes de xarxes socials:

- 4 a Twitter
- 4 a Facebook
- 1 a Youtube
- 1 a Flickr
- 1 a Instagram

Aquestes xarxes expliquen l'acció de govern, l'opinió de la direcció i els serveis que ofereix el Departament de Justícia amb fotografies, postals i vídeos. Durant l'any 2019, les xarxes socials del Departament de Justícia han incrementat notablement tant l'activitat com el nombre de seguidors. Per citar-ne alguns exemples, en només un any:

- El compte d'Instagram de Justícia ha crescut més d'un 40 % en nombre de seguidors.
- El compte de Twitter de @catmemoria ha incrementat el total de seguidors en un 35,5 %.
- El compte @justiciacat ha publicat un 25 % més de piulades.

Aposta pel contingut gràfic i audiovisual

L'Oficina de Comunicació ha penjat 150 vídeos als diferents comptes de Justícia, que han acumulat vora 600.000 reproduccions. D'aquestes, quasi un 75 % han estat per als 50 vídeos institucionals, produïts per la mateixa Oficina, sobre els serveis del Departament i l'acció política de la direcció.

Les xarxes també han divulgat una trentena de postals per anunciar entrevistes de l'equip directiu als mitjans de comunicació i resums de les mateixes entrevistes; a més, unes 50 infografies amb dades vinculades als serveis i l'activitat de l'àmbit competencial del Departament de Justícia.

3.3. Oficina de Protocol

L'Oficina de Protocol gestiona les relacions amb la unitat homòloga de la Presidència de la Generalitat, coordina les activitats de protocol i els actes públics organitzats pel Departament i aquells en què participa; també assessora i assisteix, en matèria de protocol, la consellera del Departament.

Actes més destacats de la consellera

10 de gener	Lliurament de la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya	Palau de la Generalitat
11 de gener	Dia de la Justícia 2018. Lliurament de les distincions en matèria de justícia a Catalunya	Palau de la Generalitat
16 de gener	Inauguració del curs acadèmic del CEJFE	CEJFE
21 de gener	Dia Europeu de la Mediació 2019. Lliurament dels Premis ADR Justícia	CEJFE
9 de febrer	Dia Nacional de l'Exili i la Deportació: - 10è aniversari del MUME - Actes de la commemoració a Camprodon	La Jonquera i Camprodon
13 de febrer	Inauguració de l'exposició <i>Pepita i Elisa Úriz, de Badostáin a Berlin Oriental</i>	Memorial Democràtic
22 de febrer	Festivitat de Sant Raimon de Penyafort. Col·legi d'Advocats i Advocades de Tortosa	Tortosa
28 de febrer	II Congrés de Violència de Gènere	ICAB
14 de març	Presentació del Pla estratègic d'execució penal d'adults	CEJFE
27 de març	Homenatge a la senyora Pilar Heras, directora general d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	CEJFE
30 de març	Commemoració dels 40 anys de les primeres eleccions municipals en democràcia	Cardona: Ajuntament
15 d'abril	Homenatge als republicans que foren represaliats pel franquisme	Parlament de Catalunya
29 d'abril	300 aniversari de les primeres Esquadres de Paisans Armats a Catalunya	Palau de la Música
2 de maig	Lliurament de les restes del senyor Elio Ziglioli (mort el 1949)	Castellar del Vallès
8 de maig	74è aniversari de la fi de la Segona Guerra Mundial a Europa	Parc de la Ciutadella
23 de maig	IX Trobada anual de la Societat Catalana d'Advocats de Família (SCAF)	Universitat de Lleida, Edifici del Rectorat
29 de maig	Inauguració de l'exposició "Guinea, el franquisme colonial"	Seu del Memorial Democràtic
31 de maig	Presentació del Pla de fosses	Alguaire
4 de juny	Commemoració dels 80 anys dels exilis que va comportar el final de la Guerra Civil espanyola	Palau de la Generalitat
6 de juny	Enterrament del soldat desconegut al cementiri de Cassà de la Selva	Cassà de la Selva

20 de juny	Inauguració del IV Congrés de Drets Humans de l'Advocacia Catalana Visita dels Serveis Territorials de Justícia a Tarragona	Tarragona: Col·legi d'Advocats i seu dels Serveis Territorials
27 de juny	Dia de l'Advocacia Catalana: VI edició del Premi Valors	Barcelona: Conservatori Municipal de Música
4 de juliol	Obertura de la fossa del Mas del Primo	Caseres i Batea
5 de juliol	Apadrinament dels nous graduats de la Facultat de Dret de la Universitat de Girona	Girona: Palau de Congressos
11 de juliol	XIIIè Premi Agustí Juandó i Royo	Universitat de Barcelona, Paranimf
16 de juliol	Presentació de la Memòria 2018 de la Comissió Jurídica Assessora	Palau de la Generalitat
26 de juliol	Homenatge a Conxita Grangé, resistent antifeixista deportada a Ravensbrück Ajuntament de la Torre de Cabdella Casa Grangé Museu Hidroelèctric de Cabdella	La Torre de Cabdella
7 de setembre	Històries de vida de l'antifeixisme, l'exili i la deportació	La Pobla de Segur
17 de setembre	Inauguració de l'exposició "La memòria del segle XX des dels arxius judicials"	Barcelona: la Model
19 de setembre	Dinar amb la Junta Directiva del Clúster de la Indústria d'Automoció de Catalunya (CIAC)	Barcelona: CaixaFòrum
26 de setembre	Inauguració III Congrés de Mediació	ICAB
30 de setembre	Festivitat de la Mercè, patrona de les institucions penitenciàries	Barcelona: Palau de Pedralbes
2 d'octubre	VI edició del Premi Dret i Societat. Despatx Roca Junyent Advocats	ICAB
10 d'octubre	Inauguració del 4t Seminari Internacional de Transparència	ICAB
30 d'octubre	Signatura del protocol de cooperació del Departament de Justícia i el Departament d'Educació amb el Memorial de la Shoah de París	Barcelona: Memorial Democràtic
14 de novembre	Inauguració de la nova seu dels jutjats de Mollet del Vallès	Mollet del Vallès
20 de novembre	II Premi de Cinema Espiritual de Catalunya	Barcelona: Sagrada Família
21 de novembre	Presentació del nou Programa de prevenció d'actituds masclistes als centres penitenciaris de Catalunya	CP Brians 2
23 de novembre	Inauguració del Palau de Justícia de Tortosa	Tortosa
5 de desembre	Presentació del monument de l'Espai Memorial per recordar les persones afusellades al Camp de la Bota	Barcelona: UPC-Campus Diagonal-Besòs
12 de desembre	Presa de possessió del president de l'Audiència Provincial de Tarragona, senyor Joan Perarnau Moya	Audiència Provincial de Tarragona
12 de desembre	Presentació del cas d'estudi "El tancament de la Model"	ESADE
23 de desembre	Celebració del Hanukà (festa jueva de les llums)	Barcelona: plaça de Sant Jaume

4. Secretaria General

- 4.1. Direcció de Serveis
- 4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques
- 4.3. Direcció General de Memòria Democràtica
- 4.4. Direcció General d'Afers Religiosos
- 4.5. Assessoria Jurídica
- 4.6. Gabinet Tècnic
- 4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)
- 4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya

4.1. Direcció de Serveis

4.1.1. Sub-direcció General de Recursos Humans i Relacions Laborals

Des de la Sub-direcció General de Recursos Humans i Relacions Laborals es gestiona el personal de la Generalitat de Catalunya adscrit al Departament de Justícia (6.404 treballadors de plantilla en data 31 de desembre de 2019); en matèria de salut laboral i prevenció de riscos laborals també es gestiona el personal de l'Administració de justícia adscrit al Departament (7.582 treballadors). Per tant, es tracta d'un total de 13.986 treballadors el 31 de desembre de 2019.

Recursos humans

Relació de llocs de treball

Disposicions que han motivat les principals propostes de modificació de la relació de llocs de treball del Departament de Justícia aprovades per la Comissió Tècnica de la Funció Pública durant l'any 2019:

- Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia (DOGC 7785, de 10.1.2019).
- Convocatòria JU028 de procés selectiu, torn especial de promoció interna, per a l'ingrés al cos tècnic d'especialistes (grup C, subgrup C1) de la Generalitat de Catalunya, grup de serveis penitenciaris.

Propostes de modificació de l'RLT més destacades aprovades per la Comissió Tècnica de la Funció Pública durant l'any 2019:

- Aplicació del Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia referida a la Direcció General d'Afers Religiosos i a la Direcció General de Memòria Democràtica.
- Modificació de 341 llocs de treball, que s'adscriuen a la nova Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, en aplicació del Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia.
- Alta de 21 llocs de treball del grup C, cos tècnic d'especialistes, serveis penitenciaris, i baixa de 21 llocs de treball del grup D, cos auxiliar tècnic, serveis penitenciaris, en relació amb la Convocatòria JU028 de procés selectiu, torn especial de promoció interna.
- Modificació de 5 llocs laborals de D1 recepcionista del Centre Educatiu L'Alzina, per tal d'aplicar l'Acord entre el Comitè d'empresa territorial de Barcelona i el Departament de Justícia, mitjançant el qual es modifica el sistema de torns horaris de les persones que ocupen els llocs de D1 recepcionista del Centre Educatiu L'Alzina.
- Alta de 6 llocs de treball al Centre Educatiu Els Til·lers relacionats amb l'obertura de la nova unitat de noies en aquest centre educatiu.
- Modificació dels complements retributius assignats a 12 llocs de treball adscrits al Centre Educatiu Montilivi, amb motiu de la seva reconversió a centre de règim tancat, relacionat amb l'aplicació de l'Acord de Govern de 27.08.2019, pel qual es crea el Programa temporal per dotar de més places d'internament per a nois els centres educatius de règim tancat de justícia juvenil del Departament de Justícia.
- Modificació de jornada parcial a jornada completa de 10 llocs de B1 monitor/a de formació ocupacional adscrits a centres penitenciaris, per tal d'aplicar l'Acord del Comitè Intercentres i el Departament de 16.05.2019.

Modificacions de la relació de llocs de treball

	2018	2019
Fitxers	109	117
Baixes	170	118
Altes	170	118
Modificacions	248	400

Gestió de recursos humans

Durant l'any 2019 es van tramitar 260 situacions administratives, per diversos supòsits. 76 per excedències: cura familiar (6), cura dels fills (11), incompatibilitats (50) i interès particular (9). 112 per jubilacions: voluntària (22), forçosa per edat (39), especial 64 anys (14), per incapacitat (32) i parcial (5). 9 per serveis especials i 21 per serveis en altres administracions. I 42 per reingrés al servei actiu.

Ocupacions de llocs de personal funcionari

	2018	2019
Assignació temporal de funcions	14	28
Comissions de serveis	178	228
Encàrrecs en funcions	100	164
En curs selectiu	57	1
Definitives	133	280
Provisionals o acumulació de tasques	31	53
Interinatges o programa temporal	300	473
Reforços	160	351
Substitucions	3.405	4.553
Total	4.378	6.131

Ocupacions de llocs de personal laboral

	2018	2019
Assignació temporal de funcions	—	3
Provisional	9	5
Temporal o programes	40	39
Laboral fix amb destinació adjudicada	19	10
Encàrrec de tasques de categoria diferent	4	—
Excés o acumulació de tasques/obra i serveis determinats	10	8
Substitucions	667	577
Total	749	642

Administració de recursos humans

Indicadors associats a la gestió de la Seguretat Social

	2018	2019
Treballadors del Departament afiliats a la Seguretat Social	6.718	6.747
Regularitzacions Seguretat Social	1.088	1.022
Baixes i altes per incapacitat temporal (malaltia comuna)	5.124	8.738
Certificats d'empresa: atur	289	412
Comunicats d'accidents laborals	605	506
Revisions enviades a l'ICAM	274	221
Enquestes INE	14	15
Jubilacions	74	77
Defuncions	2	8
Expedients de pluriocupació	4	6
Tramitacions de liquidacions normals	209	204
Tramitacions de liquidacions complementàries	261	223
Informes de vida laboral	42	87
Maternitats i paternitats	154	144
Esgotament i pròrrogues d'IT	148	102

Conciliació de la vida personal, laboral i familiar

Permisos i reduccions de jornada per conciliació gestionats

	2018	2019
Permís de flexibilitat horària recuperable	599	725
Permís per lactància (compactació)	86	72
Permís de paternitat	72	78
Reducció de jornada per tenir cura d'un fill menor de sis anys	94	89
Reducció de jornada per tenir cura d'un fill, compactada (1r any)	36	37
Permís per atendre fills discapacitats	58	135
Permís prenatal	11	10
Permís per lactància	5	6
Reducció de jornada per familiar amb discapacitat o disminució ¹	13	16

1 Reducció de jornada per tenir a càrrec un familiar fins al segon grau amb discapacitat o disminució reconeguda igual o superior al 65 % o amb un grau de dependència que l'impedeix ser autònom o que requereix dedicació o atenció especial.

Unitat de suport jurídic

S'incrementen substancialment els recursos de reposició com a conseqüència dels interposats contra la Resolució JUS/649/2019, de 15 de març, de convocatòria del procés selectiu per proveir 301 places de l'àmbit funcional d'execució penal del cos de diplomatura de la Generalitat de Catalunya (grup A, subgrup A2), educació social (convocatòria JU029).

Procediments gestionats de personal

	2018	2019
Personal funcionari	314	307
Personal laboral	52	24
Altres procediments	16	8
Total	382	339

Procediments gestionats de personal funcionari

	2018	2019
Sol·licituds	176	20
Reclamacions prèvies	7	—
Recursos de reposició	70	246
Recursos d'alçada	28	19
Recursos contenciosos administratius	33	19
Expedients disciplinaris	—	3

Procediments gestionats de personal laboral

	2018	2019
Sol·licituds	16	9
Demandes	8	10
Revisió d'ofici	1	—
Execució de sentències	5	—
Extensió de sentències	16	—
Expedients disciplinaris	1	3
Expedients de responsabilitat patrimonial	5	2

Selecció i provisió

Convocatòries de provisió i selecció provisional

El 2019 es van publicar al portal ATRI 513 anuncis valorats i es van gestionar i valorar fins a 28.371 sol·licituds de persones que hi estaven interessades.

Ofertes de treball temporal. Durant l'exercici 2019 es van gestionar un total de 579 processos de selecció de personal per a la provisió provisional de 631 llocs de treball (583 corresponen a llocs de personal funcionari, dels quals 192 corresponen a llocs de comandaments o singulars i 48 són llocs de treball de personal laboral).

Dades significatives dels processos de selecció provisional

	2019
Candidatures presentades	28.371
Entrevistes personals	1.565
Proves psicomètriques	302

Processos provisionals en l'àmbit de justícia juvenil¹

	2019
Processos	3
Persones presentades	286
Persones que han superat els processos	182

1 Processos per a l'elaboració d'un llistat per fer substitucions en centres de justícia juvenil de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil.

Processos de selecció provisional (principals unitats directives)

	2019
DG de Serveis Penitenciaris i centres penitenciaris	233
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	126
Secretaria General i Gabinet de la Consellera	16
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	16
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	39
Serveis territorials i gerències	98

Forma d'ocupació de llocs provisionals a les unitats directives

	Vacants	Substitucions	Reforços	Relleus	2019
Centres penitenciaris	152	39	3		194
Serveis territorials i gerències	58	27	11	2	98
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	31	2	6		39
Secretaria General i Gabinet de la Consellera	12	2	2		16
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima	30	5	4		39
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	19	11	4	3	37
Centres educatius	60	11	18		89
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	8	2	5	1	16
Total	370	99	53	6	528

Convocatòries de provisió i selecció definitiva

Convocatòries de provisió i selecció definitiva

	2019
Convocatòries per concurs específic de mèrits i capacitats	18
Convocatòries pel sistema de lliure designació	3
Llocs convocats	32

Convocatòria de concurs de canvi de destinació per a la provisió de llocs de treball de personal laboral fix del Departament de Justícia (convocatòria LJUS/001/2019)

54 persones presentades, que optaven a 244 llocs

Llocs convocats: 127 vacants i 244 resultes

Convocatòria del procés selectiu per proveir 301 places de l'àmbit funcional d'execució penal del cos de diplomatura de la Generalitat de Catalunya (grup A, subgrup A2), educació social (núm. de registre de convocatòria JU029)

799 persones presentades

Convocatòria de concurs específic de mèrits i capacitats per a la provisió de diversos llocs de comandament i singulars de l'àmbit de règim interior i administratiu dels centres penitenciaris de Catalunya (convocatòria de provisió núm. JUS/014/2019)

468 persones presentades

Llocs convocats: 60 vacants 125 resultes

Àrea de Relacions Laborals

Eleccions sindicals

L'any 2019 van tenir lloc les eleccions sindicals per elegir els membres dels comitès territorials d'empresa de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona del Departament de Justícia.

Comitès territorials d'empresa del Departament de Justícia

	Cens	Membres del Comitè
Barcelona	391	13
Girona	53	5
Lleida	44	5
Tarragona	46	5
Total	534	28

Al 2019 també van tenir lloc les eleccions sindicals per escollir els membres de les juntes del personal funcionari al servei de l'Administració de justícia destinat a Catalunya.

Eleccions als membres de les juntes del personal funcionari

Àmbit territorial	Cens	Membres de la Junta de Personal
Barcelona	6.337	33
Girona	814	21
Lleida	424	13
Tarragona	905	21
Total	8.480	88

Gestió de relacions laborals

Durant l'any 2019 es va gestionar i tramitar una borsa de 5.676 hores sindicals i d'11 llicències institucionals del personal al servei de l'Administració de justícia destinat a Catalunya repartides, d'acord amb el resultat de les eleccions sindicals, entre 6 organitzacions sindicals: STAJ, CSIF, CCOO, UGT, ASIJ JyP.² Així mateix, es va tramitar el crèdit horari sindical de 8018,5 hores i 17 llicències institucionals del personal d'administració, tècnic i laboral de la Generalitat de Catalunya repartides entre 6 organitzacions sindicals: CCOO, IAC-CATAC, UGT, I-CSC, CSIF i ACAIP.³

Durant el 2019 l'Àrea de Relacions Laborals va participar en 54 reunions dels diferents àmbits del Departament, en la signatura de 5 acords amb els sindicats, en la gestió de 3 vagues generals i 12 assemblees sindicals.

Prevenició de riscos laborals

Avaluacions inicials i revisions d'avaluacions de riscos

- Avaluacions inicials de riscos de l'àmbit judicial:
 - Jutjats de 1a instància núm. 7 (família) de Reus, 9 de Mataró, 9 de Terrassa, 8 de l'Hospitalet de Llobregat, 9 de Lleida, 59 de Barcelona, 50 bis de Barcelona, 8 de Badalona i 8 i 9 de Granollers.
 - Jutjat mercantil núm. 11 de Barcelona.
 - Jutjats de pau: Molins de Rei, Calafell, Lloret de Mar, Abrera, Sant Carles de la Ràpita, Esparraguera, Sant Esteve de Sesrovires, Viladecans, la Roca del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Castelldefels, Ripollet i Montcada i Reixac.
 - Altres: seccions 1, 11, 16 i 19 del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC)-Audiència Provincial de Barcelona i arxius documentals de Martorell.
- Revisions d'avaluacions de riscos de l'àmbit judicial: Palau de Justícia de Tarragona.
- Avaluació inicial de riscos al Memorial Democràtic.
- Revisions d'avaluacions de riscos a l'edifici G de la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet (Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya).
- Revisions d'avaluacions de riscos a centres d'execució penal: Puig de les Basses, Obert de Lleida i Centre Educatiu Montilivi (règim obert).

Els plans d'autoprotecció són el conjunt de mesures implantades en edificis, instal·lacions, activitats i centres destinades a preveure, prevenir i controlar el risc i a respondre-hi. La implantació comporta formar el personal, informar els usuaris i realitzar simulacres anuals. El 2019 es va dur a terme l'assessorament del Pla d'autoprotecció de Centre Penitenciari Obert 2 de Barcelona, l'actualització del Pla d'autoprotecció del Centre Penitenciari Obert de Tarragona i de la Secció de Serveis Socials de Tarragona i l'estudi sobre les mesures d'emergència a aplicar al magatzem de coixins del Centre Penitenciari Ponent. A més, es van dur a terme trenta simulacres i activitats relacionades en centres del Departament de Justícia.

² Dada del nombre d'hores després del resultat de les eleccions sindicals del dia 19 de juny de 2019.

³ Mes de desembre de 2019 com a referència.

Avaluació de riscos psicosocials PSQCAT21

L'activitat s'ha centrat en la fase de recollida de dades en l'àmbit del personal al servei de l'Administració de justícia. S'han fet 83 sessions informatives en 26 centres de treball i s'han facilitat al seu personal 2.976 qüestionaris per mitjà d'una plataforma informàtica. El total de respostes enviades a la plataforma de recollida de dades ha estat de 1.204 qüestionaris, amb una participació del 40,5 %.

Altres activitats de l'àrea psicosociològica

S'ha col·laborat amb l'aplicació d'11 protocols d'intervenció per assetjament laboral en els àmbits de centres penitenciaris, serveis centrals i de l'Administració de justícia.

Accidentalitat

Accidents de treball

	2018	2019	Homes	Dones
Amb baixa en jornada laboral	320	264	175	89
Amb baixa <i>in itinere</i>	112	90	33	57
Sense baixa en jornada laboral	293	219	125	94
Sense baixa <i>in itinere</i>	54	42	10	32
Total	779	615	343	272

Els accidents amb baixa han tingut un índex d'incidència (nombre d'accidents per cada mil persones exposades) del 25,83. Aquesta taxa implica una disminució de 5,89 respecte de l'any anterior.

Adaptació de llocs de treball

El Servei de Prevenció ha emès 115 informes amb recomanacions derivats de sol·licituds d'adaptacions de lloc de treball. Així mateix, s'han revisat 36 adaptacions. Pel que fa a les adaptacions per embaràs o lactància, se n'han fet 9.

Vigilància de la salut

En la campanya de vacunació antigripal (octubre i novembre) s'han vacunat 94 persones. En la campanya de seguiment d'hipertensió arterial, que es fa durant l'any, s'han seguit 57 persones. Hi ha hagut 741 visites assistencials (131 homes i 610 dones) de les unitats bàsiques de salut. S'han realitzat 217 exàmens de salut (93 homes i 124 dones).

Formació i informació

Els tècnics del Servei de Prevenció han realitzat 62 activitats formatives, directament o en col·laboració amb el CEJFE, on s'han format un total de 2.055 treballadors.

A través del Campus Virtual del CEJFE s'han fet 23 sessions i s'han format 1.239 treballadors: 11 cursos de riscos laborals propis del personal de vigilància de centres penitenciaris (884 persones), 4 cursos de riscos laborals propis de centres educatius (121), curs de suport vital bàsic i DEA (9), curs de primers auxilis (15), 5 cursos d'autoaprenentatge virtual sobre accidents de trànsit *in itinere* (196), curs de redacció d'informes tècnics (8 hores/curs) (14 treballadors).

Als mateixos centres de treball s'han fet 18 sessions de Guies d'actuació penitenciària (176 treballadors) i una sessió de prevenció, lluita i extinció d'incendis i ús d'equips d'escapament per al personal de vigilància (7).

S'han format 633 treballadors de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia per a la

implantació del pla emergències als palaus de Justícia de Tarragona i Girona i als edificis judicials de la Ciutat de la Justícia, Igualada, Ripoll, Santa Coloma de Farners, Cerdanyola del Vallès, Berga, Manresa, Vic i Girona.

Altres activitats preventives

- Elaboració d'informes tècnics (ergonòmics, generals sobre espais de treball, per a la incapacitat temporal, possibles casos de lipoatròfia, condicions ambientals en centres penitenciaris, actualització de l'informe derivat de l'auditoria de prevenció, riscos greus i imminents detectats, accident mortal al Centre Penitenciari Quatre Camins, incendis rellevants, com ara el de la bugaderia a Mas d'Enric, i altres).
- Enviament mensual als delegats de prevenció de centres penitenciaris de la relació d'accidents que està previst d'investigar en cada centre.
- Compareixences a la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- Actualització, elaboració de les fitxes d'informació de riscos per lloc de treball de centres penitenciaris i educatius.
- Implantació del procediment de coordinació empresarial amb empreses externes i/o treballadors autònoms contractats pel Departament.
- Seguiment de les mesures correctores implantades en centres penitenciaris i educatius.
- Control de plagues als centres penitenciaris i educatius: autorització de les intervencions que puguin comportar risc de toxicitat i revisió de la documentació de les noves empreses contractades.
- Assessorament respecte de les consultes de prevenció de riscos des de centres penitenciaris, centres educatius i organismes del Departament o d'altres que ho requereixen.
- Constitució del Servei de Prevenció Mancomunitat del Memorial Democràtic.
- Revisió i assessorament en matèria de prevenció de riscos dels projectes d'obra.
- Intervencions per adaptacions ergonòmiques del lloc de treball.
- Participació i assessorament tècnic als comitès d'autoprotecció dels edificis de Serveis Centrals a Barcelona i al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Altres activitats preventives específiques de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)

- Avaluació i seguiment de les condicions de treball a les sales del Laboratori d'histopatologia.
- Supervisió i seguiment de la coordinació d'activitats empresarials.
- Revisió de les dades trimestrals de control del risc d'exposició a formaldehid.
- Assessorament en temes específics, com la manipulació de productes químics i la gestió de residus (eliminació de mostres conservades en formol).
- Revisió de fitxes de seguretat de productes químics dels laboratoris.
- Revisió de fitxes informatives dels llocs de treball.
- Coordinació de la formació sobre manipulació manual de càrregues/cossos adreçada als tècnics especialistes de patologia forense.

4.1.2. Sub-direcció General de Gestió Econòmica

Gestió pressupostària

Pressupost

En l'exercici de 2019, el pressupost del Departament de Justícia corresponia a la pròrroga dels pressupostos per al 2018, amb 955 M€ de pressupost inicial. El pressupost definitiu a 31 de desembre ha estat de 1.011,8 M€, com a conseqüència de 31 modificacions pressupostàries.

Pressupost inicial i definitiu per centre gestor (en €)

	Definitiu 2018	Inicial 2019	Definitiu 2019
JU01. Gabinet i Secretaria General	188.417.538	193.119.104	194.472.793
JU03. Serveis Penitenciaris	51.008.787	47.502.541	53.697.787
JU04. Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil	11.795.482	11.375.235	14.167.420
JU05. Relacions amb l'Administració de justícia	103.658.851	97.428.245	104.000.404
JU07. Dret i Entitats Jurídiques	762.141	754.141	714.946
JU08. Personal de centres penitenciaris	225.125.735	223.295.792	234.194.321
JU09. Personal de l'Administració de justícia	265.173.849	259.106.444	283.523.140
JU10. Gestió finançaments estructurats	124.590.150	122.509.341	127.085.342
Total	970.532.535	955.090.844	1.011.856.153

Pressupost inicial i definitiu per programa de despesa (en €)

	Definitiu 2018	Inicial 2019	Definitiu 2019
121. Direcció i administració generals	71.143.567	67.843.812	72.160.386
131. Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans	5.145.761	4.001.300	3.576.467
211. Administració de justícia i Ministeri Fiscal	502.031.136	492.547.955	518.902.556
212. Serveis de justícia juvenil i atenció a les persones afectades pel delictes	30.053.271	28.461.215	36.364.229
213. Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives	356.800.208	356.834.192	374.862.922
214. Dret civil, mediació i entitats jurídiques	762.141	794.555	714.946
215. Formació del personal de l'àmbit de Justícia	3.771.719	3.755.085	4.512.005
324. Relacions amb les confessions religioses	774.730	802.730	712.642
442. Internacionalització de la cultura	50.000	50.000	50.000
Total	970.532.535	955.090.844	1.011.856.153

Durant l'exercici de 2019 s'han tramitat 16 expedients pluriennals, dels quals se n'han aprovat 15, amb un import global de crèdits compromesos de 180,9 M€ per als exercicis 2019 i següents.

Comptabilitat

S'han incorporat a document comptable un total de 15.477 factures, per un import de 275.581.554,72 €. El temps mitjà de tramitació (dies entre el registre de la factura per part del proveïdor i la incorporació al document comptable) va ser de 28 dies naturals.

Convenis i subvencions

Convenis

Durant l'exercici de 2019, el Departament de Justícia ha subscrit 38 convenis, pròrrogues de convenis, encàrrecs de gestió i protocols, entre els quals destaquen:

- Encàrrec de gestió entre el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i el Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat del Vallès (CAR) per a la realització de les proves físiques d'aspirants en les diferents convocatòries de procés selectiu per ocupar llocs de reforç per excés o acumulació de tasques, així com per cobrir absències sobrevingudes per incapacitats temporals, permisos, llicències, excedències per motius de conciliació o per vacances del cos tècnic d'especialistes, grup serveis penitenciaris, als centres penitenciaris de Catalunya per a l'any 2019. Import: 16.434,86 € (import màxim).
- Encàrrec de gestió del Departament de Justícia, a través de la Direcció General d'Afers Religiosos, al Centre d'Estudis d'Opinió per a la realització de la tercera onada del Baròmetre sobre la realitat religiosa a Catalunya. Import: sense cost.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona per a garantir l'atenció educativa a l'Escola Bressol Municipal Cobi dels infants menors de 3 anys que conviuen amb les seves mares al Centre Penitenciari de Dones de Barcelona. Import: 82.950,00 €.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell Evangèlic de Catalunya per a garantir el dret al desenvolupament espiritual i l'assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris de Catalunya en el marc de la seva rehabilitació. Import: 36.000,00 €.
- Conveni entre el Departament de Justícia i l'Arquebisbat de Barcelona per a l'assistència religiosa catòlica als centres penitenciaris de la Generalitat de Catalunya. Import: 120.000,00 €.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Federació Consell Islàmic de Catalunya per a garantir el dret al desenvolupament espiritual i l'assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris de Catalunya en el marc de la seva rehabilitació. Import: 40.000,00 €.
- Conveni de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant la Direcció General d'Afers Religiosos del Departament de Justícia, i la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", per a la realització de la XVI Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya (20 de maig de 2019). Import: el cost, de 14.520,00 € (com a màxim), correspon a la Fundació "la Caixa".

Els convenis i encàrrecs es poden consultar a justicia.gencat.cat/convenis i registreconvenis.gencat.cat/.

Subvencions

El Departament de Justícia atorga diferents tipus de subvencions:

- Municipis on hi ha jutjat de pau, amb subvencions addicionals quan hi ha un centre penitenciari. El 2019 van ser 902 municipis, amb un import total de 1.576.210,00 €.
- Actuacions professionals dels advocats (56.700.000 €) i dels procuradors dels tribunals per a l'assistència jurídica gratuïta (6.500.000 €).
- Prestació del Servei d'Orientació Jurídica: convenis amb 14 Col·legis d'Advocats de Catalunya, amb un import total de 821.562,00 €.
- 57 entitats sense ànim de lucre: reinserció i rehabilitació d'interns en centres penitenciaris i d'alliberats condicionals, amb un total de 654.754,66 €.
- Acadèmies: per activitats durant l'any. Una convocatòria amb subvencions a 12 acadèmies i un total de 94.000,00 €.

- Actuacions de mediació en l'àmbit del dret privat: als col·legis professionals amb conveni de col·laboració i a l'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA). 14 col·legis professionals d'advocats i un total de 199.865,00 €.
- De la Direcció General de Memòria Democràtica: una convocatòria d'indemnitzacions a presos del franquisme amb un total de 40.386,49 €.
- Del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada per a activitats de foment de la recerca i la innovació (beques de col·laboració): una beca, d'acord amb la RESOLUCIÓ JUS/72/2019, de 16 de gener, per la qual s'atorguen beques a la recerca, estudis i anàlisis en els àmbits de l'execució penal, la mediació penal, l'atenció a la víctima, l'Administració de justícia, el dret civil català i l'ordenament jurídic català.
- De la Direcció General d'Afers Religiosos: per al foment de la cultura religiosa, el diàleg interreligiós, la diversitat religiosa, la llibertat religiosa, la cohesió social i la interacció entre les comunitats religioses i la resta de la societat. En total 6 convocatòries, entre convenis subvencionables i una convocatòria d'ajuts, que són un total de 275.935,82 €.

Les subvencions atorgades es poden consultar a justicia.gencat.cat/ca/serveis/subvencions-beques/subvencions-beques-atorgades/

Contractació

Participació en diversos grups de treball en matèria de contractació pública

La Sub-direcció General de Gestió Econòmica ha participat com a vocal representant del Departament de Justícia en la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, en la Comissió Central de Subministraments i en el Comitè Interdepartamental de la Contractació Pública, i també com a interlocutor amb la Direcció General de Contractació Pública de la Generalitat. La Sub-direcció també ha participat en el nou Gestor electrònic d'expedients de contractació 2.0 de contractes menors i en altres grups d'experts (E-contractació, seguiment del Tramitador Electrònic d'Expedients de Contractació (TEEC) i objectius socials de la contractació).

Reunions internes en matèria de contractació

S'han mantingut les reunions mensuals de la Junta de Contractació, amb la presència dels subdirectors i caps del Servei de Contractació i de Gestió Econòmica, de la directora de Serveis, la cap de l'Assessoria Jurídica i la interventora delegada al Departament. Es fan reunions periòdiques amb les unitats directives per al seguiment de l'estat de la contractació i es difon la informació rellevant de contractació a la intranet i a les unitats gestores dels expedients de contractació. També s'assessora les unitats en la nova versió del Gestor electrònic d'expedients de contractació (GEEC 2.0) i s'ha assessorat els ciutadans en l'ús de les noves eines digitals (signatura electrònica i presentació telemàtica d'ofertes).

Expedients de contractació 2019 i anticipats 2020

	2018	2019	Anul·lats	Tramitats
Licitacions	104	112	45	67
Encàrrecs de gestió	18	2	0	2
Derivat d'Acord marc - CC i ED	23	15	2	13
Pròrrogues	130	88	1	87
Modificacions i revisions de preu (REVP)	22	18	5	13
Reconeixement extrajudicial de crèdit	23	12	0	12
Subrogacions d'empresa (SBEM)	4	0	0	0
Emergència	3	12	1	11
Total	327	259	54	205

Licitacions per tipus de procediment

	2018	2019	Anul·lats	Tramitats
Oberts harmonitzats	35	44	18	26
Oberts	56	53	21	32
Negociats	8	9	6	3
Derivats d'Acord marc (nova licitació)	5	6	0	6
Total	104	112	45	67

Anuncis previs publicats

	2018	2019
Anuncis	26	9

4.1.3. Àrea de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions

Actuacions en l'àmbit de la Direcció de Serveis

Actuacions finalitzades

Nous contractes de manteniment. El 31 de maig de 2019 comença el nou contracte del servei de manteniment de les aplicacions de la Generalitat de Catalunya, que al Departament produeix cinc canvis de proveïdor als lots gestió de continguts, portals i gestió documental; gestió de contractació i institucional; gestió econòmica; plataformes de tramitació, i execució penal i dret civil.

Nova maqueta de Serveis Centrals per al trasllat al Districte Administratiu. Homologació i adaptacions de totes les aplicacions corporatives i departamentals al nou sistema operatiu i els navegadors.

Millores en la gestió de les taxes judicials per permetre la conciliació manual de pagaments, la consulta de les taxes generades i no activades i la regeneració de les taxes a partir de la informació actualitzada dels procediments judicials.

Nous tràmits GSIT perquè els perits judicials puguin sol·licitar el pagament dels peritatges.

Noves funcionalitats GCRH per als administradors del sistema de gestió de la contractació de recursos humans que els permeten ser més autònoms en la gestió dels serveis.

Gestió documental: recomanacions per al correcte emmagatzematge de la documentació amb una solució ad hoc per a l'Assessoria Jurídica amb Microsoft Sharepoint.

Entorn col·laboratiu (fase I, Districte Administratiu): protocols i eines de productivitat basades en Microsoft Office 365, ús generalitzat del Microsoft OneDrive com a unitat personal, Microsoft Teams com a entorn col·laboratiu i Microsoft Sharepoint com a espai documental. Migració al núvol de bústies de correu.

Eficiències amb l'actualització de la informació de llicenciament.

Actuacions en curs

Governança de la impressió: revisió del parc d'impressió i anàlisi de les volumetries d'impressió generades a tots els dispositius locals i en xarxa distribuïts pel territori.

Gestió de la telefonia: anàlisi de l'actual model intern de prestació del servei d'atenció telefònica, accions formatives i posada en marxa d'un nou sistema de gestió.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

Publicació en format dada oberta del registre d'entitats jurídiques.

Nova *Guia d'entitats*, que mostra tota aquella informació que és pública, incloent-hi els comptes.

Parelles estables. Formulari d'inscripcions al Registre en occità (aranès).

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia

Comunicacions telemàtiques de fiscalia. Serveis i funcionalitats necessàries per poder establir comunicacions electròniques bidireccionals entre òrgans judicials i fiscalies (e-justícia.cat), i així agilitzar el procés de notificació quan el Ministeri Fiscal sigui part del procediment.

Seu judicial electrònica. Nou servei de consulta de les dades bàsiques dels expedients en què persones jurídiques i ciutadans en són part i consulta dels assenyalaments.

Desplegament de tramitació als jutjats mixtos (seccions civils). Implantació progressiva i pilot de la tramitació e-justícia.cat a una nova oficina judicial (Blanes), desplegament de la tramitació a la fiscalia civil d'incapacitats i desplegament de la cita prèvia als registres civils. Desplegada la tramitació a 77 seccions de 171, que finalitzarà el 2021.

Pla pilot de tramitació a partits amb nova oficina judicial (SCPE i UPSD). Adaptacions al sistema de gestió processal e-justícia.cat per donar resposta a les necessitats identificades durant el pla pilot a Blanes i canvis per prosseguir el desplegament als partits judicials amb nova oficina judicial.

Construcció de l'extranet per a nous col·lectius. Modificació d'e-justícia.cat per poder crear col·lectius nous amb notificació col·lectiva i tenir en compte els segons nivells dins d'un col·lectiu per poder diferenciar-los per partit judicial (per a la notificació electrònica als organismes que actuen de forma col·legiada amb subcol·lectius).

Extranet: autogestió de col·lectius, renovació de serveis web. S'ha creat un nou tipus d'usuari, anomenat *Administrador d'usuaris*, associat a un o més d'un col·lectiu, que pot gestionar els professionals que pertanyen als col·lectius que administra.

Realització de l'opció lingüística a la tramitació ejcat. Integració del traductor automàtic català-castellà. S'han desenvolupat les estadístiques per al seguiment de l'opció lingüística dels intervinents en un procediment judicial.

Àmbit IMLCFC i EATP. Finalització de la fase 1 de les unitats de valoració forense integral (UVFI). Adaptació del Sistema IMLCFC per donar-hi accés als psicòlegs i treballadors socials, implantació del cicle de vida del nou tipus d'actuació i extracció d'informació per a la seva posterior explotació.

Fitxa de perits judicials. Millora del mòdul de selecció de perits judicials (FPJ- Fitxes de perits judicials) relacionats amb l'optimització del circuit de designació.

Actuacions finalitzades en l'àmbit del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

APRENGES. Posada en marxa del nou sistema de gestió de cursos (gestió de la formació acadèmica, inscripció dels alumnes, reserva d'aules i gestió dels cursos del campus virtual).

APRENGES-Mòdul comptable. Desenvolupament i implantació del mòdul comptable que permet la gestió econòmica completa dels cursos.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

SIEP

Posada en marxa l'aplicació SIEP-Víctimes. El primer bloc gestiona els expedients d'atenció a les víctimes del delictes, tant d'agressors adults com menors, i incorpora les bases de la plataforma transversal sobre la qual s'haurà de construir també el SIEP-Adults i el SIEP-Menors.

Anàlisi funcional dels equips d'assessorament tècnic penal, de justícia restaurativa i de les unitats de vigilància forense Integral per tal d'incorporar-los al SIEP.

Anàlisi funcional dels mòduls de gestió d'usuaris, taules mestres i gestió de plantilles i marques, que han de donar servei a tot el SIEP, tant per a atenció a la víctima com per a adults i menors.

Biometria

Finalització del desplegament a tot Catalunya del sistema de biometria per al control de les entrades i sortides i dels accessos a la zona de comunicacions als centres penitenciaris oberts.

Inici del projecte per implantar als centres penitenciaris la verificació d'empremtes amb un repositori centralitzat, amb més de 50.000 empremtes, que permetrà eliminar definitivament el sistema de captura d'empremtes amb tinta.

Alfabetització digital

Inici del projecte d'anàlisi per determinar les necessitats pel que fa a eines de comunicacions, correu electrònic, xat i xarxes socials per als interns en centres penitenciaris.

SIPC i SIJJ

Adaptació dels dos sistemes d'informació al Reglament de protecció de dades, posada en marxa del Programa marc de prevenció de suïcidis i nova escala de gestió del risc (RisCanvi v3).

Inici del projecte per incorporar l'expedient electrònic a SIJJ, incorporant-hi la signatura electrònica, la digitalització segura i la còpia autèntica com a eines principals per poder assolir-ho.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Memòria Democràtica-Memorial Democràtic

Publicació del cercador del Banc de la memòria democràtica. Permet la cerca integrada i la visualització (mapes i línies cronològiques) per localitzar el contingut de fons i col·leccions sobre la Segona República, la Guerra Civil, les víctimes de la repressió franquista, l'exili i la deportació, la lluita antifranquista i la transició a la democràcia.

4.1.4. Sub-direcció General de Patrimoni, Obres i Serveis

Noves seus judicials

Palau de Justícia de Tortosa

La nova seu s'alça en un solar de 852 m² propietat de la Generalitat de Catalunya situat als carrers de la Mercè i de Sant Felip Neri amb la plaça dels Estudis, just davant de l'antic edifici dels jutjats. D'aquesta manera, tots els jutjats de la ciutat es troben concentrats en els dos edificis i es resolen els problemes de falta d'espai i de dispersió que hi havia fins ara a Tortosa

El nou equipament té una superfície construïda de 3.467,38 m², distribuïts entre una planta baixa i tres pisos d'alçada. Les dues seus judicials de Tortosa sumen un total de 6.828,69 m², agrupats en l'entorn de la plaça dels Estudis, al barri antic de la ciutat.

Jutjats de Mollet

Els nous jutjats de Mollet del Vallès s'ubiquen a l'edifici de Can Fàbregas. Les noves instal·lacions disposen de 2.800 m² de superfície construïda, distribuïda en dues plantes. Són 1.629,55 m² d'espai que les anteriors dependències. Can Fàbregas permet agrupar en un mateix edifici els jutjats i el Registre Civil, que fins ara estaven ubicats en un bloc de pisos del carrer plaça Prat de la Riba, respectivament.

Altres actuacions executades destacades

- Enderroc i intervenció arqueològica dels antics jutjats de Barcelona situats a l'avinguda Lluís Companys, 1-5.
- Condicionament d'espais per a la ubicació dels jutjats de reforç de clàusules sòl i mixt a l'edifici C de la Ciutat de la Justícia.
- Condicionament d'espais per a la ubicació del Jutjat de 1a Instància núm. 8 a l'edifici H de la Ciutat de la Justícia, a l'Hospitalet del Llobregat.
- Obres de millora i condicionament als jutjats de Martorell.
- Obres d'adequació a l'edifici judicial de Terrassa per a la ubicació del Jutjat Social núm. 3.
- Condicionament d'espais per a la ubicació del Jutjat de 1a Instància núm. 9 a Lleida.
- Condicionament de la planta 16 per a la ubicació dels jutjats de 1a instància núm. 9 i núm. 10 (Família) i condicionament d'un *office* a la planta 8 a l'edifici judicial de Sabadell.
- Condicionament d'espais per a l'entrada en funcionament del Jutjat de 1a Instància núm. 8 de Reus.
- Obres de condicionament de l'edifici residencial (B) del Centre Educatiu Els Til·lers i actuacions de millora d'habitabilitat al Centre Educatiu Montilivi (cobertes i instal·lacions), incloent-hi la instal·lació de càmeres per donar resposta a les recomanacions del Comitè de Prevenció de la Tortura.
- Substitució del quadre general de baixa tensió i reposició del subministrament d'emergència al Centre Penitenciari de Ponent.
- Inici d'obres de les cobertes del Centre Penitenciari Quatre Camins (inici el novembre 2019 i previsió de 23 mesos).
- Instal·lació de noves càmeres per a les recomanacions del Comitè de Prevenció de la Tortura al Centre Penitenciari Brians 1 (Dones).
- Actuacions de millora d'habitabilitat (adequació de dutxes per a internes preventives al Centre Penitenciari de Dones de Barcelona).
- Instal·lació de càmeres per a les recomanacions del Comitè de Prevenció de la Tortura en diversos edificis (Centre Educatiu L'Alzina i Can Llupià).

Immobles gestionats pel Departament de Justícia

El Departament de Justícia gestionava, el darrer dia de 2019, 124 edificis, amb una superfície construïda d'1.098.439,47 m². La Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet es compta com un únic edifici judicial, malgrat que, operativament, es tracta d'una combinació d'edificis judicials i de serveis centrals.

Immobles gestionats segons el règim d'ús

	2018	2019
Propietat	50	49
Arrendament	50	50
Dret de superfície i concessions administratives	21	21
Usos diversos	4	4
Total	125	124

Immobles gestionats segons el tipus d'unitat orgànica que en fa l'ús principal

	2018	2019
Serveis centrals, territorials i organismes adscrits	11	11
Administració de justícia	92	92
Centres penitenciaris	14	14
Centres de justícia juvenil	8	7
Total	125	124

Àrea de Règim Interior i Serveis Generals

Arxiu Central

Les actuacions més significatives dutes a terme han estat enfocades a preparar la documentació que hi ha als arxius de les oficines dels diferents edificis del Departament per traslladar-la, durant el primer quadrimestre de 2020, a la nova seu al Districte Administratiu, i també a preparar la documentació dels dipòsits de l'Arxiu per traslladar-la a custòdia externa:

- Actuacions simultànies de suport, revisió i descripció de documentació, així com d'identificació i control de capses d'arxiu als edificis de Pau Claris 158, Casp 26, Aragó 332, Enric Granados 33, Rivadeneyra 6 i Via Laietana 56.
- Actuacions simultànies de revisió i control de documentació dels dipòsits de l'Arxiu Central situats a Pau Claris 158, Casp 26 i Aragó 332.
- Inici de la integració dels arxius del Departament de Justícia a l'aplicació de gestió d'expedients de l'Arxiu Central (GEAC) amb la documentació objecte de trasllat a l'Arxiu del Districte Administratiu.

Indicadors d'activitat de l'Arxiu Central

	2018	2019
Metres lineals de documentació custodiada als dipòsits de l'Arxiu Central	4.776,7 (47.767 capses)	4.913 (49.130 capses)
Metres lineals de documentació en custòdia externa	2.864 (28.640 capses)	3.879 (30.879 capses)
Metres lineals de documentació que ha ingressat a l'Arxiu Central	616,4 (6.164 capses)	816,5 (8.165 capses)
Préstecs i consultes de documentació (<i>in situ</i> , recuperacions i incorporacions)	3.583	4.734
Metres lineals de documentació original eliminada que consta al registre de destrucció de documentació	280 (2.800 capses)	416,5 (4.165 capses)

4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques té competència en matèria d'entitats jurídiques, de dret civil català, de grups d'interès i de mediació en dret privat i d'impulsar les activitats de foment i desenvolupament de les entitats jurídiques.

Comissió de Codificació de Catalunya

La Comissió de Codificació de Catalunya és l'òrgan col·legiat que té atribuïda la funció d'elaborar les propostes de revisió, actualització i desenvolupament del dret privat de Catalunya, en especial el dret civil, i és responsable, en aquesta matèria, del posterior seguiment de l'ordenament jurídic català en el seu àmbit i de l'estudi de les diverses branques que el conformen; en especial, d'acord amb l'Estatut d'autonomia, té atribuïda la funció de proposar la revisió i actualització i la corresponent elaboració de les normes del dret civil de Catalunya. Els objectius principals que té encomanats, d'acord amb la norma que regula el seu funcionament, el Decret 395/2011, de 27 de setembre, a més del que ja s'ha esmentat en relació amb el dret privat, en especial el dret civil, són l'estudi, el debat i la divulgació del dret privat de Catalunya i les relacions amb altres organismes estatals i internacionals amb finalitats similars.

Durant l'any 2019, les reunions de les seccions de la Comissió creades per a l'estudi de temes concrets de dret civil han estat:

- Secció de Persona i Família, que té per objecte fer la revisió i les noves propostes de regulació del llibre segon del Codi civil de Catalunya: 26 reunions.
- Secció d'Obligacions i Contractes, que té per objecte la revisió, l'estudi i la posterior elaboració de les matèries relatives al llibre sisè del Codi civil de Catalunya per completar-lo: 32 reunions.
- Secció d'Harmonització, que té per objecte la revisió dels diversos llibres en vigor del Codi civil de Catalunya: 20 reunions.

Normativa elaborada per les seccions de la Comissió de Codificació

Llei aprovada pel Parlament: modificació del llibre quart del Codi civil de Catalunya

L'octubre de 2019 es va aprovar la Llei 6/2019, de 23 d'octubre, de modificació del llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions, per a garantir la igualtat de drets i la no-discriminació de les persones amb discapacitat sensorial. Aquest llei elimina qualsevol tracte discriminatori de les persones amb discapacitat auditiva o visual a l'hora de fer testament o d'intervenir com a testimoni en l'atorgament de testament d'algú altre i els permet fer testament amb la màxima privacitat. També incorpora més sensibilitat en el llenguatge i adopta el terme *persones amb discapacitat sensorial, visual o auditiva* en lloc de referir-se a les persones com a *sordes, cegues o mudes*.

Les noves tecnologies, amb programes lectors de pantalla o dispositius de línia Braille, han posat a l'abast recursos que proporcionen una seguretat jurídica equivalent a la de qualsevol persona sense discapacitat. La modificació va en línia amb la Convenció de les Nacions Unides de 2006 de Nova York, en matèria de drets de les persones amb discapacitat, i amb la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, i se suma a l'esmena del llibre segon del Codi civil de Catalunya per protegir el dret a vot de les persones amb discapacitat (Llei 3/2017, del 15 de febrer).

Avantprojectes de llei en estudi i en preparació

- Avantprojecte de llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi civil de Catalunya, en el qual es treballa en unes incorporacions i modificacions puntuals en tots els llibres que conformen el Codi civil.
- Avantprojecte de llei de regulació de les fonts no contractuals de les obligacions per a incorporar la regulació al llibre sisè del Codi civil.
- Avantprojecte de llei de regulació de l'arrendament de béns i de modificació de l'estructura del capítol III del títol II, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya.

Altres iniciatives de normativa

Decret llei 5/2019, de 5 de març, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge (DOGC 7825 de 7 de març).

Decret llei 9/2019, de 21 de maig, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya en l'àmbit de la penyora (DOGC 7881, de 23 de maig).

Treballs prelegislatius d'harmonització dels llibres que conformen el Codi civil de Catalunya.

Treballs prelegislatius d'elaboració de la regulació de diferents tipus contractuals i de les fonts de les obligacions extracontractuals.

Treballs prelegislatius d'elaboració de les bases de la reforma en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones, per adequar el nostre ordenament a la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006.

Consultes en matèria de dret privat

En total s'han rebut 30 consultes, les quals han estat relacionades amb temes de dret de família, de drets successoris diversos i de drets reals.

Recursos governatius

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament resol els recursos governatius que s'interposen contra les qualificacions negatives dels títols o les clàusules concretes d'aquests títols susceptibles d'inscripció en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya, sempre que es fonamentin en una infracció de les normes de dret català. El Departament disposa d'una base de dades de les resolucions de recursos publicades al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC) que permet avançar cap a la unificació en la interpretació del dret català en aquest àmbit.

Els membres que integren la Comissió que assessora la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques en la resolució dels recursos governatius, d'acord amb la Resolució JUS/699/2017, de 29 de març, publicada el 4 d'abril (DOGC 7343), són Santiago Espiau Espiau (catedràtic de dret civil), Lluís Jou Mirabent (notari), Nativitat Mota Papaseit (registradora de la propietat) i Antoni Molas Casas (advocat).

La Comissió s'ha reunit 8 vegades i ha elaborat 12 propostes de resolució que ha subscrit el director general de Dret i d'Entitats Jurídiques. S'han estimat 4 recursos governatius, 1 s'ha estimat parcialment, se n'han desestimat 4, se n'han retirat 2, 2 s'han tramès a la DGRN, no se n'ha resolt 1 i 1 està pendent de resoldre.

Nomenaments tutelars no testamentaris

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques s'encarrega del registre de nomenaments tutelars no testamentaris on s'inscriuen els nomenaments, exclusions i revocacions de les tuteles i altres organismes tutelars fets en escriptura pública que no sigui un testament ni un codicil. Els notaris van comunicar 17.974 inscripcions per a nomenaments tutelars no testamentaris (15.592 el 2018).

Registre de parelles estables

El Registre de parelles estables de Catalunya dona fe de la constitució de la relació de parella.

Sol·licituds de registre de parelles estables

	2018	2019
Barcelona	15.322	21.323
Girona	1.311	1.907
Lleida	747	911
Tarragona	1.257	1.486
Terres de l'Ebre	170	211
Total	18.807	25.838

Notaris i registres

Al Departament de Justícia li correspon el nomenament dels notaris i els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles, per mitjà d'oposicions lliures i restringides.

Places vacants de notaries i registres convocades a concurs

	2018	2019
Notaris	97	62
Registradors	44	20

4.2.1. Sub-direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Grups d'Interès

El Departament de Justícia garanteix el correcte exercici dels drets d'associació i fundació i el compliment de les obligacions legals per part de les entitats, i també gestiona el programa de resolució de conflictes mitjançant la mediació en els àmbits associatiu i fundacional. A la [Guia d'entitats](#) es poden consultar les dades identificatives de les associacions, les federacions, les fundacions privades, els col·legis professionals, les acadèmies corporatives i les entitats religioses.

En el registre de les associacions i federacions de règim general s'hi inscriuen les que tenen el domicili social a Catalunya i que exerceixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya. En queden excloses, perquè tenen legislació pròpia i registres específics, les associacions polítiques, les religioses, les esportives, les organitzacions empresarials i els sindicats.

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques té a càrrec seu el registre i la supervisió de les fundacions, de les quals exerceix el protectorat; també porta el Registre dels col·legis professionals de Catalunya i el cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics (a final de 2019 n'hi havia 7).

Entitats jurídiques inscrites al Registre (acumulat a final d'any)

	2018	2019
Acadèmies	12	12
Associacions i federacions	71.827	73.869
Associacions i federacions d'utilitat pública	152	153
Entitats religioses	79	81
Fundacions	2.591	2.616
Col·legis professionals	127	126
Consells de col·legis professionals	17	17
Total	74.805	76.874

Grups d'interès

El Registre de grups d'interès de Catalunya inscriu les persones físiques o jurídiques i les organitzacions sense personalitat jurídica que duen a terme activitats susceptibles d'influir directament o indirectament en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques públiques. És un registre vàlid per a totes les institucions, ajuntaments i altres organismes públics obligats a tenir-ne per la Llei de transparència.

El Registre de grups d'interès de Catalunya és el quart registre mundial de lobbys amb més inscrits.

Registre de grups d'interès (acumulat a final d'any)

	2018	2019
Categoria I. Sector de serveis de consultoria i assessorament	435	520
Categoria II. Sector empresarial i de base associativa	1.406	1.610
Categoria III. Organitzacions no governamentals	1.076	1.237
Categoria IV. Sector científic i d'investigació	67	87
Categoria V. Oficines, xarxes i associacions d'esglésies i comunitats religioses	26	33

4.2.2. Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya

El Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, creat per la Llei 15/2009 de mediació en l'àmbit del dret privat, és una institució que té com a principals objectius fomentar i difondre la mediació i facilitar-hi l'accés a tots els ciutadans, estudiar les tècniques de mediació, gestionar els registres de persones mediadores en l'àmbit familiar i en el del dret privat, designar la persona mediadora, fer el seguiment del procediment, homologar els estudis, els cursos i la formació específica en matèria de mediació i organitzar el servei públic.

La mediació, en general, es conforma a través de quatre característiques identificatives bàsiques: voluntarietat, confidencialitat, imparcialitat i neutralitat.

Premis ADR Justícia

Els Premis ADR Justícia impulsen la consolidació i la difusió de la mediació i dels ADR (sigla d'*alternative dispute resolution* o resolució alternativa de conflictes) amb el reconeixement de la innovació i l'aplicabilitat de les millors recerques teòriques i experiències dutes a terme per les administracions locals o per professionals i empreses privades, i també de les millors publicacions teòriques i accions de comunicació i difusió de la mediació i els ADR.

- *Ciutat i conflicte. Escenaris per a la millora convivencial a l'àrea metropolitana de Barcelona*, de Juan Manuel Torres Bujalance, premi a la millor tesi doctoral sobre qualsevol aspecte relacionat amb la mediació i altres ADR.
- *La difusió de la justícia restaurativa a través del teatre. Trobades entre dissidents i víctimes d'ETA*, d'Ester Vilà Valls, premi al millor treball de recerca sobre qualsevol aspecte relacionat amb la mediació i altres ADR.
- *Transforma't a Bon Pastor*, de l'Ajuntament de Barcelona-Cooperativa Espai Coneix i *La mediació reparadora: accions reparadores amb joves a Mataró*, de l'Ajuntament de Mataró, premi *ex aequo* a la millor iniciativa en mediació i altres ADR impulsada des de l'administració local catalana.
- *MEDIALA-metodologia en pro del diàleg a l'organització*, del Centre Mediació Barcelona, premi a la millor iniciativa en mediació i altres ADR impulsada per institucions públiques, professionals, empreses o entitats privades amb seu social o delegació a Catalunya.
- *Justícia sin jueces* (Ariel. Barcelona, 2019), de Pascual Ortuño Muñoz, premi a la millor monografia, capítol de llibre o article doctrinal en una publicació acadèmica sobre mediació i altres ADR.
- *Diari de Tarragona*, premi a la millor acció de comunicació o difusió de la mediació i altres ADR.

Programa pilot de mediació contenciosa administrativa

D'aquest programa pilot, impulsat amb la col·laboració d'alguns jutjats contenciosos administratius de l'àmbit territorial de Barcelona, se'n preveu la continuïtat durant el 2020.

El 2019 hi ha hagut 58 derivacions judicials a una sessió informativa de mediació, en 42 de les quals van assistir conjuntament les parts del conflicte, i en 5 només una de les parts. Es van iniciar 17 mediacions, de les quals n'han finalitzat 10 (4 amb acord entre les parts).

Professionals i serveis de mediació

El Registre de serveis de mediació ciutadana dona publicitat dels serveis de mediació ciutadana de titularitat pública creats per les administracions locals i altres entitats públiques. Al Registre de mediadors s'hi han d'inscriure les persones que volen exercir la funció de mediació en l'àmbit del dret privat. El 2019 hi ha hagut 476 mediadors registrats actius (574 el 2018).

Activitat de mediació

	2018	2019
Atencions informatives presencials	955	831
Expedients gestionats directament	2.295	2.395
Expedients gestionats per derivacions judicials	1.382	1.358
Total d'expedients gestionats	3.677	3.753
Sol·licituds de mediació iniciades	2.791	2.822
Sol·licituds de mediació finalitzades	787	704
Sol·licituds de mediació finalitzades amb acord	399	379

4.3. Direcció General de Memòria Democràtica

El Departament de Justícia, mitjançant la Direcció General de Memòria Democràtica, treballa per la recuperació de la memòria democràtica amb dues línies d'actuació principals. Per una banda, la reparació i el reconeixement a les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, impulsant la localització de persones desaparegudes durant aquests períodes, localitzant les fosses comunes existents a Catalunya i dignificant-les, gestionant les indemnitzacions a les persones privades de llibertat per motius polítics sota el règim franquista, reconeixent les víctimes i promovent la nul·litat dels judicis i els consells de guerra per causes polítiques.

D'altra banda, fomenta de la memòria democràtica promovent la relació amb entitats memorialistes d'arreu del món, organitzant activitats relacionades amb la recuperació de la memòria democràtica i convocant subvencions i premis per a la recuperació del patrimoni memorial, la recerca científica i la difusió de la memòria.

Reparació i reconeixement a les víctimes

Cens de persones desaparegudes

El Cens de persones desaparegudes és un registre administratiu de caràcter públic en què s'han d'inscriure les dades de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, per permetre'n la localització i, si escau, la identificació. Aquesta inscripció inicia una recerca als arxius civils i militars, i se cita els familiars perquè es puguin fer les proves del Programa d'identificació genètica.

Fins al desembre de 2019, el nombre de sol·licituds de registre al Cens de persones desaparegudes ascendia a 5.872. Al final de 2019 s'havia enviat documentació als familiars en el 53 % dels casos. Es va poder determinar el lloc d'inhumació del 10 %. El 70 % de casos corresponien a militars. Un 25 % són casos presentats per familiars que viuen fora de Catalunya.

Recerca documental d'informació històrica de persones que van viure la Guerra Civil i la dictadura franquista

La recerca documental biogràfica exhaustiva es fa a diferents arxius civils i militars, registres civils, bases de dades, ajuntaments, etc., tant de Catalunya com de la resta de l'Estat o del món. La documentació recuperada s'envia als familiars. Al final de 2019 s'havia arribat a les 590 peticions de recerca.

Programa d'identificació genètica de desapareguts

Hi ha dues bases de dades vinculades al Programa, la dels perfils genètics extrets de les restes humanes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i la dels perfils genètics familiars.

El nombre de perfils genètics familiars és de 2.238 a desembre de 2019, dada que suposa un augment del 25 % respecte el mateix període de 2018.

Pel que fa al nombre de perfils genètics extrets de les restes humanes de les persones desaparegudes, a finals de 2019 se n'havien obtingut 186.

El laboratori genètic de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron té l'encàrrec de creuar la informació d'ambdues bases de dades.

Indemnitzacions a ex-presos polítics

Les persones que van patir privació de llibertat per part de les autoritats franquistes poden tramitar una sol·licitud d'indemnització puntual. En cas de mort de les persones afectades per la privació de

llibertat, poden sol·licitar-la les vídues i els fills que tinguin reconeguda la condició legal de persona discapacitada. Durant el 2019 s'ha arribat a un total de 39.515.

Assessorament jurídic i històric

S'atenen consultes i es facilita informació a particulars, entitats memorialistes i administracions públiques que sol·liciten assessorament històric i jurídic en relació amb les víctimes i els seus familiars.

Pla de fosses

El Pla d'actuacions en fosses de desapareguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista té l'objectiu d'analitzar-ne les restes i retornar-les als seus familiars, o donar-hi una sepultura digna per recuperar la memòria històrica. El [mapa de fosses](#) es pot consultar al web del Departament de Justícia. El 2019 va finalitzar el Pla de fosses 2017-2019.

Actuacions del Pla de fosses 2017-2019

Fosses excavades	26
Recollides de restes en superfície i prospeccions	21
Individus recuperats	308
Individus identificats	8

L'any 2019 es van excavar 6 fosses, es van fer 13 recollides de restes en superfície i es van recuperar les restes de 13 individus, dels quals se'n van identificar 7.

Fosses excavades:

- Sagrat Cor de Sarrià, Barcelona (Barcelonès), juny de 2019
- Cementiri d'Alguaire (Segrià), juny de 2019
- Mas del Cabo, Caseres (Terra Alta), juliol de 2019
- Mas del Primo, Caseres (Terra Alta), juliol de 2019
- Trufes, Batea (Terra Alta), juliol de 2019
- Serra Alta, Foradada (Noguera), setembre de 2019

Recollides de restes òssies en superfície; entre d'altres, destaquen les següents:

- Llardecans (Segrià), gener de 2019
- La Voltera, Prades (Baix Camp), febrer de 2019
- Savallà de Comtat (Conca de Barberà), març de 2019
- Nucli urbà de Seròs (Segrià), maig de 2019
- Olesa de Bonesvalls (Alt Penedès), juliol de 2019
- Pou dels Mussols, Corbera d'Ebre (Terra Alta), setembre de 2019
- El Cogul (Garrigues), setembre de 2019

Col·laboracions exteriors

Durant l'any 2019 la Direcció General de Memòria Democràtica va treballar per a l'establiment de convenis i contactes amb diverses comunitats autònomes (Balears, País Basc i Navarra) i va col·laborar amb diferents organismes i entitats d'àmbit internacional dels Estats Units, la Gran Bretanya, Cuba, el Canadà, Irlanda i Itàlia amb la finalitat de millorar els resultats de la identificació i la recerca de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i per portar a terme accions de foment de la memòria democràtica.

Activitat en memòria democràtica (acumulada)

	2018	2019
Inscrits al cens de persones desaparegudes	5.625	5.872
Familiars inscrits al cens de persones desaparegudes	5.562	6.413
Citats al Programa d'identificació genètica	5.115	5.870
Proves genètiques fetes	1.699	2.101
Fosses localitzades al mapa de fosses comunes	517	517
Persones localitzades a les fosses	348	403
Sol·licituds presentades d'indemnitzacions als ex-presos polítics	39.497	39.515
Sol·licituds tramitades estimades ⁴	56,9 %	56,9 %

Foment de la memòria democràtica

Actes de commemoració i homenatge

Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust. El dimarts 29 de gener de 2019 es va celebrar al Palau de la Generalitat un acte amb motiu del Dia Internacional de Commemoració en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust. L'acte va consistir en una conferència al Palau i en l'encesa d'espelmes per part de l'Ajuntament de Barcelona. Hi van assistir la consellera de Justícia i la directora general de Memòria Democràtica, així com representants de l'Ajuntament de Barcelona.

Dia Nacional de l'Exili i la Deportació. El dia 9 de febrer es va commemorar el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació, que va coincidir amb el desè aniversari del Museu Memorial de l'Exili (MUME), amb actes a la Jonquera i a Camprodon. Hi van assistir la consellera, la directora general de Memòria Democràtica, la presidenta del Consorci del MUME i el director del MUME.

Aniversari de l'alliberament de Mauthausen. El dia 5 de maig de 2019, la directora general de Memòria Democràtica i el director del Memorial Democràtic van assistir a la commemoració de l'alliberament del Camp de Mauthausen a Àustria, organitzada per l'Amical Mauthausen.

Commemoració de la batalla de l'Ebre i homenatge als soldats morts i els desapareguts a la batalla. El 25 de juliol, el COMEBE i l'Ajuntament de Pinell de Brai van organitzar l'acte homenatge a la lleva del biberó, víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre. Hi van assistir-hi la directora general de Memòria Democràtica i el director del Memorial Democràtic.

Dia Nacional en Memòria de les Víctimes de la Guerra Civil i les Víctimes de la Repressió de la Dictadura Franquista. El 13 d'octubre de 2019 la Direcció General de Memòria Democràtica va participar en l'acte, que va tenir lloc al Fossar de la Pedrera, del Cementiri de Montjuïc, per fer l'ofrena davant la tomba de Lluís Companys.

Acte al Memorial de les Camposines. El dia 17 de novembre la Direcció General de Memòria Democràtica va celebrar al Memorial de Camposines l'acte d'inauguració de les dues darreres plaques instal·lades al Memorial, presidit per la consellera de Justícia i la presidenta del COMEBE, amb l'assistència de la directora general de Memòria Democràtica i, entre d'altres personalitats, de l'alcalde de Marzabotto (Itàlia).

⁴ L'any 2017, en aplicació dels mecanismes de l'article 155 de la Constitució espanyola, es van aturar els pagaments de les sol·licituds d'indemnització als ex-presos polítics. L'any 2019 no s'ha convocat la Mesa de Valoració, que està previst que es reuneixi el setembre del 2020.

Assistència a actes

Durant l'any 2019 la Direcció General de Memòria Democràtica ha assistit a 154 actes organitzats per diferents ens i entitats memorialistes.

Publicacions

- Campillo, Maria. *Torneu-nos el paradís. Poesia catalana de guerra (1936-1939)*.
- Lorenzo, Cèsar. *Solidaritat, justícia, memòria*. Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme (Col·lecció "Entitats Memorialistes de Catalunya")

Organismes públics de memòria

Memorial Democràtic

El Memorial Democràtic és una institució pública que té per objecte contribuir al desplegament de polítiques públiques adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica.

Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica

L'any 2019 s'han senyalitzat 8 nous espais de memòria. La xarxa aplega un total de 108 espais.

S'ha elaborat un manual d'estil per reeditar els fulletons informatius de la Xarxa d'Espais de Memòria i s'han dissenyat de nou els mapes *Espais de la Batalla de l'Ebre; Itineraris pel Penedès; Pirineus, territori de memòria i Retirada i camins de l'Exili*.

Així mateix, s'ha treballat per avançar en l'assoliment d'un marc propici que permeti a mitjà termini elaborar un projecte europeu transfronterer sobre l'exili i la Segona Guerra Mundial a la frontera entre Catalunya i França, amb el Memorial del Camp de Rivesaltes i la regió d'Occitània. El 2019, en aquest sentit, mitjançant el MUME, s'ha signat un conveni transfronterer amb el Consell General dels Pirineus Orientals, els ajuntaments d'Argelers, Cotlliure, Elna i el Memorial del Camp de Rivesaltes. També el 2019 el Memorial Democràtic ha signat un conveni de col·laboració amb el Mémorial de la Shoah de París.

Cens de simbologia franquista

L'any 2019 s'ha reprès el projecte Cens de simbologia franquista de Catalunya, que s'havia iniciat el 2010. En concret, s'han prioritzat dues línies d'actuació: l'actualització de l'estat dels símbols recollits al Cens i l'ampliació de l'abast geogràfic del Cens.

Centre d'Informació i Documentació del Memorial Democràtic

El Centre forma part de la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (BEG) i del Catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya (CCUC). Durant el 2019 s'ha treballat en el projecte de consolidació del Banc de la Memòria Democràtica.

El 23 d'abril de 2019 el Centre d'Informació i Documentació va obrir al públic la seva biblioteca especialitzada.

Servei Educatiu

En l'àmbit educatiu destaca la realització de més de 50 activitats per a més de 2.300 estudiants d'arreu de Catalunya. Entre les accions més rellevants del Servei Educatiu el 2019 figura la col·laboració en l'organització de la Commemoració del Dia internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust a Barcelona, l'Alt Empordà, les Terres de l'Ebre i Lleida amb estudiants d'ESO i Batxillerat.

Publicacions

El 2019 s'han editat les publicacions següents:

- Cela, Jaume; Zaratiegui, Natalia; Valentines, Jaume. *El cel sota terra*. Núm. 2 de la col·lecció "Memòria Dibuxada".
- Nerín, Gustau. Catàleg de l'exposició "Guinea: el franquisme colonial".
- Martín i Berbois, Josep Lluís; Tavera, Susanna (ed.). *Sufragisme i sufragistes: reivindicant la ciutadania política de les dones*.
- Garangou, Sònia; Mercader, Assumpta. *Quadern didàctic Víctimes (1936-1945)*.
- Donate Resurrección, Pep. *Por llanuras y montañas guerrilleros libres van*. Anàlisi de l'impacte del maquis en la zona dels Ports i la vila de Vallibona.

Exposicions

El 2019 s'han produït o coproduït les següents exposicions:

- "Guinea: el franquisme colonial".
- "A Nation in Retreat. La retirada vista per les agències fotogràfiques internacionals".
- "Les opcions del 1978. Nacionalitats i regions".
- "La memòria del segle XX des dels arxius judicials".
- "Arqueologia a l'exili. El Museu d'Arqueologia de Catalunya i la Guerra Civil espanyola (1936-1939)".
- "Pepita i Elisa Úriz Pi. De Badostáin a Berlín Oriental. Història i compromís de les germanes Úriz".
- "Víctimes (1936-1945)".
- "Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar".

Així mateix, el Memorial Democràtic disposa d'un catàleg format per nou exposicions itinerants que s'han desplaçat per diversos municipis de Catalunya. En concret, aquestes exposicions s'han pogut veure en 20 municipis.

Col·loquis, jornades, actes i projectes de difusió de la memòria democràtica

El Memorial Democràtic ha organitzat o ha participat en desenes d'actes de difusió de la memòria democràtica que recullen tant el vessant commemoratiu com el pedagògic. Entre els més significatius, es destaquen els col·loquis "Víctimes de la Guerra Civil i la postguerra", en el marc de l'exposició "Víctimes (1936-1945)" (22 de març de 2019) i "El món d'avui: dels feixismes als reaccionarismes postmoderns i els nous populismes. Els reptes de les polítiques de memòria" (del 27 al 30 de novembre de 2019).

Així mateix, en aquest àmbit de foment de la memòria democràtica hi té un paper central el projecte Stolpersteine. Amb la col·laboració dels ajuntaments catalans s'ha organitzat la col·locació de plaques Stolpersteine (pedres de topada) en record dels catalans deportats als camps nazis. El 2019 s'han instal·lat 34 d'aquestes llambordes als municipis d'Albatàrrec (1), Cubelles (1), Gironella (7), Lleida (11), Navàs (1), Pont de Vilomara i Rocafort (1), Pontils (1), Prats de Lluçanès (2), Puig-reig (4), Sant Vicenç de Castellet (1), Santa Coloma de Queralt (3) i Vallfogona de Riucorb (1).

Subvencions i premis

Durant l'any 2019 es van convocar les següents subvencions:

- A projectes d'activitats commemoratives, de recerca i de difusió de la memòria democràtica. Convocatòria de subvencions en règim de concurrència. Import total concedit: 126.570,20 €.
- Premi de Recerca en Memòria Democràtica. Import total concedit: 2.000 €.

El 2019 es va atorgar a Pep Donate Resurrección el IV Premi de Recerca en Memòria Democràtica per a estudiants de batxillerat (curs 2017-2018) pel seu treball *Por llanuras y montañas guerrilleros libres. Anàlisi de l'impacte dels maquis a la zona dels Ports i la vila de Vallibona*.

Museu Memorial de l'Exili

El Museu Memorial de l'Exili (MUME) és un centre d'interpretació ubicat a la Jonquera (al mateix pas fronterer per on va fugir la major part dels exiliats) i dedicat a recordar els exilis provocats per la Guerra Civil espanyola. El consorci està integrat per la Generalitat de Catalunya (Memorial Democràtic), l'Ajuntament de la Jonquera, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i la Universitat de Girona. El MUME forma part de la Xarxa d'Espais de Memòria de Catalunya.

Museística i conservació

El MUME disposa d'una exposició permanent que proposa un recorregut pel període 1931-1977, des de la proclamació de la Segona República fins als anys de la transició a la democràcia. També disposa d'un centre de documentació i d'un recull de més de 900 testimonis en forma d'itineraris d'exili.

Difusió, divulgació i investigació del coneixement històric i del patrimoni memorial

Exposicions temporals

- Autoritzats per a sortir. L'èxode del 36.
- A nation in retreat (Una nació en retirada). La retirada vista per les agències fotogràfiques internacionals.
- 130 anys de lluites i conquestes.
- Genocide Project. Espais d'excepció, d'Eduardo Gómez Ballesteros.
- Rafael Ramis. Impulsor del sindicalisme dels funcionaris de Catalunya.
- Refugium, refugia.

Exposicions Espai Art i memòria

- Ester Baulida.
- Mim Juncà.
- Elena del Rivero.

Així mateix, l'any 2019 s'han realitzat 5 jornades i 31 actes públics.

Activitat educativa/pedagògica

El Servei Educatiu ha atès, durant l'any 2019, 8.900 estudiants a les visites guiades a l'exposició permanent de rutes de l'exili. El MUME també participa en actes commemoratius d'un alt valor ètic i pedagògic, com el Dia Internacional en Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust i el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació, i en commemoracions transfrontereres com "Chemins, Camins, Caminos de la Retirada", que organitza FFREEE i l'Ajuntament d'Argelers anualment.

IV edició del Premi Internacional Memorial Walter Benjamin, 2018-2019 (biennal)

Aquesta convocatòria emfasitza la rellevància de la vinculació de Walter Benjamin amb les comarques gironines per situar-les en el mapa memorial europeu del segle XX. Walter Benjamin ens recorda que els Pirineus catalans –sobretot els de la part gironina– van ser un dels passos més rellevants per a les persones que fugien de la violència i la barbàrie nazis. Recordar Walter Benjamin és treballar en el sentit de l'enfortiment de les bases democràtiques i en la generació d'una consciència comuna europea basada en la tolerància i el respecte per la llibertat de pensament. El veredictes es va fer públic el dissabte 30 de novembre de 2019 a Portbou, en el marc del Col·loqui Internacional Walter Benjamin. El guanyador d'aquesta edició va ser Edgar Wilfried Straehle amb l'assaig "Memoria de la Revolució", que es publicarà el 2020.

Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre

Els Espais de la batalla de l'Ebre són un conjunt d'actius culturals vinculats a un dels esdeveniments més transcendents de la Guerra Civil. Els centres d'interpretació i espais històrics (zones de trinxera, itineraris, espais dignificats, etc.) es gestionen des del Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE), amb participació de la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de la Terra Alta i 17 ens locals de les quatre comarques ebrenques.

Visites als centres d'interpretació del COMEBE

	2019
115 dies	7.071
Hospitals de sang	436
Internacionals a l'Ebre	717
Veus al front	477
Soldats a les trinxeres	325

Gestió del patrimoni

Gestió dels 28 espais de memòria (23 espais històrics i 5 centres d'interpretació), distribuïts per 15 municipis, inscrits a la Xarxa d'Espais de Memòria.

Recerca

Actuacions arqueològiques en col·laboració amb el grau d'arqueologia de la UB i camps de treball de la Direcció General de Joventut en col·laboració amb la Fundació Escolta Josep Carol i la Facultat de Turisme de la URV en programes específics.

Difusió

Programa permanent de difusió del patrimoni vinculat a la batalla de l'Ebre a través de les xarxes socials, el web corporatiu i l'edició de material de difusió; organització de jornades i cicles per a la difusió del patrimoni històric i la memòria històrica.

Actes i exposicions de 2019

Durant el 2019 no es va organitzar cap exposició temporal. Els actes organitzats són:

- 2a Nit al Museu (18 de maig). Dia Internacional dels Museus. Jornada de portes obertes al centre d'interpretació Veus del Front del Pinell de Brai.
- Cicle Ebre, Música & Patrimoni del Museu de les Terres de l'Ebre (21 de setembre). Espectacle de dansa Justo a l'espai de la Confraria de Vilalba dels Arcs.
- Presentacions del llibre *La batalla de l'Ebre: un riu de sang*. Edició especial 80è aniversari. 6 de novembre a la Biblioteca Dr. Mn. Joan Batista Manyà de Gandesà; 15 de novembre a Ca Don Ventura de Flix; 21 de novembre a la seu del Memorial Democràtic, i 29 de novembre a la Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa.
- IV Jornada d'Arqueologia i Patrimoni de la Guerra Civil al front de l'Ebre (23 de novembre). Jornada organitzada en col·laboració amb els Serveis Territorials del Departament de Cultura a les Terres de l'Ebre.

4.4. Direcció General d'Afers Religiosos

Mapa religiós de Catalunya

El Mapa religiós de Catalunya permet identificar les comunitats religioses i els centres de culte de totes les confessions presents a Catalunya.

Centres de culte

	2018	2019
Església catòlica	6.701	6.701
Esglésies evangèliques	764	796
Islam	280	283
Testimonis Cristians de Jehovà	119	119
Altres	262	266
Total	8.126	8.165

Subvencions per al foment de la cultura religiosa

El 20 de juny de 2019 es va publicar la Resolució JUS/1644/2019, de 6 de juny, per la qual s'obre la convocatòria de les subvencions destinades a fomentar la cultura religiosa en la societat catalana, promoure el diàleg interreligiós com a eina per a la convivència i difondre la realitat i l'actualitat religiosa, per a actuacions realitzades l'any 2018.

S'han atorgat subvencions a 38 projectes, amb un import total de prop de 190.000 €.

Subvencions per al foment de la cultura religiosa

	2018	2019
Sol·licituds presentades	94	48
Subvencions atorgades	75	38
Import de la convocatòria	400.000,00 €	190.000,00 €
Import executat	398.331,29 €	187.935,82 €
Import mitjà per subvenció	5.311,08 €	4.945,67 €

Ajuts a la recerca en l'àmbit de la diversitat religiosa

Mitjançant un conveni de col·laboració amb l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) es promou la innovació i la recerca sobre afers religiosos amb la finalitat d'obtenir resultats científics i propostes d'intervenció aplicables en l'àmbit de la diversitat religiosa a través d'ajuts anuals a les universitats.

El 2019 s'ha tancat l'execució de la convocatòria RELIG 2017, amb la finalització dels tres projectes que van rebre l'ajut, per un import total de 18.000 €. També s'ha resolt l'adjudicació de la convocatòria RELIG 2018, amb l'atorgament de tres ajuts a tres projectes, amb un import total de 18.000 €.

Convenis

El 2019 s'han signat dotze convenis en relació amb:

- Assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris (Consell Evangèlic de Catalunya, Federació Consell Islàmic de Catalunya i Arquebisbat de Barcelona)
- Assistència religiosa als centres hospitalaris de la Xarxa d'internament d'utilització pública de Catalunya (Consell Evangèlic de Catalunya).
- Actuacions de garantia del dret a la llibertat religiosa i el foment del diàleg interreligiós (Associació d'Amics del Grup de Treball Estable de Religions).
- Coordinació de les esglésies i comunitats religioses i garantir l'exercici dels drets de llibertat religiosa (Consell Evangèlic de Catalunya, Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya).
- Cooperació educativa amb universitats: Màster en Diversitat Religiosa: Pensament, Realitat i Gestió, edicions 2018 i 2019 (Fundació Universitat de Girona) i pràctiques acadèmiques dels estudiants (Fundació Universitat de Girona i Universitat Ramon Llull-Blanquerna).
- Realització de la XVI Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya (Fundació "la Caixa").

Activitats formatives en diversitat religiosa i la seva gestió

	2018	2019
Formació bàsica. Cursos	8	8
Formació bàsica. Assistents	200	200
Formació a mida. Cursos	40	60
Formació a mida. Assistents	1.000	1.200
Divulgació i bones pràctiques. Sessions	5	2
Divulgació i bones pràctiques. Assistents	375	185

Assistència tècnica i assessorament a les entitats religioses i als ens locals

	2018	2019
Actuacions a comunitats religioses	75	55
Informes relatius a les finalitats d'entitats que han sol·licitat la inscripció al Registre	26	25
Informes relatius als plans d'ordenació urbanística que afecten la implantació de centres de culte	23	25
Tasques d'assessorament a municipis i consells comarcals	69	98

Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

La Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya pretén aprofundir en la presència de l'espiritualitat en la cultura audiovisual, fer visibles les diferents manifestacions religioses i espirituals i contribuir a afavorir el diàleg interreligiós i la cohesió social. Compta amb la participació de la Filmoteca de Catalunya, l'Obra Social "la Caixa", la Basílica de la Sagrada Família, Àgape, els cinemes Verdi i diversos ajuntaments, entitats culturals i religioses, universitats, els centres penitenciaris i alguns centres educatius de justícia juvenil.

La Mostra de Cinema Espiritual ha estat present a tots els centres penitenciaris i a quatre centres educatius de justícia juvenil.

Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

	2018	2019
Pel·lícules programades	21	24
Projeccions	72	75
Sales de projeccions	38	45
Entitats col·laboradores	38	43
Ciutats	16	17
Espectadors	5.000	5.100

Activitats de foment de la llengua en l'àmbit de les comunitats religioses

La Direcció General d'Afers Religiosos promou activitats de foment de la llengua en l'àmbit de les comunitats religioses com a element de cohesió social:

- Col·laboració amb la Plataforma per la Llengua en l'elaboració d'una guia d'acollida lingüística destinada a la població gitana vinculada a les esglésies de Filadèlfia.
- Continuació del projecte de parelles lingüístiques interreligioses a Lloret de Mar, Salt, Badalona i Terrassa i inici del projecte a Olot i Banyoles. Nombre de parelles: 16.
- Incorporació, a la convocatòria de subvencions per a entitats religioses, d'actuacions d'integració, col·laboració i promoció que fomentin la llengua catalana.
- Realització del concurs La Paraula S'agrada en dos instituts per tal de donar a conèixer al públic juvenil la diversitat religiosa a través del vocabulari.
- Subtitulació al català de vuit pel·lícules per a la Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya.

Publicacions

- *Butlletí d'afers religiosos* (en línia). El 2019 es van publicar 10 números. El butlletí de gener 2019 es va enviar a 831 subscriptors i el butlletí de desembre, a 1.002.
- *Guia per al respecte a la diversitat de creences en l'àmbit dels serveis policials* ("Guies sobre Diversitat Religiosa", 6).

4.5. Assessoria Jurídica

Unitats o àmbits afectats pels assumptes expedientats

	2018	2019
Departament de Justícia (diversos àmbits)	279	330
Secretaria General	6	7
DG d'Afers Religiosos	27	50
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	159	204
DG de Memòria Democràtica	38	53
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	286	200
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima	364	376
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	42	27
Centre d'Iniciatives per a la Reinserció	17	14
Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada	28	28

Expedients sobre estudis, informes i altres revisions sobre disposicions

	2018	2019
Estudis	127	172
Altres revisions	36	11
Resolucions	6	19
Lleis	2	2
Instruccions	1	0
Sol·licituds	1	1
Decrets llei	2	1
Decrets	10	10
Propostes d'acord	87	131

Expedients sobre informes relatius a contractacions

	2018	2019
Convenis	48	63
Encàrrecs de gestió	15	7
Procediments oberts	48	48
Modificacions de contracte	5	23
Procediments negociats	4	0
Contractes derivats d'un acord marc	2	1
Altres revisions	15	2
Plecs tipus	1	0
Reconeixement de deute	73	73
Resolucions	2	5

Expedients sobre normativa i actes administratius

	2018	2019
Anuncis	82	48
Correccions d'errades	4	6
Decrets	19	11
Edictes	2	1
Ordres	15	8
Propostes d'acord	19	21
Resolucions	241	220

Expedients sobre informes relatius a recursos, reclamacions i altres procediments

	2018	2019
Recursos d'alçada	70	30
Contenciosos administratius – procediment abreujat	79	70
Recursos potestatis de reposició	27	74
Contenciosos administratius – procediment ordinari	28	32
Expedients disciplinaris	1	1
Procediments laborals	22	23
Contenciosos administratius – procediment abreujat (art. 78.3)	12	9
Diligències prèvies	18	30
Reclamacions econòmiques	4	13
Altres revisions	1	0
Procediments abreujats penals	11	5
Altres recursos	7	4
Contenciosos administratius sobre drets fonamentals	1	2
Recursos de cassació	1	0
Executòries	17	9
Incidents d'execució	1	2
Procediments penals	1	5
Procediments per delictes lleus	10	13
Recurs apel·lació	3	4
Resolució	1	6
Sol·licitud	1	0

Normativa promoguda pel Departament de Justícia

Iniciatives legislatives

Decrets llei

- Decret llei 9/2019, de 21 de maig, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya en l'àmbit de la penyora (DOGC 23.5.2019). (No vigent, derogat per l'Acord del Ple del Parlament de 26 de juny de 2019.)

Disposicions reglamentàries

Decrets

- Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia (DOGC 10.1.2019).
- Decret 273/2019, de 23 de desembre, de concessió del Premi Justícia de Catalunya per a l'any 2019 (DOGC 30.12.2019).

Ordres

- Ordre JUS/98/2019, de 16 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió dels Premis ADR Justícia (DOGC 21.5.2019).
- Ordre JUS/99/2019, de 16 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió de subvencions a entitats sense ànim de lucre per a la realització de projectes orientats a la reinserció i rehabilitació de persones internades en centres penitenciaris i alliberades condicionals (DOGC 21.5.2019). (No vigent, derogada per l'Ordre JUS/113/2020, de 3 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió de subvencions a entitats sense ànim de lucre per a la realització de projectes orientats a la reinserció i rehabilitació de persones internades en centres penitenciaris i alliberades condicionals.)
- Ordre JUS/112/2019, de 3 de juny, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions destinades a fomentar la cultura religiosa en la societat catalana, promoure el diàleg interreligiós com a eina per a la convivència i difondre la realitat i l'actualitat religiosa, i per a l'edició de llibres de temàtica relacionada amb el fet religiós (DOGC 6.6.2019).
- Ordre JUS/203/2019, de 18 de novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió del guardó Memorial Cassià Just de la Generalitat de Catalunya (DOGC 21.11.2019).

Acords del Govern

- ACORD GOV/28/2019, d'11 de febrer, pel qual es crea i es posa en marxa l'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista.
- ACORD GOV/54/2019, de 9 d'abril, pel qual es delega en la persona titular del departament competent en matèria de justícia l'aprovació inicial de les relacions de llocs de treball, i les seves modificacions, del personal al servei de l'Administració de justícia de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya i de l'oficina fiscal.
- ACORD GOV/57/2019, de 24 d'abril, pel qual es nomenen els representants de l'Administració de la Generalitat de Catalunya al Consell d'Administració i a la vicepresidència del Consorci del Museu Memorial de l'Exili (MUME).
- Acord del Govern, de 30 d'abril de 2019, pel qual s'aprova la subscripció del Conveni de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, en matèria de formació continuada de magistrats i jutges amb destinació als òrgans judicials de Catalunya, i se n'autoritza la signatura.
- Acord del Govern, de 21 de maig de 2019, pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei d'arrendament de finques urbanes.
- ACORD GOV/75/2019, de 28 de maig, pel qual es designen tres membres de la Junta de Govern del Memorial Democràtic.
- Acord del Govern, de 3 de juliol de 2019, pel qual es ratifica l'Acord de la Mesa sectorial de negociació del personal d'administració i tècnic, de 17 de juny de 2019, que aprova la proposta de

l'Administració de pròrroga de la vigència d'un complement retributiu per al personal penitenciari, per a l'any 2019.

- Acord del Govern, de 16 de juliol de 2019, pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei d'actualització del Codi civil de Catalunya.
- Acord del Govern, de 27 d'agost de 2019, pel qual es crea el Programa temporal per dotar de més places d'internament per a nois els centres educatius de règim tancat de justícia juvenil del Departament de Justícia.
- Acord del Govern, de 17 de setembre de 2019, pel qual s'aprova la subscripció del Conveni entre l'Administració General de l'Estat i la Generalitat de Catalunya per a la realització de les proves d'accés a la professió d'advocat i procurador en la llengua cooficial, i se n'autoritza la signatura.
- Acord del Govern, de 8 d'octubre de 2019, pel qual s'autoritza la subscripció del Conveni marc entre el Centre d'Estudis Jurídics del Ministeri de Justícia i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada adscrit al Departament de Justícia de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, en matèria de formació de fiscals i lletrats de l'Administració de justícia que prestin els seus serveis a Catalunya.
- ACORD GOV/148/2019, de 22 d'octubre, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental per a la Concreció d'una Estratègia Interdepartamental i Integral davant la Desaparició Forçada de Menors.
- Acord del Govern, de 22 d'octubre, pel qual es prorroga el Programa retributiu de caràcter transitori per a les unitats processals de suport directe dels jutjats de 1a instància i instrucció amb funcions de violència sobre la dona.
- Acord del Govern, de 12 de novembre de 2019, pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei dels grups d'interès i la representació d'interessos davant les Administracions Públiques de Catalunya.
- Acord del Govern, de 17 de desembre, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.

4.6. Gabinet Tècnic

El Gabinet Tècnic, en el desenvolupament de les tasques de suport a la Secretaria General, elabora informes i anàlisis relacionats amb la planificació estratègica i l'avaluació de l'activitat departamental. A més, col·labora en el desenvolupament de projectes que modifiquen els sistemes de treball, cerca eficiències i vetlla pel correcte funcionament intern del Departament.

Planificació estratègica

En l'àmbit de la planificació, l'any 2019 s'han implementat millores en el sistema de seguiment de les actuacions departamentals que han permès crear un quadre de comandament per a l'equip directiu que s'actualitza mensualment. L'eina també permet donar resposta a les actualitzacions del Pla de Govern i de les memòries de programa pressupostari i del mateix Pla departamental. En el marc del Pla de millora de la contractació, coordinat des de l'Àrea d'Organització, s'ha elaborat una eina com a pilot per facilitar la planificació, la prioritització i el seguiment dels expedients de contractació.

Durant l'any s'han atès peticions d'informació relacionades amb una quinzena de plans interdepartamentals, entre els quals destaquen les tasques relacionades amb l'Agenda 2030 i el Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes. Respecte del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, s'ha coordinat l'establiment de compromisos i fites de l'Objectiu de desenvolupament sostenible 16 (ODS 16) i s'ha contribuït a la concreció dels ODS 3, 5 i 8. Pel que fa a la igualtat d'oportunitats, s'ha participat en la diagnosi per a l'elaboració del nou Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes de l'Administració de la Generalitat de Catalunya 2021-2024. A la diagnosi destaca l'anàlisi del cos tècnic d'especialistes penitenciari, en què s'exploren noves fórmules que facilitin l'accés i la promoció de les dones al cos.

Com a òrgan responsable de la transversalitat de gènere a Justícia, el Gabinet Tècnic ha coordinat i gestionat els fons provinents del Pacte d'estat contra la violència de gènere, amb els quals s'ha consolidat el Servei d'Acompanyament a la Víctima del Delicte en seu judicial. També s'han actualitzat les dades dels serveis del Departament al [Directori de recursos per a l'abordatge de les violències masclistes](#) de l'Observatori de la Igualtat de Gènere.

En matèria de dades obertes, en coordinació amb l'Àrea TIC del Departament i amb l'impuls de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, s'ha gestionat el procés d'obertura dels conjunts de dades del Registre d'entitats jurídiques: [entitats jurídiques](#), [òrgans de govern de les entitats jurídiques](#), [comptes anuals de les entitats jurídiques](#) i [comptes anuals de patrimoni net de les entitats jurídiques](#).

Finalment, en matèria d'estadística, l'any 2019 s'han incorporat nous [indicadors en l'àmbit de l'Administració de justícia](#) relacionats amb l'activitat de la Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia i de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya.

Organització i administració digital

Revisió de l'organització del Departament

El Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia ajusta l'estructura del Departament a les necessitats derivades de la redistribució de funcions derivada de la modificació de l'àmbit competencial recollida pel Decret 1/2018, de 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Amb la creació de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, el Departament s'organitza en tres secretaries que representen els àmbits competencials: la Secretaria General, la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia i la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

Simplificació administrativa i tramitació electrònica

Durant l'any 2019 s'han posat en marxa cinc tràmits que fins al moment els sol·licitants no podien iniciar de manera electrònica:

- Insostenibilitat de la pretensió d'assistència jurídica gratuïta.
- Concurs de trasllats del cos de psicologia (convocatòria JU/001/2018).
- Accés al cos de diplomatura de la Generalitat de Catalunya (grup A, subgrup A2), educació social (convocatòria JU029).
- Concurs específic per a llocs de comandament i singulars de règim interior i administratiu dels centres penitenciaris (convocatòria JUS/014/2019).
- Concurs de trasllat de personal laboral (convocatòria JUS/001/2019).

També s'han posat en marxa 57 convocatòries d'ajuts i subvencions, amb 3 formularis electrònics cada una per a la presentació de sol·licituds, aportació de documents i justificació de l'ajut, i s'han configurat dins del Tramitador d'ajuts i subvencions (TAIS).

Implantació de l'ús d'eines de tramitació electrònica

L'EACAT (extranet de les administracions públiques catalanes) ha continuat creixent com a plataforma de tramesa de documents entre administracions. Pel que fa als enviaments que el Departament de Justícia ha tramès per aquesta via cap a altres administracions públiques, el creixement total respecte de 2018 ha estat del 37 %.

Pel que fa a les comunicacions oficials internes, l'e-Valisa permet la tramesa de documents entre persones de diferents unitats i organismes de l'Administració de la Generalitat amb una constància fidedigna de la tramesa. El 2019 el Departament de Justícia ha enviat 27.347 valises, amb un augment del 64 % respecte de l'any anterior.

Pel que fa als mòduls comuns, es refereix al consum de solucions per notificar electrònicament i fer digitalitzacions conformades i còpies autèntiques. Aquestes eines permeten tramitar de manera electrònica tot el procediment administratiu, des de la digitalització de la documentació que arriba fins a l'enviament electrònic del resultat. En aquest cas, ha augmentat un 110 %.

Indicadors de l'Administració electrònica

	2018	2019
EACAT	6.671	9.155
e-Valisa	16.657	27.347
Mòduls comuns	202.682	424.575

Col·laboració administrativa

La Plataforma d'integració i col·laboració administrativa (PICA) de la Generalitat permet l'intercanvi d'informació i la integració a sistemes i eines comunes corporatives i estandarditzades. El Departament de Justícia és emissor de dades del Registre d'entitats jurídiques i, alhora, és consumidor de diverses de les dades que ofereixen altres departaments o altres administracions. El 2019 el Departament ha reduït el nombre de consultes que efectua, però en canvi ha augmentat en un 20 % les consultes que rep com a dipositari de dades d'interès per a d'altres administracions.

Transaccions electròniques interadministratives (PICA)

	2018	2019
PICA consumidor	650.346	530.687
PICA emissor	18.315	21.865
Total	871.343	977.127

Evolució de la tramitació electrònica

La tramitació electrònica fa referència a les gestions que la ciutadana sol·licita de manera electrònica a l'Administració. Les xifres globals no augmenten significativament respecte de l'any anterior, però hi ha diferències en la mena de tràmits que s'han portat a terme durant el 2019. Han augmentat significativament les tramitacions que van a parar a sistemes departamentals i al tramitador d'expedients interdepartamentals (TEI), on hi ha les sol·licituds relatives al Registre d'entitats jurídiques, al Registre de parelles estables i al Registre de grups d'interès. També han augmentat de manera significativa, gairebé en un 50 % respecte de l'any anterior, les tramitacions que es gestionen des del sistema TAIS, ja que s'ha fet un esforç important per tenir integrats tots els ajuts i subvencions que gestiona el Departament dins d'aquesta eina. En canvi, ha baixat el nombre de tramitacions que es gestionen des del tramitador genèric, ja que en aquest darrer any, malgrat que ha augmentat el nombre de processos integrats al sistema, no s'han portat a terme processos massius de selecció.

Evolució de la tramitació electrònica

	2018	2019	Increment
Sistemes departamentals	7.060	8.809	19,5 %
TAIS	737	1.095	48,6 %
TEI	3.831	4.167	8,8 %
Tramitador genèric	4.017	1.855	-56,4 %
Total	15.645	15.926	1,8 %

Seguretat de la informació i protecció de dades

Coordinació

- Participació en el grup interdepartamental de coordinació i implementació del nou reglament europeu, el Reglament general de protecció de dades (RGPD), i de la Llei orgànica de protecció de dades i garantia de drets digitals (LOPDGDD) en l'organització de la Generalitat.
- Participació en els grups de treball sobre encàrrecs del tractament, el dret d'informació en la tramitació electrònica i la definició del model organitzatiu comú de seguretat.

Assessorament

- Elaboració d'informes específics sobre protecció de dades i seguretat de la informació en relació amb les actuacions departamentals o els convenis en què participava el Departament de Justícia que implicaven tractaments o cessions de dades personals.
- Atenció a consultes sobre l'aplicació de la normativa de protecció de dades de caràcter personal a activitats concretes en els diferents àmbits de Justícia i sobre les polítiques de seguretat de la informació departamentals i en relació a tercers, així com amb els serveis de certificació digital.
- Assessorament a les unitats directives en l'establiment de mecanismes de recepció i gestió de sol·licituds d'exercici de drets en matèria de protecció de dades i, a petició seva, valoració de les sol·licituds d'exercici de drets per part dels interessats.

Auditoria

- Revisió del nivell de compliment de les obligacions legals i organitzatives en matèria de protecció de dades en els tractaments sotmesos al RGPD.

-
- Revisió dels contractes, els convenis i les ordres tramitats pel departament que suposaven un tractament de dades personals. En especial, revisió dels encàrrecs del tractament i dels plecs tècnics.

Procediments i implementació

- Manteniment del Registre d'activitats de tractament del Departament de Justícia i dels ens públics adscrits.
- Tramitació i revisió de les autoritzacions de sistemes de videovigilància d'instal·lacions del Departament.
- Revisions d'autoritzacions de sol·licituds de comunicació de dades amb altres administracions en exercici de funcions d'inspecció o d'autoritat pública.
- Coordinació de les actuacions i al·legacions en informacions prèvies, procediments de tutela de drets i procediments sancionadors davant les autoritats de control catalana i estatal, i coordinació de la implementació de les mesures correctores derivades.
- Elaboració de materials de formació presencial i virtual per als col·lectius professionals del departament.

Avaluació de gestió i anàlisi d'informació

- Elaboració de les prescripcions tècniques de l'auditoria integral de gestió del CIRE.
- Suport en l'evolució del model de telefonia fixa i mòbil del Departament i actualització del sistema de perfils TIC dels llocs de treball.
- Suport tècnic en el desenvolupament de solucions de mineria de dades i intel·ligència de negoci en els àmbits de recursos humans, sistemes d'informació i àmbits de gestió concrets.

Serveis electrònics i de certificació digital

- Coordinació i contractació del servei de gestió de l'aprovisionament de certificats digitals.
- Impuls, elaboració i gestió de l'encàrrec de gestió al Consorci d'Administració Oberta de Catalunya per generar, fabricar i lliurar certificats digitals.
- Coordinació de la implementació dels canvis tècnics i organitzatius derivats de l'evolució del servei i dels certificats digitals.

Servei de Difusió

Normalització lingüística

- Actualització de la *Guia de comunicació* del Departament.
- Traducció de la prova d'accés a l'advocacia elaborada pel Ministeri de Justícia.

Identitat corporativa i normalització documental

- Accessibilitat dels fulls de papereria i els models de document de la intranet.
- Encàrrec i seguiment del procés de creació d'un logotip per al Centre de Mediació.
- Projecte per a l'homogeneïtzació i normalització dels formularis dels centres penitenciaris.

Webs del Departament

- Migració i adaptació dels continguts del web de Cinema espiritual al gestor de continguts corporatiu (GECO+).
- Trasllat de continguts del Memorial Democràtica al web del Departament.
- El 31 de gener de 2019 es va publicar La meva carpeta al web de la Seu judicial electrònica, que permet al ciutadà gestionar la seva relació amb l'Administració de justícia i que s'inicia amb el tràmit d'al·legacions per a les persones seleccionades per fer de jurat popular. A principi de 2020 s'hi incorporarà la consulta de l'expedient judicial i els assenyalaments relacionats (a excepció de l'àmbit penal) i el 2021 la consulta de l'expedient i de la documentació presentada i la notificada.
- Traducció a l'occità del tràmit de parelles estables: gestió i coordinació de la traducció de la fitxa informativa i del formulari electrònic.
- Participació en la reformulació de la informació pública sobre el funcionament de la borsa d'interins de l'Administració de justícia.
- Revisió i coordinació de la revisió de l'accessibilitat dels webs amb vista a complir les exigències de la normativa europea prevista per al setembre de 2020.
- Participació en la revisió dels continguts del web relacionats amb la resolució alternativa de conflictes (ADR).

Intranet

- Posada en marxa de la nova intranet del Departament, feta a partir de grups de treball participatiu i consultable des de qualsevol dispositiu. Dona servei als diferents col·lectius: serveis centrals i territorials, Administració de Justícia i Execució Penal.

Atenció ciutadana

- S'ha definit el model d'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) del Districte Administratiu, que es concentrarà en el suport a la tramitació i deixarà d'atendre telefònicament.
- S'ha definit l'arbre de continguts i la formació per als agents del 012, que assumirà l'atenció telefònica de l'OAC del Departament en temes de parelles estables i entitats jurídiques al Districte Administratiu.

Transparència i informació pública

- Elaboració de models de resolucions de les sol·licitud d'accés a la informació pública (intranet).
- Reestructuració de l'apartat de Transparència i bon govern del web del Departament
- Publicació a la intranet del protocol que cal seguir pel que fa a les obligacions derivades del Codi de conducta dels alts càrrecs i directius.

Altres àmbits d'actuació

- Participació en el grup de treball de dades obertes.
- Participació en el procés d'establiment d'un nou procediment per autoritzar la contractació d'estudis i informes i elaboració del formulari de sol·licitud.
- Participació en el Pla de reforma horària.
- Participació en diversos grups de treball relacionats amb el nou Districte Administratiu.
- Creació del nou butlletí electrònic *ADR Justícia* i publicació dels números de l'any.
- Creació del nou butlletí electrònic InfoCEJFE, que es publicarà el 2020.

Webs i intranet

Visites als llocs web

	2018	2019
Departament	2.591.869	3.765.370
Administració de justícia	726.942	838.550
Seu judicial electrònica ⁵	—	500.591

Visites a la intranet

	2018	2019 ⁶
Departament	4.493.834	—
Administració de justícia	12.103.172	—
Total	16.597.006	7.831.806

Projectes col·laboratius a la plataforma e-Catalunya

L'e-Catalunya és una plataforma de treball col·laboratiu de la Generalitat de Catalunya per innovar en serveis públics, millorar l'eficiència i connectar el talent. Té 2.784 membres al portal de Justícia, organitzats en 69 grups. El 2019 s'han fet 40.237 consultes i aportacions al portal.

Publicacions

Les publicacions editades en suport digital es poden consultar a justicia.gencat.cat/publicacions/ i cejfe.gencat.cat/ca/publicacions/.

Llibres

- *L'organització política de la identitat catalana (1901-1936)*. Santiago Izquierdo.
- *Historia general del Principado de Cataluña (1598-1649)*. Magí Sivillà.
- *Llibres contra bombes*. Diversos autors.
- *Solidaritat, justícia, memòria. L'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme*. César Lorenzo.
- *Víctimes 1936-1945*. Sònia Garangou, Assumpta Mercader Solà.
- *Competències professionals i formació especialitzada dels comandaments intermedis en l'àmbit dels serveis penitenciaris* (format electrònic).
- *Competències professionals i formació especialitzada dels pedagogs en l'àmbit dels serveis penitenciaris* (format electrònic).
- *Lobbys: el marc regulador dels grups d'interès* (edició actualitzada en format electrònic).
- *Memòria del Departament de Justícia 2018* (format electrònic).
- *Perfil competencial dels voluntaris i coordinadors de CerclesCat* (format electrònic).

⁵ La Seu judicial electrònica substitueix progressivament el web de l'Administració de justícia des del 13 de novembre de 2018.

⁶ A diferència de l'antiga intranet, l'actual, que es va posar en marxa el febrer de 2019, no és d'accés immediat per a l'usuari sinó que li requereix identificar-se.

Opuscles

- *[D]anys col·laterals. Mostra d'obres dels tallers artístics dels centres penitenciaris.* Programa Compartim.
- *Guinea, el franquisme colonial.* Nerin, Gustau.
- *Guia de bones pràctiques en la prova preconstituïda* (format electrònic).
- *Programa de tractament amb neurofeedback per a un grup d'interns del Centre Penitenciari Brians 2* (format electrònic).
- *Informe del programa de tractament amb neurofeedback al Centre Penitenciari Brians 2* (format electrònic).
- *Prevençió de la radicalització violenta.* Olivier Vanderhaeghen (format electrònic; edicions en català, castellà, francès i anglès).
- *Programa marc del model de participació i convivència dels centres penitenciaris de Catalunya* (format electrònic; edicions en català i anglès).
- *Rate of recidivism during conditional release and desistance at 3rd degree in Catalonia* (format electrònic; edicions en castellà i anglès).

Materials informatius

- *Recomanació CM/REC (2018) Justícia restaurativa penal.*
- *Comentari a la Recomanació CM/REC (2018)8 en matèria de justícia restaurativa penal* (edicions en català i castellà).
- *Guia de prevençió de radicalització violenta a través de les famílies.* Programa Compartim.
- *Programa de treballs en benefici de la comunitat.* Programa Compartim.
- *Tasa de reincidencia en la libertad condicional y de inactividad delictiva en tercer grado en Cataluña* (edicions en castellà i anglès).

Revistes i butlletins electrònics

- Butlletí d'Afers Religiosos, núm. 70 a 79.
- Butlletí de Memòria, núm. 15 a 25.
- Butlletí ADR Justícia, núm. 1 a 6.

Atenció ciutadana

L'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) ha atès una mitjana diària de 225 consultes. La major part (95,8 %) tenen relació amb l'àmbit de gestió de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques (37,8 % relatives al Registre de parelles estables i 53,2 % a l'àmbit de les associacions).

Consultes ateses per l'OAC

	2018	2019
Telefòniques	28.624	22.311
Presencials	32.183	33.325
Total	60.807	55.636

Consultes, queixes i suggeriments a través de la bústia de contacte del web

El temps mitjà de resposta de les 10.048 consultes, queixes i suggeriments ateses el 2019 ha estat de 10 dies o menys en el 84,4 % dels casos (el 51,5 % s'han respost en 4 dies o menys).

Temàtica de les consultes, queixes i suggeriments

	2018	2019
Entitats jurídiques	3.989	4.686
Parelles estables	1.818	1.611
Consultes, queixes i suggeriments sobre l'Administració de justícia	681	1.379
Presons i serveis penitenciaris	522	283
Altres temes ⁷	1.690	2.089
Total	8.700	10.048

Accés a la informació pública

Durant l'any 2019 es van rebre 61 sol·licituds d'accés a la informació pública (SAIP) sobre temes que són competència del Departament de Justícia, 44 de les quals es van estimar totalment. La majoria van ser de presons i serveis penitenciaris (17) i de personal del Departament (16).

Cooperació internacional

Plataforma Europea de Justícia Penal (Criminal Justice Platform Europe, CJPE)

El desembre de 2014 es va signar un Protocol de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Plataforma Europea de Justícia Penal, un reconeixement a la innovadora tasca de col·laboració que implica la Plataforma en l'impuls d'un sistema d'execució penal comú a la Unió Europea. Un dels eixos d'aquesta col·laboració és l'aportació de suport tècnic professional i una seu, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, on la Plataforma ha organitzat congressos, seminaris, tallers d'experts i el Summer Course.

El 2019 s'ha participat en les tres reunions de coordinació de la Plataforma que van tenir lloc a Utrecht (seu de la Confederation of European Probation, CEP), l'Haia (seu d'EuroPris) i a Barcelona (al CEJFE). El juliol de 2019 el CEJFE va acollir la 3a edició del Summer Course Criminal Justice in a Polarised Society. Experts internacionals van impartir cursos eminentment pràctics per a 60 professionals de l'execució penal de 20 països d'arreu del món. Els assistents van fer unes visites a equipaments i serveis del Departament com a part del programa que van ser molt valorades.

Projecte europeu Ready... go

Aquest projecte, que es va iniciar el setembre de 2016 i va finalitzar el febrer 2019, tenia per objectiu promoure l'esport a les presons com una via per a la reinserció amb accions pedagògiques de dimensió formativa i terapèutica.

La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima (SMPRAV) i set socis van treballar conjuntament per analitzar les necessitats a les presons europees en matèria d'esports, elaborar un catàleg de perfils professionals per esbrinar les necessitats en formació, dissenyar i aplicar un paquet formatiu adreçat als monitors esportius i proposar recomanacions en termes d'infraestructures esportives per a les presons europees.

El gener de 2019 es va dur a terme la cinquena i darrera reunió i formació dels socis del projecte a Xipre, on es va finalitzar el [Manual for Users](#), adreçat als monitors esportius per poder utilitzar l'eina per a l'avaluació d'adquisició de les competències relacionades amb diferents disciplines esportives per part dels interns. L'eina d'avaluació està descrita al document [Pedagogical Tool to Assess Cross](#)

⁷ Inclou: execució penal i justícia juvenil, dret civil, Administració de justícia, ajuts i subvencions, oposicions, afers religiosos, fosses, seu judicial i altres temes.

[Curricular Competences](#), i també es pot consultar l'[anàlisi de les dades](#) obtingudes dels qüestionaris passats a interns i monitors d'esports dels socis del projecte.

Projecte europeu Prepare

El projecte Prepare (Preventing radicalisation through probation and release), que es va iniciar l'octubre de 2017 i ha finalitzat el desembre de 2019, tenia per objectiu lluitar contra la radicalització a través de programes de desvinculació i rehabilitació adreçats a persones penades que estan a punt d'obtenir la llibertat definitiva o en llibertat condicional.

Durant l'any 2019 la SMPRAV ha dut a terme un projecte pilot que consistia en la implantació d'una estructura de cooperació multiagència (juntament amb el cos de Mossos d'Esquadra, l'Ajuntament de l'Hospitalet i l'Ajuntament de Terrassa) com a manera de donar suport en la transició a la vida en llibertat a dos interns penats per radicalització violenta. Es van fer diverses reunions de coordinació amb els membres del projecte pilot per a la gestió dels casos i tres formacions d'experts internacionals en prevenció de la radicalització. El juny de 2019 una representant de la SMPRAV ha assistit a la quarta reunió de coordinació, a Avinyó, amb la resta dels socis, i un altre tècnic va assistir a la cinquena i darrera reunió de novembre de 2019, a Berlín, per presentar-hi els resultats del projecte pilot, que es pot consultar en aquesta [publicació](#).

Contribucions i participació activa en activitats internacionals

El novembre de 2019 la sub-directora general de Reparació i Execució Penal a la Comunitat ha participat en la reunió anual de l'European Restorative Justice Policy Network a Bèlgica amb els màxims responsables dels programes de justícia restaurativa dels països europeus. També, en qualitat de membre de la Junta de la CEP, ha assistit a les dues reunions presencials de la Junta que van tenir lloc a Copenhaguen i Dublín, i al Congrés de Directors Generals de Probation organitzat per la CEP a Dublín.

El coordinador d'Esports de la SMPRAV, David Ballester, ha contribuït al 30th FIEP World Congress, que ha tingut lloc el juny a Barcelona amb la ponència "Running as an inspiring practice in catalan prisons: from 10 km to a marathon and run big for the little ones". I el responsable de l'Àrea de Règim Interior Penitenciari, Luis Núñez, designat membre del grup d'experts sobre les TIC d'EuroPris, ha participat en la reunió anual del grup a Viena el novembre.

Visites de delegacions estrangeres

El juny de 2019 es va acollir la Delegació de l'Àrea de Justícia del Govern de Portugal, que estava interessada a conèixer el model de rehabilitació de Catalunya i va visitar el Centre Penitenciari Puig de les Basses.

El juliol de 2019 es va organitzar una visita estudi de tres dies per a la directora adjunta del Prison Healthcare South Eastern Health and Social Care Trust Northern Ireland per donar-li a conèixer el Programa de salut penitenciària i els diferents equipaments de salut del sistema penitenciari català.

El setembre de 2019 es va rebre una delegació del Crime Prevention Policy Bureau of the Ministry of Justice de Corea del Sud, que va visitar la Unitat Hospitalària Penitenciària Psiquiàtrica i va rebre informació comprensiva sobre l'abordatge de la salut mental en el Programa de Salut Penitenciària.

També el setembre de 2019 una delegació del Servicio de Responsabilidad Penal del Adolescente del Instituto Colombiano de Bienestar y Familia va rebre informació per part dels responsables del Servei de Medi Obert i del Servei de Mediació i Assessorament Tècnic de Justícia Juvenil i va visitar Can Lluçà.

4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

La missió del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada és promoure l'aprenentatge, la recerca i el coneixement entre el conjunt de professionals de l'àmbit de la justícia per contribuir al seu creixement i capacitat de resposta davant les necessitats d'una societat en canvi.

Accions en formacions del CEJFE

	2018	2019
Transversals	309	394
En l'àmbit d'Administració de justícia	791	1.395
En l'àmbit d'Execució Penal	153	152
Total	1.253	1.941

Alumnes en formacions del CEJFE

	2018	2019
Transversals	8.313	8.151
En l'àmbit d'Administració de justícia	8.617	8.452
En l'àmbit d'Execució Penal	5.082	5.106
Total	22.012	21.809

Activitat internacional

- Celebració de la Tercera Escola d'Estiu, coorganitzada amb la Plataforma Penal Europea, del 2 al 5 de juliol, a la seu del CEJFE, amb el títol "Justícia penal en societats polaritzades".
- Celebració al CEJFE del seminari de la CEP "Interagency Cooperation", el 12 i el 13 de maig.
- Presentació en la Conferència Anual d'EPTA (Associació Europea d'Acadèmies Penitenciàries), celebrada a Târgu Ocna (Romania) durant els dies 18 i 19 de juny, sobre el model de gestió Projectes amb valor (PROVA), exemplificat en el cas concret de FIRACTIVA'T.
- Participació en la segona reunió del grup de treball Formació dels Delegats d'Execució de Mesures, liderat per la CEP, celebrada a Ljubljana (Eslovènia), el 19 de juny.
- Participació en el congrés Solucions a la Reincidència?, el 24 i el 25 de setembre a Rabat, organitzat per la Universitat Autònoma de Rabat en col·laboració amb la Secretaria de Serveis Penitenciaris del Marroc.

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

El CEJFE ha signat diversos [convenis de col·laboració](#) durant l'any 2019:

- CEJFE i Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC).

Objecte: articular la col·laboració entre la FUOC i el CEJFE per a l'organització de la IX Jornada de Criminologia: "Intel·ligència artificial i ciberdelinqüència".

- Data de signatura: 28/05/2019. Import: 2.050 €.

Àrea d'Estudis i Formació de l'Administració de justícia

Formació dels cossos superiors de l'Administració de justícia

Formació adreçada a magistrats, jutges, lletrats de l'Administració de justícia, jutges de pau, fiscals i metges forenses

	2018	2019
Accions formatives	91	61
Hores de formació impartides	928	769
Persones assistents	1.065	1.089

Magistrats i jutges

Les activitats s'estructuren a partir de diferents formats: seminaris, cursos, jornades, fòrums i estades. De l'any 2019 es destaquen:

- Jornades de presidents de les seccions de les audiències provincials (es treballen qüestions jurídiques amb la finalitat d'unificar criteris) i jornades de jutges i magistrats dels jutjats de família.
- Fòrums en funcionament, que abasten les jurisdiccions següents: civil, penal, social, contenciosa administrativa i mercantil. L'espai s'ha consolidat com una eina important de debat i de coneixement en què s'analitzen aspectes pràctics, especialment els de més actualitat.
- Estada al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), que s'ha ofert per primera vegada, amb molt bona acollida i valoració pel col·lectiu de magistrats i jutges.
- Les activitats que segueixen tenint molta demanda, ja que desperten molt d'interès, són aquelles relacionades amb la gestió de les emocions, com l'activitat sobre tècniques d'atenció plena (*mindfulness*) i intel·ligència emocional.

Jutges de pau

S'ha continuat impartint el Curs inicial per als jutges de pau de nova incorporació, que cobreix les necessitats formatives bàsiques per a aquest col·lectiu. Atenent les especials característiques del col·lectiu, s'organitzen activitats al territori per facilitar-los la participació, amb especial incidència en la problemàtica del Registre Civil.

Lletrats de l'Administració de justícia

Destaquen els tallers de bones pràctiques, que s'han ampliat a dos grups diferents (àmbit penal i directores de serveis comuns), davant l'èxit de l'anterior convocatòria.

Es continua incidint en les activitats per facilitar eines per a la gestió de l'oficina judicial, com el curs de direcció dels equips.

Fiscals

S'ha reprès la col·laboració amb aquest col·lectiu amb activitats formatives descentralitzades que han analitzat els temes de més incidència en cada territori, com ara la cooperació jurídica internacional o els aspectes tècnics i jurídics de la investigació tecnològica.

Metges forenses

El curs d'intervenció en successos amb víctimes múltiples continua sent el curs amb millors valoracions, seguit del curs sobre reanimació cardiopulmonar bàsica. I la formació continua, complementada amb sessions clíniques, permet espais d'actualització durant tot l'any.

Pràctiques universitàries en oficines judicials

Les pràctiques consisteixen en una estada de 50 hores per alumne amb un magistrat, jutge o lletrat, i són un espai molt valuós per donar-los a conèixer el funcionament de l'Administració de justícia. El 2019 hi han participat 180 alumnes de les facultats de dret de les diverses universitats.

Formació dels cossos de gestió, tramitació i auxili judicial

Formació adreçada a treballadors públics dels cossos de gestió i tramitació processal i administrativa i auxili judicial de l'Administració de justícia

	2018	2019
Accions formatives	685	542
Hores de formació impartides	6.254	7.421
Persones assistents	7.127	6.707
Tutories de suport al lloc de treball	748	781
Hores de formació	22.440	23.430
Persones assistents	748	781

Formació contínua

- S'ha potenciat la formació en línia amb nous cursos i més places, atesa la demanda creixent.
- S'ha continuat amb la descentralització de la formació oferint cursos a diferents partits judicials més enllà de les seues provincials.
- S'han organitzat formacions a mida a partir de les peticions sobre una necessitat concreta en un partit judicial.
- S'han ofert cursos en habilitats per millorar les comunicacions interpersonals i generar un bon clima de treball.

Formació en tecnologies de la informació i en informàtica judicial

- Formació en oficina judicial. L'any 2019 no hi ha hagut noves implementacions del model organitzatiu d'oficina judicial. Això ha permès atendre necessitats formatives específiques de partits judicials on ja estava implementat. També s'ha revisat i actualitzat el model d'implementació i de formació d'oficina judicial per tal d'adequar-lo a les necessitats reals i específiques dels llocs de treball i, alhora, optimitzar-ne els recursos.
- Formació per al desplegament d'informàtica judicial. El 2019 s'ha continuat amb el desplegament de diferents mòduls d'Ej.cat arreu del territori i s'han impartit les corresponents formacions. Destaca la implementació per primera vegada del mòdul TRA (tramitació) en un partit amb oficina judicial (pla pilot de Blanes, on s'ha format les unitats processals de suport directe (UPSD), el Servei Comú Processal General i el Servei Comú Processal d'Execució). També s'ha fet formació d'altres mòduls d'Ej.cat: gestió d'efectes (GEF), IMLCFC i aplicació de comunicats mèdics telemàtics (CMT) i atestats telemàtics (ATE), registre i repartiment (RIR), registre d'escrits (RED) i gestió d'al·legacions al mòdul TDJ (tribunal del jurat).

Borsa d'interins

Els primers cursos impartits el 2019 es van fer per especialitzacions de l'àmbit civil, penal, social, contencios i fiscalia, però les sentències del TSJC del mes d'abril de 2019 respecte de la borsa d'interins van obligar a modificar el model de formació de la borsa per centrant-se en l'àmbit civil i penal.

Tutories de suport al lloc de treball per al personal de nova incorporació

Amb una durada de 30 hores, s'han fet 781 tutories per al personal de l'Administració de justícia, la gran majoria per a interins de nova incorporació o per a professionals que han canviat de jurisdicció.

Preparació d'oposicions

S'ha continuat amb els dos programes de preparació per a l'Administració de justícia: a jutge, fiscal i lletrat pel torn lliure, i a lletrat pel torn de promoció interna.

Es va obrir una nova convocatòria de torn lliure oferint 15 places per al programa.

Dels 34 alumnes aprovats en la convocatòria estatal a lletrat de l'Administració de justícia per promoció interna, 5 s'han preparat al CEJFE.

Cicles de conferències sobre justícia i societat (Espais d'actualitat)

S'ha continuat oferint, l'any 2019, jornades obertes que han tractat els següents temes, sempre des d'un vessant jurídic i social alhora:

- Com millorar l'atenció als infants víctimes d'abús sexual a través del model Barnahus.
- Les supervivents de tràfic d'éssers humans en el procés penal.
- La prostitució a debat.
- La Llei de la 2a oportunitat de la persona física no empresària.
- La maternitat subrogada.
- Primeres reflexions jurídiques sobre la sentència del procés.
- Una estratègia catalana davant la desaparició forçada de menors: jornada científica.

Grups de treball

L'any 2019 s'ha treballat en dos grups de treball:

- Grup de treball sobre les clàusules abusives hipotecàries, amb l'objectiu de fer l'anàlisi de la situació i la consecució de propostes de solució per ajudar a reduir l'excessiva judicialització dels assumptes sobre condicions generals incloses en contractes de finançament amb garanties reals immobiliàries quan el prestatari sigui una persona física.
- Grup de treball sobre tràfic d'éssers humans, amb la pretensió de poder analitzar, realitzar i proposar diferents tasques quant a la revisió de les sentències en matèria de tràfic d'éssers humans, la preservació del testimoni de la víctima, i la fixació de criteris i fórmules de reparació en matèria de responsabilitat civil.

Altres activitats de l'Àrea d'Estudis i Formació de l'Administració de justícia

Altres accions formatives

	2018	2019
Accions formatives	12	11
Hores de formació impartides	268	227
Assistents	180	141

Jornades obertes

	2018	2019
Accions	2	7
Hores de formació	4	30
Assistents	178	775

Àrea d'Investigació i Formació en Execució Penal

Formació en execució penal

	2018	2019
Formació contínua. Accions	79	108
Formació contínua. Assistents	2.321	2.609
Formació inicial. Accions	69	74
Formació inicial. Assistents	1.046	1.211

Activitats de formació

Centres educatius i medi obert

- Accions formatives relacionades amb l'eix de gestió del risc en joves i la planificació de la intervenció: SAVRY semipresencial i plans d'intervenció amb menors en centres educatius.
- Accions formatives concatenades, relacionades amb la planificació de la intervenció per a coordinadors dels equips de medi obert.
- Formació d'acollida per a tots els professionals del nou mòdul de noies del Centre Educatiu Els Tíl·lers.

Servei de Mediació i Assessorament Tècnic

El desenvolupament del projecte PAS (Projecte d'abordatge de conductes sexuals abusives) emprant la metodologia del model PROVA (Projectes amb valor), que ha millorat la intervenció amb menors acusats d'aquest tipus de conductes dels professionals que treballen al Servei de Mediació i Assessorament Tècnic Penal (SMAT).

D'aquest projecte n'ha derivat l'any 2019 un total de nou activitats d'especialització, adreçades als professionals que intervenen en l'assessorament judicial d'aquesta mena de casos, així com a professionals que inicien processos de mediació i a aquells que intervenen directament amb les víctimes.

Oficines d'atenció a la víctima i equips d'assessorament tècnic penal

- Formació relacionada amb la programació neurolingüística com a instrument d'acompanyament a les persones en etapes de canvi.
- Actualització en l'avaluació del risc de conducta violenta i de reincidència.
- Elaboració del Protocol tècnic de funcionament de les unitats de valoració forense integral (UVFI).

Equips de rehabilitació de serveis penitenciaris

Formació semipresencial de RisCanvi per als professionals de nova incorporació als equips de tractament.

Jornada per a validadors de RisCanvi, amb l'objectiu de reflexionar sobre els 10 anys de trajecte i les perspectives de futur.

Projecte Diàlegs socràtics. S'ha iniciat una segona ronda del projecte, orientada a la formació de professionals de l'àmbit de rehabilitació, principalment educadores socials dels Centre Penitenciari Quatre Camins, Centre Penitenciari de Joves i Centre Penitenciari Brians 2.

Formació de formadors dels nous programes de tractament en centres penitenciaris, modificats per la secretaria sectorial per tal d'adaptar el currículum de la intervenció rehabilitadora a les noves necessitats que planteja la població encarcerada

En l'àmbit de la prevenció i intervenció en conductes de radicalització violenta, s'ha continuat oferint espais als professionals que els permetin identificar aquesta mena de conductes. Al 2019, aquests espais també s'ha obert als professionals que supervisen mesures penals alternatives.

Equips de règim interior i gestió penitenciària

S'han dut a terme a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) quatre edicions de la formació de comandaments intermedis de règim interior (CS, CUSI, CAF, CRIMO) amb l'objectiu d'harmonitzar protocols d'actuació i d'aprendre a conduir i gestionar les pràctiques en els àmbits de prevenció d'incidències i interacció comunicativa en situacions de crisi, procediments de seguretat i extinció d'incendis.

S'ha editat, de manera conjunta amb la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, el primer vídeo formatiu de la *Guia d'actuació professional (GAP) 6.1 i 6.2.*, corresponent a escorcolls de cel·la i escorcolls personals.

Finalització de la formació de comandaments en l'àmbit de règim interior de centres penitenciaris en la supervisió i extinció d'incendis, que s'ha dut a terme els darrers tres anys, en un total de vuit edicions, per les quals han passat gairebé tots els comandaments.

Estratègia transversal: rehabilitació, règim interior i gestió penitenciària

- Participació en el desenvolupament de la metodologia de gestió PROVA (Projectes amb valor).
- Edició de la guia professional: *Guia metodològica del Model de participació i convivència (MPiC)*.

Formació descentralitzada

Es va descentralitzar a la ciutat de Lleida la Jornada de Criminalitat Sexual i Violenta, en la qual es va abordar el fenomen de la violència i la seva relació amb la criminalitat, així com la criminalitat violenta i sexual i la seva relació amb les neurociències.

Formació de caràcter transversal

- Formació en línia. Introducció al dret penal, processal penal i penitenciari.
- Formació en línia. Drogues i execució penal.
- Gestió de les drogodependències en entorns tancats.
- Violència en les relacions afectives de la parella.
- Intel·ligència emocional: mobilització de recursos personals.
- La gestió i negociació del conflicte.
- Explicacions de la conducta criminal.
- La tècnica de l'atenció plena (*mindfulness*) al servei de la pràctica professional.
- PNL i execució penal.
- Claus socioculturals i conductuals de la radicalització violenta.
- Les bandes juvenils llatines.
- Perspectiva de gènere i execució penal.

- El valor de l'autoconsciència en la relació professional.
- Discapacitat intel·lectual, nivell intel·lectual i intel·ligència: conceptes i recursos.
- Eines pràctiques en el treball de les emocions.
- Intel·ligència emocional: mobilització de recursos personals.
- Conductes sexuals desviades.
- El valor de l'autoconsciència en la relació professional.
- Taller: els processos de radicalització religiosa.
- Formació en línia. Drets humans i compromís ètic en l'execució penal.

Activitats obertes

- IX Jornada de Criminologia: "Intel·ligència artificial i Ciberdelinqüència". 21 de març de 2019.
- Jornada de Suport als Projectes amb Valor. 11 de juny de 2019.
- Presentació de la *Guia pràctica per a la Investigació Ètica en violència contra la infància i l'adolescència*, elaborada per la doctora Noemí Pereda. 15 d'octubre de 2019.
- Jornada "La Setmana de la Justícia Restaurativa a Europa: l'aportació de Catalunya". 22 de novembre de 2019.

Altres activitats i serveis

La conducció del grup de discussió i elaboració del primer document de "Lliçons apreses: formació inicial selectiva de psicòlegs, àmbit d'execució penal (2017-2018)".

L'edició de les guies de competències professionals de pedagogs i comandaments intermedis de rehabilitació, elaborades a partir del treball fet directament amb professionals d'aquests col·lectius.

Pràctiques universitàries

El programa de pràctiques en centres i serveis d'execució penal, vinculades als estudis d'educació social, treball social, psicologia, pedagogia, educació social i ciències de l'activitat física i l'esport, va gestionar un total de 180 pràctiques el curs 2018/2019.

Activitat de la Unitat d'Investigació

Sessions d'investigació del CEJFE

	2018	2019
Sessions	5	5
Assistents	871	1.286

Activitat de recerca

	2018	2019
Recerques pròpies	2	2
Recerques externes	4	7
Beques per a la recerca concedides	—	9
Sessions de recerca	5	3
Assistents a les sessions de recerca	870	284
Consultes de recerques del portal web CEJFE	12.042	16.875
Descàrregues de recerques del portal web CEJFE	4.772	6.534
Consultes de recerques del portal web RECERCAT	26.178	17.630
Descàrregues de recerques del portal web RECERCAT	34.976	32.441
Publicacions de recerques	3	3

Recerques pròpies

La reincidència en la llibertat condicional i el medi obert
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: abril de 2019

La reincidència en les unitats dependents i el control telemàtic
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: maig de 2019

Recerques amb col·laboració externa

La reincidència en la llibertat condicional i el medi obert
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: abril de 2019

La reincidència en les unitats dependents i el control telemàtic
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: maig de 2019

Seguiment i avaluació dels delinqüents sexuals d'alt risc excarcerats i del resultat del programa Cercles.Cat (3a part)
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima; Universitat de Barcelona; FSC (Fundació Salut i Comunitat)
Data de finalització: desembre de 2019

FIRACTIVA'T: avaluació
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: setembre de 2019 (presentació informe final)

Elaboració dels criteris i paràmetres de valoració de les bones pràctiques en l'execució penal i l'atenció a la víctima
Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima
Data de finalització: setembre de 2019

Avaluació del projecte PAS en la implementació d'un protocol de seguiment dels joves amb conductes sexuals abusives

Àmbit: Justícia Juvenil

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, SMAT

Data de finalització: de 2020

Taxa de reincidència dels excarcerats d'alt risc (2a actualització) i els delictes violents

Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE i Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Data de finalització: juny de 2020

Prevenió de suïcidis als centres penitenciaris

Àmbit: Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE i Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Data de finalització: desembre de 2020

Recerques incorporades al *Catàleg d'investigacions*

En aquest catàleg es recullen totes les recerques que el CEJFE va dur a terme íntegrament o bé que va finançar parcialment i que es van publicar durant l'any. El nombre total de nous documents va ser de 26 recerques.

Justidata. S'han publicat tres números de la sèrie:

- [Les unitats dependents a Catalunya](#)
- [L'aplicació de l'article 86.4 del Reglament penitenciari \(amb control telemàtic o sense\)](#)
- [La perspectiva de gènere en la llibertat condicional, les unitats dependents i l'aplicació de l'article 86.4 RP](#)

Àrea d'Innovació i Gestió del Coneixement

Formacions transversals

	2018	2019
Accions de formació general	235	344
Assistents de formació general	5.620	6.974
Accions de nous programes formatius	74	50
Assistents de nous programes formatius	2.365	807

Formació transversal general

Es potencia la línia de **formació a mida** i s'incrementen les accions formatives adreçades a unitats específiques.

- Personal de les unitats de gestió econòmica:
 - Càlcul del pressupost dels contractes (2 edicions)
 - Tramitació de les subvencions (TAIS) (2 edicions)
 - Taller d'aprofundiment sobre contractació pública (2 edicions)
- Comandaments intermedis. Per primera vegada s'ofereix una formació relacionada amb la igualtat de gènere, Gestió transversal de gènere, a petició de l'ICD.
- Prevenió de riscos laborals. Curs Accidents *in itinere*, amb la col·laboració de la Sub-direcció General de Relacions Sindicals i Polítiques Socials de la Direcció General de Funció Pública.
- El canvi de seu al Districte Administratiu ofereix una oportunitat de millora de les formes de

treballar. Per ajudar a fer efectiva aquesta transformació s'ofereix un itinerari d'unitats breus de formació i aprenentatge, que es poden seguir presencialment o, la part introductòria, en *streaming* (reproducció en continu). Han estat nou unitats que tracten del lideratge i l'apoderament dels professionals.

La **formació en català** s'ha potenciat amb cursos durant l'any per a tots els col·lectius del Departament de Justícia. Concretament, ha continuat tota la programació i gestió de la formació en català de l'àmbit de l'Administració de justícia, que abans es feia directament des del Departament.

S'ha continuat coordinant l'oferta formativa de l'EAPC per al personal del Departament que ha cursat la seva sol·licitud per tal de prioritzar i derivar les seves peticions en funció de la disponibilitat de places.

Finalment, s'ha introduït una **nova modalitat de formació no presencial i síncrona** (*streaming*, reproducció en continu), vinculada a la incorporació de la plataforma tecnològica (Adobe Connect). Concretament, el programa Noves maneres de treballar, adreçat als usuaris i professionals immersos en el trasllat al nou districte, ha emès les 10 sessions que el conformaven.

S'ha introduït una nova modalitat de formació no presencial i síncrona (streaming, reproducció en continu).

Gestió del coneixement

Programa Compartim

El programa Compartim, de gestió del coneixement, va continuar consolidant-se durant l'any 2019 amb 19 comunitats de pràctica i grups de treball que cada any lliuren un producte de coneixement. Els més destacats d'aquests treballs s'acaben convertint en una publicació o audiovisual. El 2019 van ser:

- *Guia de prevenció de radicalització violenta a través de les famílies.*
- *Homes a presó: en recerca de millors maneres de ser homes. Implementació del Programa d'equitat i perspectiva de gènere.*
- *Programa de treballs en benefici de la comunitat.*
- *Catàleg de [D]anys col·laterals: mostra d'obres dels tallers artístics dels centres penitenciaris*
- *Guia de referents de gènere de centres penitenciaris.*
- *AprenExperiencial: l'aprenentatge experiencial com a metodologia d'intervenció amb joves en medi obert de Justícia Juvenil.*

Jornades de bones pràctiques

- XII Jornada de Tallers Artístics de Centres Penitenciaris.
- X Jornada TIC i Presó.
- IX Jornada d'Assessorament Tècnic de Menors.
- Jornada sobre el Circuit interinstitucional en l'atenció a persones sense llar de la ciutat de Barcelona en l'àmbit de l'execució penal.
- V Jornada de Mesures Penals Alternatives.
- V Jornada de Gestió Penitenciària.
- XII Jornada de Medi Obert de Justícia Juvenil
- XI Jornada d'Activitat Física i Esport de Centres Penitenciaris.
- III Seminari d'Arxius Judicials.
- Seminari de Biblioteques Judicials.
- II Jornada Gènere i Presó.
- Jornada sobre Metodologia Motivacional en l'Àmbit Penitenciari.
- X Jornada de Mediació Penal Juvenil.
- Jornada sobre Prevenció de la Radicalització Violenta de les persones en mesures penals en l'àmbit familiar.

-
- XIV Jornada Compartim.

Espais de gestió del coneixement

Es van fer cinc sessions, d'entre les quals van destacar:

- Innovació en docència: tecnologia i metodologia (Manel Trench).
- La transformació cultural per a la innovació en les organitzacions burocràtiques.
- Aplicacions pràctiques de la intel·ligència col·lectiva en les organitzacions.
- Classe magistral: "El arte de presentar".
- Canvi organitzacional des de l'economia conductual.

Formació oberta

- II Jornada del Cicle Tendències en Societat Digital.
- IV Jornada EDO: V Jornada CEJFE/EDO: "Aplicacions pràctiques de la gestió del coneixement a les organitzacions".
- Jornada sobre polítiques públiques en matèria de memòria democràtica.
- Jornada "La supervisió de les activitats d'influència: nous plantejaments en l'àmbit dels grups d'interès".
- III Cicle Institucions del Nostre Dret. Conferència inaugural.
- XII Jornada de Justícia Penal Internacional i Universal.
- VI Jornada sobre el Dret d'Asil per Orientació Sexual i Identitat de Gènere (ACSAR-CAPI-CEJFE).
- Cinema a la fresca. La violència masclista al cinema.
- Cicle Cine i Justícia.
- II Seminari de formació en dret ambiental de la Unió Europea.
- Art i presó: exposició de fotografia "Lectura i presó" (inauguració i visites programades).
- Art i presó: mostra d'arts dels tallers artístics de centres penitenciaris "Danys col·laterals" (inauguració i cicle d'activitats relacionades).

Impuls a la mediació

- Sessions metodològiques organitzades en col·laboració amb el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.
- Jornada de Mediació Interadministrativa.

Formació a mida

- Estada de la 69a promoció de jutges a centres penitenciaris.

Biblioteca

La Biblioteca del CEJFE posa a disposició dels usuaris, presencialment o virtualment, un fons documental especialitzat, per mitjà dels serveis de préstec en sala, a l'oficina i interbibliotecari amb biblioteques BEG (biblioteques especialitzades de la Generalitat de Catalunya) i biblioteques CCUC (Catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya). També ofereix, com a biblioteca electrònica, la subscripció a butlletins jurídics especialitzats, l'enviament d'articles de revistes jurídiques i l'elaboració de bibliografies especialitzades.

Fons documental del CEJFE i activitat

	2018	2019
Monografies	17.270	15.067
Documents analítics (articles de revista)	15.486	15.343
Vídeos	464	330
Títols de revistes	276	252
Registres bibliogràfics	33.496	--
Usuaris a la sala	11.030	11.000
Préstec i renovacions de documents	5.186	5.187
Articles servits (hemeroteca en línia)	1.317	1.330

4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya

El Centre d'Història Contemporània de Catalunya impulsa activitats de recerca i difusió de la història de Catalunya i facilita informació sobre les persones mortes a Catalunya a conseqüència de la Guerra Civil, i també impulsa altres activitats de recerca. Disposa d'un centre de documentació especialitzat (Biblioteca Josep Benet). El fons de fotografies dels bombardeigs durant la Guerra Civil espanyola conté més de 700 fotografies aèries fetes amb finalitats militars per l'Aviazione Legionaria delle Baleari. També gestiona una hemeroteca de publicacions periòdiques antigues en què destaquen les que procedeixen dels anys de l'exili, i també altres publicacions vives.

Consultes

- Consultes de la base de dades Cost humà de la Guerra Civil (a partir del setembre es gestiona des del Memorial Democràtic): 53 consultes sobre persones mortes o desaparegudes.
- Consultes presencials i assessorament d'estudiants i d'especialistes sobre aspectes de la història de Catalunya, amb especial incidència sobre el franquisme i l'intent de genocidi cultural: 5 estudiants/especialistes.

Actes

- Organització de la jornada "La repressió a la llengua als segles XIX i XX" (9 i 10 de desembre de 2019), amb 6 ponents i 65 assistents.
- Suport a activitats acadèmiques (conferències i col·loquis)
 - El món romà i la Hispània tarraconense procatalana (30 de gener de 2019).
 - La revolució industrial i la industrialització a Catalunya (27 de febrer de 2019).
 - Presentació de l'Atles del Comtat de Barcelona (801-933) (11 de març de 2019).
 - L'herència dels visigots a l'Imperi Carolingi i a Catalunya (30 d'octubre de 2019).
 - Col·loqui internacional sobre premsa clandestina (11 de desembre de 2019).

Publicacions

Publicacions sobre el fet identitari català al llarg de la història.

- *La identitat catalana renaixent 1. Del final de la Guerra del Francès al fracàs de la monarquia isabelina (1814-1868)*. Albert Ghanime. 350 exemplars; distribuïts i/o en venda, 213 exemplars.
- *L'organització política de la identitat catalana (1901-1936)*. Santiago Izquierdo. 350 exemplars; distribuïts i/o en venda, 225 exemplars.
- *Historia general del Principado de Cataluña, condados de Rossellón y Cerdeña: crònica de la Guerra dels Segadors (1598-1652)*. Magí Sivillà (edició a cura de Guillem Carreras). 350 exemplars; distribuïts i/o en venda, 320 exemplars.

Donacions rebudes a la Biblioteca Josep Benet

- Biblioteca referent a l'estudi de la història de Catalunya del segle XVII i de principis del XVIII, d'Antoni Muñoz González (Valladolid, 1947-Barcelona, 2018).
- Biblioteca especialitzada en la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), d'Agustí Bou i Tort (Barcelona, 1924-2012).

Activitat de la Biblioteca Josep Benet

	2019
Usuaris de consulta	1.220
Documents consultats en sala	956
Documents consultats en préstec	169
Increment del fons de llibres	566
Fons del catàleg (volums de llibres)	35.462
Consultes ateses pel canal web	18
Despesa per a subscripcions	922,56 €

5. Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia

- 5.1. Àrea d'Inspecció
- 5.2. Sub-direcció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica
- 5.3. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics
- 5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia
- 5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

Peticions a l'Oficina de Relacions Institucionals

	2018	2019
Defensor del Pueblo	2	4
Síndic de Greuges	12	16
Preguntes Parlamentàries / Control del compliment de resolucions	97	173
Memòria del TSJC	1	1

Durant l'any 2019 es van signar diversos [convenis](#) de col·laboració interinstitucional i interadministrativa:

- Consorci Mar Parc de Salut de Barcelona - Institut Bonanova, per a activitats docents, estudis i col·laboracions i per aprofitar els recursos respectius en l'àmbit de la medicina legal i forense.
- Universitat Autònoma de Barcelona, per dur a terme pràctiques acadèmiques externes curriculars no remunerades a l'Equip d'Assessorament Tècnic Civil en l'Àmbit de Família.
- Departament d'Interior, per a l'enviament, la recepció i la gestió telemàtica d'atestats policials.
- Consell de Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya, per a l'establiment del marc d'actuació en matèria de prestació d'assistència jurídica gratuïta durant l'any 2019.

5.1. Àrea d'Inspecció

Règim disciplinari del personal de l'Administració de justícia

Del total de 93 assumptes de l'àmbit disciplinari que han entrat a l'Àrea d'Inspecció, 40 denúncies han acabat amb la incoació d'expedient disciplinari. Així mateix, també s'han incoat 3 denúncies entrades el 2018. El resultat total, doncs, és de 43 incoacions d'expedient disciplinari el 2019.

Dels 40 expedients disciplinaris incoats, 15 estan en fase d'instrucció, 3 estan instruits i pendents de resolució, 13 han finalitzat amb resolució sancionadora i 9 han finalitzat amb resolució d'arxivament.

Assumptes registrats a l'Àrea d'Inspecció

	2018	2019
Denúncies arxivades sense incoar expedient ni informació prèvia	2	6
Denúncies pendents de valoració	2	15
Expedients actualment en fase d'informació prèvia	3	4
Informacions prèvies obertes i arxivades	20	28
Expedients disciplinaris incoats	27	40
Total	54	93

Queixes i actes d'inspecció

Queixes i actes d'inspecció

	2018	2019
Queixes	191	323
Actes d'inspecció	23	27
Atenció a les demandes del Síndic de Greuges i del Defensor del Pueblo	16	16
Consultes	–	10
Altres	1	3
Total	231	379

Canals d'entrada de les queixes

	2018	2019
Gabinet de la Consellera, Oficina de Relacions Institucionals	43	23
Bústia del Departament, OAC del Departament, la plataforma CQS del Departament, Registre general, gerències i serveis territorials i personal directiu o comandaments de la Secretaria	104	240
Unitats d'atenció al ciutadà del CGPJ i del TSJC	66	86
Unitat inspectora del CGPJ, secretaries de coordinació provincials i Secretaria de Govern del TSJC	16	27
Altres vies	2	3
Total	231	379

De les 379 queixes rebudes a l'Àrea d'Inspecció, 288 les van presentar ciutadans, 50 tenen un origen institucional i 41 són de personal al servei de l'Administració de justícia. 97 queixes es van presentar en relació amb el funcionament dels registres civils, sobretot per disfuncions en els tràmits per via telemàtica, informàtica o LEXNET.

Altres actuacions

Durant l'any 2019, per activació del protocol d'assetjament, s'han canalitzat 10 denúncies rebudes en coordinació amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

5.2. Sub-direcció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica

La Sub-direcció General té les funcions d'organització, seguiment i avaluació dels mitjans necessaris per prestar els serveis de suport tècnic i professional a les oficines judicials, a la justícia de pau i al servei de justícia gratuïta.

Justícia de pau

El 40 % de la població de Catalunya està atesa als jutjats de pau, amb una franja que oscil·la entre els 25 i els 91.006 habitants per jutjat.

Àmbits competencials

	2018	2019	Variació
Àmbit civil (sense incloure-hi el Registre Civil)	142.395	144.658	1,59 %
Àmbit penal	140.987	135.182	-4,12 %
Registre Civil (inclouent-hi Inforeg i les inscripcions manuals)	372.998	348.084	-6,68 %
Total	653.380	627.924	-4,1 %

Activitat judicial

- El 90,3 % d'actuacions de l'àmbit civil (sense incloure-hi el Registre Civil) corresponen a auxili jurisdiccional (exhorts): 130.669.
- El 94,1 % de les actuacions de l'àmbit penal corresponen a auxili jurisdiccional (exhorts): 127.195.
- Més d'un 62 % de les activitats registrals dels jutjats de pau s'han fet a través d'Inforeg, l'eina informàtica per a la gestió informatitzada dels Registres Civils:
 - Inscripcions Inforeg: 89.988
 - Certificats Inforeg: 127.252
 - Certificats manuals: 130.844

Activitat dels jutjats de pau per demarcacions

	Actuacions 2018	Actuacions 2019	Població 2019
Barcelona	374.403	345.171	1.907.021
Girona	112.339	116.236	482.296
Lleida	60.608	56.281	237.046
Tarragona	79.722	81.404	337.719
Terres de l'Ebre	29.308	28.832	110.084
Total	656.380	627.924	3.070.166

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit jurisdiccional civil

	2018	2019
Actes de conciliació	2.020	2.085
Exhorts	131.158	130.669
Judicis verbals	1.291	1.331
Altres actuacions	7.926	10.573

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit jurisdiccional penal

	2018	2019
Diligències prèvies	1.282	1.155
Exhorts	135.330	127.195
Altres actuacions	4.375	6.832

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit del Registre Civil (inscripció manual)

	2018	2019
Naixements – Registre Civil	48.458	44.942
Defuncions – Registre Civil	29.531	24.219
Matrimonis – Registre Civil	25.555	22.792
Altres actuacions	41.569	38.891
Total	145.113	130.844

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit del Registre Civil (Inforeg)

	2018	2019
Inscripcions de naixements	43.786	43.019
Certificats de naixement	63.992	62.405
Inscripcions de matrimoni	30.590	30.124
Certificats de matrimoni	20.884	19.050
Inscripcions de defunció	17.564	16.845
Certificats de defunció	32.152	26.831
Certificats de caràcter general	18.917	18.966

Finançament de la justícia de pau

El 2019 s'han atorgat 1.576.210 € als ajuntaments dels municipis on hi ha jutjat de pau, i les quatre subvencions addicionals als ajuntaments que també atenen centres penitenciaris: la Roca del Vallès, Sant Esteve Sesrovires, Sant Joan de Vilatorrada i la Secuita. 1.549.710 € són per atendre els mòduls per volum de població i 26.500 € per atendre els imports addicionals a jutjats de pau amb centre penitenciari.

Programes de Suport Judicial

Peritatges

El Departament de Justícia, d'una banda, facilita als òrgans judicials l'accés telemàtic a les llistes de professionals que els col·legis professionals i les associacions de perits han elaborat i, de l'altra, assumeix el pagament dels peritatges que han d'anar a càrrec de l'Administració pública. El mes de gener de cada any el Departament de Justícia actualitza les llistes de perits judicials d'acord amb la informació que prèviament han validat els col·legis professionals o entitats del sector.

Aquest any les llistes han estat formades per 82 col·legis professionals i 45 associacions professionals o entitats anàlogues. El total de professionals inscrits, d'acord amb l'art. 341 i següents de la LEC, és de 3.608, i d'aquests, els que estan disposats a actuar d'acord amb l'Ordre JUS/419/2009, de 17 de setembre, relativa al pagament de peritatges judicials a càrrec del Departament de Justícia, són 2.689 per fer els peritatges proposats d'ofici, pel Ministeri Fiscal (MF) o per una part que té reconegut el dret d'assistència jurídica gratuïta.

Dels peritatges, el pagament dels quals és a càrrec del Departament de Justícia, un 62,8 % ha estat fet per personal extern i un 37,2 % per personal propi.

Peritatges

	2018	2019
Personal extern	15.143	16.920
Personal propi	9.036	10.030
Total	24.179	26.950

Despesa territorial dels peritatges externs (en €)

	2018	2019
Barcelona (comarques)	415.129	390.308,33
Barcelona (ciutat)	144.509	76.252,88
Girona	195.561	225.427,74
Lleida	42.223	39.539,28
Tarragona	172.206	154.528,54
Terres de l'Ebre	33.831	35.538,64
Total	1.003.462	921.595,41

El Departament de Justícia disposa d'un equip de perits a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat.

Dictàmens dels perits a la Ciutat de la Justícia de Barcelona

	2018	2019
Mobiliari	6.105	7.581
Vehicles	1.795	1.584
Immobles	810	665
Joies i objectes d'art	326	200
Total	9.036	10.030

Serveis lingüístics

Traduccions i interpretacions per als òrgans judicials

El Departament de Justícia presta els serveis d'interpretació i de traducció dels òrgans judicials i les fiscalies de Catalunya mitjançant personal propi i, principalment, per mitjà de les empreses adjudicatàries per concurs. Quant als serveis de llengua de signes, es va signar un contracte menor amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) per al 2019.

S'han fet traduccions a 55 idiomes diferents i interpretacions a 65, en els dos casos amb dos idiomes més que el 2018. La despesa en aquest àmbit ha estat de 3.880.896,03 €, un 10,4 % més que al 2018. 2.785.286,21 € corresponen a interpretacions i 1.095.609,82 € a traduccions.

Traduccions i interpretacions

	2018	2019
Traduccions	9.729	9.644
Interpretacions	32.485	38.431
Interpretacions en idiomes de signes	124	121
Total	42.214	48.075

Drets lingüístics i extensió de l'ús del català a la justícia

Per garantir els drets lingüístics de la ciutadania i l'extensió de l'ús del català a la justícia, el Departament de Justícia ha dut a terme mesures formatives i d'incentivació directe de l'ús.

Formació de llengua catalana i llenguatge jurídic per al personal de l'Administració de Justícia. S'ofereixen cursos de nivells A bàsic (A2 en l'equivalència de la Direcció General de Política Lingüística), A elemental (B1), B (B2), C (C1) i llenguatge jurídic, que es poden fer de manera presencial, semipresencial o d'autoaprenentatge. La certificació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada és equivalent als certificats oficials de la Direcció General de Política Lingüística.

Assistents als cursos de català

	2018	2019
Inscrits	920	786
Finalitzen el curs	492	423
Obtenen el certificat oficial	201	207

Mòdul pràctic de treball en català en els cursos de formació. Permet fer el curs de nivell C o de llenguatge jurídic amb un mòdul pràctic d'utilització del català en el lloc de treball amb la posada en pràctica d'aquests coneixements mitjançant la redacció de documents en català en la feina diària. El 77,3 % dels que van fer el curs amb el mòdul i es van presentar a l'examen van superar-lo, davant del 36,7 % dels que no van triar aquesta opció.

Informació, assessorament i traducció

Servei de traducció i assessorament als òrgans judicials. Els equips de dinamitzadors lingüístics donen servei de traducció, correcció i consulta a totes les oficines judicials.

Servei de traducció i assessorament als òrgans judicials

	2018	2019
Documents traduïts	2.471	2.637
Pàgines traduïdes	8.206	9.515
Documents corregits	3.176	431
Pàgines corregides	9.551	902
Consultes ateses	700	692

Traduccions de la documentació d'e-justícia.cat i manteniment de la base documental. A mesura que es desplega el sistema informàtic de gestió documental e-justícia.cat, s'avança també en la traducció de les col·leccions de documents de les diferents jurisdiccions, que estan disponibles i en revisió i actualització constant. De la versió catalana se n'ocupa el Servei Lingüístic, que també fa l'assistència lingüística en tasques de manteniment i de suport dels documents.

Interpretacions en llengua de signes. Durant l'any 2019 es van fer 121 interpretacions en llengua de signes catalana als jutjats de Catalunya, tres menys que l'any anterior.

Acords de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i els col·legis professionals. Pel que fa als cursos de català es mantenen les dades d'anys anteriors, el total de professionals que s'hi van inscriure va ser de 273, dels quals 139 van acabar el curs amb l'opció d'accedir a l'examen oficial. Per nivells, el curs més sol·licitat és el de llenguatge jurídic, amb un total de 119 sol·licituds d'inscripció. Aquests cursos es fan per autoaprenentatge i els dinamitzadors lingüístics en fan la tutoria i el seguiment i ofereixen una sessió presencial mensual a Barcelona, Tarragona, Tortosa, Lleida i Girona.

Un acord de col·laboració permet al Departament de Justícia oferir a advocats i procuradors un servei de traducció automàtica de documents català-castellà o viceversa, que necessiten una postedició. El 2019 s'han traduït i revisat 25 documents amb 38.434 paraules (el 2018 van ser 65.741).

Lexcat-Portal Jurídic. LexCat ofereix en llengua catalana la legislació estatal més rellevant aplicable a Catalunya, a través del web de l'Administració de justícia i del Portal Jurídic de Catalunya. La normativa publicada és íntegrament en català. Els textos s'actualitzen cada dia. A finals de 2018 hi havia 224 normes de l'Estat disponibles en català (18 més que l'any anterior), que van ser objecte de 156.568 cerques (per 117.084 el 2018).

Programa d'ús del català adreçat al personal interí de l'Administració de justícia. L'Ordre JUS/141/2017, de 5 de juliol, per la qual es regula la selecció, el nomenament i el cessament del personal interí dels cossos de funcionaris al servei de l'Administració de justícia a Catalunya va establir que la participació en programes de foment de l'ús del català es valorava com a mèrit a la borsa d'interins. La Sentència del TSJC de 25 de març de 2019 va deixar sense efectes aquesta valoració. L'elaboració de documents en català, que havia arribat a un 70,7 % al març, va descendir al 45,8 % al juliol.

Llengua dels documents judicials i de les sentències. Dels documents que es generen als jutjats dels àmbits civil, contenciós administratiu, social, mercantil i seccions civils de les audiències, l'11,4 % és en català (des del 38,4 % de la demarcació de Girona al 6,5 % de Barcelona ciutat).

La presència del català en les sentències ha crescut del 7,7 % de 2018 al 8,5 % de 2019 (a Girona 15,5 % i a Terres de l'Ebre 3,7 %). L'increment s'explica per la generalització del sistema informàtic e-justícia.cat, l'aplicació del mòdul pràctic de català en els cursos de català i la posada en marxa del Programa d'ús del català per al personal interí del cos de gestió.

Difusió dels drets lingüístics a la justícia. S'han impartit regularment sessions de legislació i drets lingüístics de dues hores de durada dins del programa del Centre d'Estudis Jurídics i Formació

Especialitzada adreçat al personal en formació de la borsa d'interins del personal de l'Administració de justícia.

L'equip de professionals de dinamització lingüística a l'àmbit judicial va rebre la menció honorífica en el marc dels Premis en matèria de justícia "per garantir els drets lingüístics dels ciutadans, proporcionar una formació i un assessorament de qualitat en llenguatge jurídic en català als professionals de l'Administració de justícia i per promoure l'ús de la llengua catalana en les actuacions judicials".

Assessorament tècnic en l'àmbit de família

Els equips d'assessorament tècnic civil en l'àmbit de família (EATAF) estan formats per psicòlegs i treballadors socials que faciliten una visió global de la situació de les persones i del grup familiar en conflicte que ajudin a la presa de decisions judicials.

Tràmits gestionats per l'EATAF

	2018	2019
Sol·licituds entrades	1.682	1.786
Assumptes resolts	1.689	1.736

Activitats destacades

Millora de la qualitat tècnica, coordinacions i suport als professionals

- Creació d'un marc metodològic (descripció i regulació de l'ús de les diferents tècniques).
- Creació de dos nous programes d'intervenció (valoració maduresa psicosocial i auxili judicial en sostracció d'infants).
- Creació d'un manual de processos administratius.
- Creació d'un Comitè d'Ètica Intern.

Pla de coordinació entre equips tècnics

- Servei Tècnic de Punt de Trobada (STPT), Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC), Institut de Medicina legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLiCFC) i Departament de Salut.

Divulgació del coneixement, prevenció i treball multidisciplinari

- Campanya de difusió de l'aplicació mòbil EATAF-ORIENTA.
- Participació en congressos especialitzats.
- Participació en la publicació col·laborativa *La audiència del menor* (monogràfic, Sepín, ISBN: 978-84-17788-77-3).

Col·laboració amb les universitats de Catalunya

- Programa de pràctiques en tercer cicle.
- Col·laboració en difusió del coneixement en àmbit universitari.

Assistència jurídica gratuïta

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya subvenciona totes les actuacions dels professionals –advocats i procuradors– emparades en el dret d'assistència jurídica gratuïta reconegut per la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

L'any 2019, el Departament va destinar un total de 65.544.444 €⁸ (64.348.448,22 € el 2018) a la

⁸ S'han de deduir d'aquest import 227.409 € dels interessos i de les devolucions efectuades pels professionals d'ofici.

compensació de totes les actuacions derivades de la prestació del servei d'assistència jurídica gratuïta, que inclouen les actuacions professionals en seu judicial en el marc de l'assistència jurídica gratuïta i les assistències al detingut, les despeses de gestió col·legial i el Servei d'Orientació Jurídica (SOJ), en el cas dels advocats, i les actuacions professionals en seu judicial en el marc de l'assistència jurídica gratuïta i les despeses de gestió col·legial, en el cas dels procuradors. Les actuacions d'assistència jurídica gratuïta dels advocats han augmentat un 2,7 % respecte de l'any 2018 i les dels procuradors un 0,8 %.

Actuacions de justícia gratuïta

	2018	2019
Advocats	310.042	318.267 ⁹
Procuradors	175.200	176.545
Total	485.242	494.812

Despeses per assistència jurídica gratuïta (en €)

	2018	2019
Advocats (procediments)	41.687.638	42.491.609
Advocats (assistència al detingut)	12.466.883	12.876.883
Advocats (despeses de gestió)	2.854.852	2.863.120
SOJ	900.522	821.562 ¹⁰
Procuradors	6.438.552	6.491.270
Total	64.348.447	65.544.444

Àmbit jurisdiccional de les actuacions procedimentals i assumptes d'ofici dels advocats

	2019
Àmbit penal	60,3 %
Àmbit civil	21,1 %
Àmbit contenciós administratiu	5,2 %
Àmbit social	3,1 %
Recurs de cassació	0,4 %
Normes generals	9,8 %

Assistències a víctimes de violència sobre la dona (advocats)

	2018	2019
Assistència a la víctima	4.089	4.183
Servei de guàrdia assistència (fins a 3)	10.143	10.097
Servei de guàrdia assistència (més de 3)	142	212
Total	14.374	14.492

⁹ Inclou les assistències a víctimes de violència sobre la dona.

¹⁰ Pendent del SOJ penitenciari.

Àmbit jurisdiccional de les actuacions dels procuradors

	2019
Àmbit penal	65,0 %
Àmbit civil	34,4 %
Àmbit contenciós administratiu	0,6 %

Activitat de les comissions d'assistència jurídica gratuïta

A Catalunya funcionen 5 comissions d'assistència jurídica gratuïta (Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre). L'any 2019 hi ha hagut 181.267 expedients entrats (175.328 el 2018), dels quals se n'han resolt 167.674.

Serveis d'orientació jurídica

El Departament de Justícia subvenciona la prestació del Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) a la ciutadania de què els col·legis d'advocats disposen per a l'assessorament i l'orientació previs al procés per a qui pretengui reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos quan tingui per objecte evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió. La subvenció es fa mitjançant l'aplicació d'un mòdul de 31 € per hora de servei. El 2019 es van atendre 85.736 consultes (88.617 el 2018).

Matèries de consulta als SOJ més freqüents

	2019
Civil	63,8 %
Social	16,0 %
Penal	7,8 %
Administratiu	3,0 %
Estrangeria	1,8 %
Violència de gènere	0,8 %
Mercantil	0,7 %
Queixes per actuació d'advocat	0,3 %

Oficines d'atenció al ciutadà de l'Administració de justícia

Les oficines d'atenció al ciutadà (OAC) de l'Administració de justícia a Catalunya, ubicades als edificis judicials, reben i acullen els ciutadans que s'adrecen a les seus judicials i els faciliten l'orientació i l'ajuda necessàries.

Atencions fetes per les OAC

	2018	2019
Atenció telefònica	220.053	234.990
Atenció presencial	658.985	687.090
Atenció per correu electrònic	6.277	6.955
Total	885.315	929.035

5.3. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics

(La plantilla orgànica es pot consultar a la taula Plantilla orgànica de l'Administració de justícia de la pàgina 99.)

Nòmina, Seguretat Social i MUGEJU

Retribucions del personal al servei de l'Administració de justícia (en €)

	2018	2019
Retribucions bàsiques	140.630.333	146.036.955,20
Retribucions complementàries	94.525.312	104.053.765,31
Seguretat Social	31.314.849	33.989.389,74
Total	266.470.495	284.080.080,55

Actuacions principals

Aplicació dels increments retributius previstos a l'article 2 del Reial decret llei 24/2018, de 21 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic (BOE 27/12/2018). A la nòmina de gener s'ha aplicat un increment de 2,25 % de les retribucions de 2018 i a la nòmina de juliol s'aplica un increment del 0,2445 % sobre les retribucions de 2019 amb efectes de l'1 de juliol de 2019.

Aplicació dels descomptes corresponents a les vagues del 21 de desembre de 2018, 21 de febrer de 2019, 8 de març de 2019 i 18 d'octubre de 2019.

Entrada en funcionament del segon jutjat d'instrucció de delictes lleus a Barcelona (proposta de la Sala de Govern del TSJC, acord núm. 31, sessió del 5 de febrer de 2019).

A la nòmina de març, d'acord amb el que preveu l'article 2 (Recuperació parcial de l'import de la paga extraordinària de l'any 2013) del Decret llei 3/2019, de 22 de gener (DOGC núm. 7795, de 24 de gener de 2019), s'ha abonat el 10 % de l'import que es va deixar de percebre de l'import equivalent a una paga extra de 2013.

A la nòmina d'octubre, d'acord amb el que disposa l'article 3 del Decret llei 7/2019, de 2 d'abril, de concessió d'un suplement de crèdit als pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017 (DOGC de 4 d'abril de 2019) s'ha abonat el 30 % de l'import que es va deixar de percebre de l'import equivalent a una paga extra de 2013. També s'ha elaborat el document comptable per abonar el 10 % de l'import equivalent a una paga extra de 2013 als hereus del personal funcionari difunt.

A l'octubre de 2019 s'ha retornat el descompte realitzat per l'absència del 3 d'octubre de 2017.

Aplicació de les retribucions dels nous òrgans judicials que han entrat en funcionament durant el 2019: Jutjat de Primera Instància núm. 9 de Lleida, TSJC Sala Civil i Penal (Secció d'Apel·lació), jutjats socials núm. 34 i 35 de Barcelona, jutjats de primera instància núm. 9 i 10 de Sabadell.

Gestió de moviments de personal

Gestió de la borsa de personal interí

	2018 ¹¹	2019
Nomenaments de personal interí	2.602	2.080
Desocupacions de personal interí	2.354	1.704
Substitucions a cos superior	247	198
Sol·licituds de cobertura de substitucions	1.335	1.937
Sol·licituds de substitucions autoritzades	1.035	1.450
Sol·licituds d'incorporació a la borsa alumnes CFTGA ¹²	—	61
Persones que han fet cursos de formació al CEJFE	—	618
Persones convocades a portar documentació	—	1.259
Peticions de suspensió de la borsa d'interins	—	867

Moviments de personal de l'Administració de justícia

	2018	2019
Jubilacions	141	133
Canvis de situacions administratives	199	54
Execució de sancions de règim disciplinari	31	19

Convocatòries i gestió de llocs

Actuacions principals

- Processos de provisió derivats de la creació o la modificació de plantilla de nous òrgans judicials.

Creació de nous òrgans judicials: Jutjat de 1a Instància núm. 9 de Lleida, Jutjat de 1a Instància i Instrucció núm. 9 de Sabadell, Jutjat de 1a Instància i Instrucció núm. 10 de Sabadell, Secció d'Apel·lació Penal TSJ Sala Civil i Penal i jutjats socials núm. 34 i 35 de Barcelona (oferta parcial).

Modificació/ampliació de plantilla de centres de treball: Fiscalia Àrea de Granollers, Fiscalia Provincial de Barcelona, Fiscalia Àrea de Mataró-Arenys de Mar, Fiscalia Àrea de Terrassa, Secció Territorial de Reus, Secció Territorial de l'Hospitalet de Llobregat, Fiscalia Àrea de Sabadell, Fiscalia Àrea de Girona, Fiscalia Àrea de Lleida, Deganat de Reus (OAC) i Deganat de Terrassa (OAC).

- Convocatòria concurs de trasllats.

Places vacants i de nova creació entre funcionaris dels cossos de gestió processal i administrativa (GPA), de tramitació processal i administrativa (TPA) i d'auxili judicial (AJ) de l'Administració de justícia (Resolució de 25 de juny de 2019).

- Reingressos al servei actiu.

Personal funcionari del cos de gestió processal i administrativa cessats com a lletrats substituïts de l'Administració de justícia. Nombre total: 24.

¹¹ Els conceptes sense dades de 2018 es van començar a recollir a final de 2018.

¹² Curs de formació Títol de grau administratiu (àmbit jurídic).

Personal funcionari procedent d'una excedència per interès particular. Nombre total: 1.

- Processos selectius.

Cobertura de llocs de treball singularitzats. Nombre total de processos gestionats: 3 (llocs de responsable del Servei Comú Processal General al Prat de Llobregat, a Vilafranca del Penedès i al Vendrell).

Cobertura de llocs de treball base en comissió de serveis. Nombre total: 126 (43 GPA, 54 TPA, 28 AJ i 1 metge forense).

- Processos selectius.

Convocatòria el 2019 de l'oferta d'ocupació pública 2017 i 2018 del Ministeri de Justícia. Nombre total de places convocades: 1.840 (548 GPA, 821 TPA, 443 AJ i 28 metges forenses).

Assistència jurídica i recursos

Proposta de disposicions normatives i circulars

Acord GOV/54/2019, de 9 d'abril, pel qual es delega en la persona titular del departament competent en matèria de justícia l'aprovació inicial de les relacions de llocs de treball, i les seves modificacions, del personal al servei de l'Administració de justícia de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya i l'oficina fiscal.

Acord del Govern de 22 d'octubre de 2019 pel qual es prorroga el Programa retributiu de caràcter transitori per a les unitats processals de suport directe dels jutjats de 1a instància i instrucció amb funcions de violència sobre la dona.

Resolució de 25 de gener de 2019 del secretari de Relacions amb l'Administració de Justícia per la qual s'autoritza la signatura a diferents òrgans de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia en matèria de personal al servei de l'Administració de justícia i altres matèries corresponents a l'àmbit funcional de la Secretaria.

Resolució JUS/930/2019, de 10 d'abril, per la qual es modifica la Resolució JUS/1755/2017, de 19 de juliol, de convocatòria del procés selectiu per a la constitució de les borses de personal interí dels cossos de metges forenses, de gestió processal i administrativa, de tramitació processal i administrativa i d'auxili judicial al servei de l'Administració de justícia.

Resolució de 30 d'abril de 2019, del secretari de Relacions amb l'Administració de Justícia, per la qual es nomenen els membres de la Comissió de Seguiment de les Borses de Personal Interí al servei de l'Administració de justícia.

Resolució de 30 d'abril del secretari de Relacions amb l'Administració de Justícia per la qual es nomenen els membres de la Comissió de Valoració de les Borses de Personal Interí al servei de l'Administració de Justícia

Instrucció SRAJ 1/2019, de 31 de gener, de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, sobre l'Acord de Govern pel qual s'aprova el complement per retribuir el Programa per incentivar l'estabilitat de les plantilles dels òrgans i oficines judicials, fiscalies i altres serveis de l'Administració de justícia.

Recursos i altres

	2019
Recursos en via administrativa	51
Recursos en via contenciosa administrativa	19
Altres sol·licituds o reclamacions	226

5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia

Activitat interinstitucional i interadministrativa

Comissions mixtes TSJC – Departament de Justícia

	Data
Comissió Mixta de Coordinació Fiscalia – Departament de Justícia	17/01/2019
Subcomissió d'Informàtica de la Comissió Mixta TSJC – Departament de Justícia	19/09/2019
Subcomissió Mixta de la Nova Oficina Judicial de la Comissió Mixta TSJC – Departament de Justícia	10/10/2019
Subcomissió Mixta d'Obres i Infraestructures – Sala de Govern TSJC – Departament de Justícia	14/11/2019

Reunions amb col·legis professionals

	Data
Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona	12/12/2019
Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya	19/12/2019

Comissions interdepartamentals

	Data
Comissió de Seguiment del Cicle Formatiu de Gestió Administrativa, orientat a l'àmbit jurídic	24/05/2019

Coordinació amb el Ministeri de Justícia i el CGPJ

	Data
Ple de la Comissió Nacional d'Estadística Judicial	13/03/2019
Comissió Tècnica de la Comissió Nacional d'Estadística Judicial	08/10/2019
Comissió de Coordinació per tractar el seguiment i l'avaluació del pla d'especialització de jutjats en clàusules sòl	8/11/2019
Ple de la Comissió Nacional d'Estadística Judicial	10/12/2019

Actuacions tecnològiques i de digitalització en l'àmbit de l'Administració de justícia

Expedient judicial electrònic

El sistema informàtic judicial e-justícia.cat permet la incorporació de l'expedient judicial electrònic dins de l'Administració de justícia. El mòdul disposa de funcionalitats orientades en aquest aspecte: recepció telemàtica d'escrits, notificacions telemàtiques, signatura electrònica, integració de les gravacions de les vistes judicials, etc.

Durant el 2019 s'ha desplegat el mòdul de gestió processal o tramitació (TRA) del sistema e-justícia.cat en 80 òrgans judicials més, amb la següent distribució:

- Àmbit contenciós: 3 (Lleida i Tarragona).
- Àmbit civil (jutjats de 1a instància i instrucció): 72 (corresponents a òrgans judicials dels partits judicials de Gavà, Martorell, Rubí, Blanes, Arenys de Mar, Igualada, Sant Feliu de Guíxols, Santa Coloma de Farners, Valls, Cervera, Vilanova i la Geltrú, Tremp, Vic, Vielha e Mijaran, Falset i Solsona).
- Jutjats de nova creació: 5 (jutjats socials de Barcelona núm. 34 i 35, Jutjat de 1a Instància núm. 9 de Lleida i jutjats de 1a instància núm. 9 i 10 de Sabadell).

També s'ha desplegat el nou mòdul informàtic de gestió processal per al Servei Comú Processal d'Execució al partit judicial de Blanes.

Registres automatitzats als jutjats de guàrdia

El 2018 ja es va assolir el desplegament als 49 partits judicials del mòdul informàtic del Registre de Guàrdia (RGU) del sistema e-justícia.cat, des d'on es registren de manera automatitzada totes les diligències penals que tenen entrada als jutjats d'instrucció, mixtos o VIDO (violència sobre la dona) que estan en funcions de guàrdia.

El mòdul de presentació telemàtica d'atestats del sistema e-justícia.cat (ATE) permet la transmissió telemàtica dels atestats de Mossos d'Esquadra que s'envien als jutjats de guàrdia.

El mòdul de comunicats mèdics telemàtics permet la transmissió telemàtica dels comunicats mèdics de lesions que s'envien des dels hospitals, CAP i CUAP als jutjats de guàrdia. A finals de 2019 un total de 943 centres sanitaris estaven integrats en aquest sistema de remissió automatitzada.

Durant l'any 2019 es van enregistrar un total de 465.519 diligències de guàrdia amb el mòdul RGU, de les quals 257.240 han tingut com a origen un atestat dels cossos policials i 150.197 han estat comunicats mèdics. La resta (58.082) corresponen a denúncies de particulars i a d'altres orígens.

Gestió d'efectes

L'any 2019 s'ha desplegat el mòdul de gestió d'efectes (GEF) del sistema e-justícia.cat (que permet fer la gestió, el control i l'inventari dels efectes judicials i de les peces de convicció que formen part dels procediments judicials) al partit judicial de Cerdanyola (adaptat al nou model d'oficina judicial) i als de Blanes, Falset, Reus, Lleida i Santa Coloma de Farners.

Comunicacions telemàtiques entre jutjats i IMLCFC

El mòdul de l'e-justícia.cat que dona suport a la gestió de l'IMLCFC permet l'enviament telemàtic de les peticions d'informes que fan els jutjats als metges forenses i gestiona la corresponent resposta. El procés de desplegament d'aquest mòdul es va iniciar el mes de novembre de 2018 i va finalitzar a finals de gener de 2019.

Presentació d'escrits telemàtics

Durant l'any 2019, l'Institut Català de la Salut (ICS) es va incorporar a l'extranet del professional del sistema e-justícia.cat. Aquesta actuació ja permet que l'ICS pugui presentar escrits telemàtics als jutjats de l'ordre civil, social i contenciós.

Notificacions judicials

NOTICAT es el mòdul del sistema e-justícia.cat que permet l'enviament telemàtic de notificacions judicials, tot substituint la tradicional notificació en paper. El mòdul es va desenvolupar durant l'any 2018, any en què ja es van començar a fer les primeres proves pilot.

Durant l'any 2019 han continuat les proves pilot d'aquest mòdul, i els desplegaments massius del mòdul s'han planificat a partir de l'any 2020.

Durant l'any 2019 s'han dut a terme les següents implantacions del mòdul NOTICAT, totes en forma de proves pilot:

- Tots els jutjats contenciosos de Barcelona per notificar a l'Advocacia de l'Estat.
- Tots els jutjats socials de la província de Barcelona per notificar a un grup reduït (no més de 20 persones) d'advocats i graduats socials.
- Tots els jutjats socials de la província de Barcelona per notificar als advocats laboralistes adscrits als sindicats UGT i CCOO (un total d'uns 60 professionals).

En la mesura que es tracta de proves pilot, de moment el nombre total de notificacions que s'han generat és relativament baix.

Fiscalia

Durant l'any 2019 es va implantar el mòdul de Fiscalia del sistema e-justícia.cat, que permet el registre i la tramitació de les causes d'internaments i capacitacions a la fiscalia d'àrea de Terrassa.

Registre i repartiment

Durant l'any 2019 es va implantar el mòdul de registre i repartiment (RIR) del sistema e-justícia.cat en la Sala Civil i Penal del TSJC.

Serveis d'actes de comunicació (SAC)

Durant l'any 2019 s'ha implantat el mòdul SAC del sistema Temis2 en els àmbits social i contenció del partit judicial de Lleida.

Seu judicial electrònica

Duran el segon semestre de l'any 2019 es van desenvolupar les funcionalitats que permetran al ciutadà d'accedir a les dades judicials dels procediments en què consta com a intervinent en els àmbits civil, social i contenció, a través de la Seu judicial electrònica. L'activació d'aquesta funcionalitat està previst que es faci durant el primer trimestre de l'any 2020.

Comissió de documents i esquemes tramitals

Elaboració de tots els documents i esquemes tramitals de l'aplicació e-justícia.cat per adaptar-la a les novetats i reformes legislatives.

Formació i suport

Durant l'any 2019 s'han impartit 2.434 hores de formació bàsica i s'han realitzat 1.529 jornades de suport presencial a les unitats judicials associades als desplegaments dels mòduls esmentats.

5.4.1. Sub-direcció General de Planificació i Programes

Òrgans judicials

Durant l'any 2019 s'han posat en servei 5 nous òrgans judicials.

Amb els 5 nous òrgans judicials, a final de 2019 n'hi havia 628 en funcionament (593 d'unipersonals i 35 de col·legiats), a més de 898 jutjats de pau.

Nous òrgans judicials

	Entrada en funcionament
Jutjat de 1a Instància núm. 9 de Lleida	30/09/2019
Jutjat de 1a Instància núm. 9 de Sabadell	31/12/2019
Jutjat de 1a Instància núm. 10 de Sabadell	31/12/2019
Jutjat Social núm. 34 de Barcelona	31/12/2019
Jutjat Social núm. 35 de Barcelona	31/12/2019

Planta judicial

	2019
Partits judicials	49
Òrgans judicials	628
Òrgans judicials col·legiats (TSJC i audiències provincials)	35
Òrgans judicials unipersonals	593
Jutjats de pau	898

Tipus d'òrgans judicials

	2019
TSJC (sales)	3
Audiències provincials (seccions)	32
Jutjats de 1a instància	116
Jutjats de 1a instància – família	22
Jutjats de 1a instància – capacitat i estat civil	3
Jutjats de 1a instància – mercantil	1
Jutjats de 1a instància i instrucció	171
Jutjats mercantils	13
Jutjats d'instrucció	79
Jutjats penals	69
Jutjats VIDO	19
Jutjats de menors	9
Jutjats de vigilància penitenciària (Barcelona i Girona)	6
Jutjats socials	57
Jutjats contenciosos administratius	23
Registres civils únics (Barcelona i Tarragona)	4
Jutjat Degà (Barcelona)	1
Total	628
Fiscalies	24
Total (òrgans i fiscalies)	652

34 dels jutjats de 1a instància i instrucció compatibilitzen la seva activitat general amb l'activitat VIDO (violència sobre la dona).

Plantilla orgànica de l'Administració de justícia

A banda de 5 nous òrgans judicials, s'han aprovat 4 noves places de magistrats destinades a les seccions de l'Audiència Provincial de Barcelona (seccions civils núm. 11, 13, 14 i 21).

Es manté la ràtio de jutges per 100.000 habitants en 10,8, mentre que la mitjana estatal és d'11,9.

S'ha incrementat també el nombre de places de fiscals i advocats fiscals a Catalunya:

- 4 places de fiscal a la Fiscalia Provincial de Barcelona
- 1 plaça d'advocat fiscal a la Secció Territorial de Badalona
- 1 plaça de fiscal a la Fiscalia d'Àrea de Granollers
- 1 plaça de fiscal i 1 plaça d'advocat fiscal a la Fiscalia d'Àrea de Terrassa
- 1 plaça d'advocat fiscal a la Fiscalia Provincial de Girona
- 2 places de fiscal a la Fiscalia Provincial de Tarragona
- Supressió d'1 plaça d'advocat fiscal i increment d'1 plaça de fiscal a la Secció territorial de Reus

Pel que fa al personal al servei de l'Administració de justícia, s'han aprovat les plantilles orgàniques de tres dels nous òrgans judicials que han entrat en funcionament l'any 2019 (jutjats de 1a instància núm. 9 de Lleida i núm. 9 i 10 de Sabadell) (Ordre del Ministeri de Justícia de 19 de juny de 2019) i s'han posat també en marxa els jutjats socials núm. 34 i 35 de Barcelona amb personal de reforç.

Així mateix, també s'han modificat les plantilles orgàniques de funcionaris del personal al servei de l'Administració de justícia de les fiscalies de Granollers, Barcelona, Mataró, Terrassa, Reus, l'Hospitalet de Llobregat, Sabadell, Girona i Lleida (Ordre del Ministeri de Justícia de 26 de febrer de 2019), amb un increment de 9 places, 3 del cos d'auxiliar judicial i 6 del cos de tramitador processal i administratiu.

Plantilla orgànica de l'Administració de justícia

	2018	2019
Personal del poder judicial	823	832
Magistrats	743	752
Jutges	80	80
Personal de l'Administració estatal	1.037	1.054
Lletrats de l'Administració de justícia	651	657
Fiscal superior	1	1
Fiscals en cap	4	4
Tinents fiscals	5	5
Fiscals caps d'àrea	6	6
Fiscals	281	290
Advocats fiscals	89	91
Personal de l'Administració catalana	7.428	7.461
Secretaris de pau	157	157
Gestió processal i administrativa	2.153	2.162
Tramitació processal i administrativa	3.370	3.388
Auxili judicial	1.535	1.541
Metges forenses	213	213
Total	9.288	9.347

Plantilla de l'Administració de justícia per territoris

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	Total
Magistrats	598	52	30	69	3	752
Jutges	35	21	10	4	10	80
Fiscal superior	1	—	—	—	—	1
Fiscals en cap	1	1	1	1	—	4
Tinents fiscals	2	1	1	1	—	5
Fiscals caps d'àrea	6	—	—	—	—	6
Fiscals	214	30	10	30	6	290
Advocats fiscals	60	14	6	9	2	91
Lletrats de l'AJ	480	64	37	62	14	657
Secretaris de pau	91	31	13	15	7	157
Gestors processals i administratius	1.628	195	111	183	45	2.162
Tramitadors processals i administratius	2.518	334	155	317	64	3.388
Auxiliars judicials	1.109	169	82	145	36	1.541
Metges forenses	134	28	17	25	9	213
Total	6.877	940	473	861	196	9.347

Oficina judicial

L'oficina judicial és una nova organització de caràcter instrumental homogènia a tot l'Estat que, de forma exclusiva, serveix de suport a l'activitat jurisdiccional de jutges i tribunals. Les noves ofícines judicials s'han implementat tenint en compte les característiques pròpies de cada partit judicial i seguint les [línies estratègiques](#) per a la modernització de l'Administració de justícia. Es pot accedir a la informació sobre les [ofícines judicials implantades](#) al web de l'Administració de justícia.

Tot i que l'any 2019 no s'ha implementat cap oficina, s'han dut a terme les actuacions següents:

- Anàlisi i reformulació del model d'implementació aplicat fins al moment.
- Revisió i actualització dels manuals de procediments per adequar-los a les noves eines TIC i a la realitat dels serveis.
- Consolidació de la implementació a Cerdanyola del Vallès i Blanes.
- Col·laboració i seguiment del pla pilot del Servei Comú Processal d'Execució (SCPE) d'ejcat a Blanes.
- Impuls en l'adaptació al model únic d'oficina judicial dels partits judicials de Cornellà, el Vendrell i el Prat de Llobregat.

A final de 2019 l'oficina judicial estava implantada a 16 dels 49 partits judicials de Catalunya i afectava 75 òrgans judicials dels 628 existents.

Equips d'actuació prèvia

El Departament, abans d'implementar l'oficina judicial, elabora uns plans de treball per revisar i impulsar les execucions civils en tràmit en aquests partits judicials amb litispendència elevada.

Aquestes actuacions s'emmarquen en les tasques de caràcter previ que s'han de portar a terme per implementar l'oficina judicial amb garanties d'èxit i els assumeixen els equips d'actuació prèvia (EAP).

Vista l'experiència d'aquests equips i els bons resultats assolits, durant l'any 2019 han començat a donar també suport a les unitats funcionals més col·lapsades (UPSD o SCPE) de les oficines judicials del Vendrell, Vilafranca del Penedès, Cornellà de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet i Blanes per tal de reduir-hi la litispèndència i escurçar temps de resposta.

Relacions de llocs de treball

Les relacions de lloc de treball (RLT) són l'instrument d'organització de personal de les oficines judicials i aniran substituint el model basat en les plantilles orgàniques. L'RLT de les oficines judicials ordena el personal de l'Administració de justícia, però alhora també permet establir llocs singularitzats o de responsabilitat i obrir la possibilitat de fer carrera administrativa.

El Departament de Justícia és l'òrgan competent per determinar les RLT de les oficines judicials i per aprovar-les inicialment. Tot i que l'any 2019 no s'han desplegat oficines judicials noves i, per tant, no s'han aprovat noves RLT, sí que s'ha fet una refosa de totes les RLT aprovades (Resolució JUS/1045/2019, de 17 d'abril, per la qual es dona publicitat a la refosa de les relacions de llocs de treball del personal funcionari al servei de l'Administració de justícia de les oficines judicials dels partits judicials d'Ampostà, Balaguer, Blanes, Cerdanyola del Vallès, Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat, el Vendrell, Gandesa, Girona, la Seu d'Urgell, Olot, Puigcerdà, Ripoll, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Llobregat i Vilafranca del Penedès).

Així mateix, s'ha aprovat la Resolució de 3 de desembre de 2019, de modificació de la relació de llocs de treball de l'oficina judicial de Girona, com a conseqüència de la creació d'un nou jutjat de 1a instància en aquest partit judicial.

Registres civils

Activitat registral

A Catalunya hi ha 947 registres civils, 49 dels quals principals i 898 delegats. L'any 2019 l'activitat dels registres civils principals va representar un 73 % del total, mentre que l'activitat dels registres civils delegats, a càrrec dels jutjats de pau, va representar el 27 % del total.

Activitat dels registres civils principals

	2018	2019
Inscripcions de naixements	129.597	135.120
Certificats de naixement	305.975	286.781
Inscripcions de matrimoni	34.510	34.363
Certificats de matrimoni	42.363	34.919
Inscripcions de defunció	51.897	50.317
Certificats de defunció	104.135	85.742
Inscripcions de tutela	6.208	4.543
Certificats de tutela	2.021	1.748
Certificats de fe de vida	25.161	23.666

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Inforeg del Ministeri de Justícia.

Actuacions

Les actuacions iniciades per millorar i facilitar la gestió dels tràmits i serveis a la ciutadania han estat:

- Implantació del Programa de cita prèvia als registres civils de Badalona, Girona, Granollers, Mataró, Reus, Sabadell i Tortosa. Els registres civils que ja disposen de cita prèvia són: el Registre Civil de L'Hospitalet de Llobregat (2018) i el Registre Civil de Lleida (2017). El sistema de cita prèvia comporta grans beneficis a la ciutadania, com evitar els desplaçaments i les cues.
- Continuació del desplegament de les comunicacions telemàtiques dels naixements des dels centres sanitaris als registres civils, desplegat a tots els centres sanitaris del sector públic (41) i a dos dels 22 centres sanitaris del sector privat. El 2019 hi ha hagut 13.521 comunicacions (12.925 al 2018).
- Manteniment del Programa d'obertura de tardes per millorar i facilitar la gestió dels tràmits i serveis al ciutadà, que s'ha implantat als registres civils de Barcelona (2008), Terrassa (2010), Hospitalet de Llobregat (2010) i Lleida (2017).
- Manteniment del servei d'atenció i suport als funcionaris de les oficines de registre civil per tractar qüestions i dubtes (suport jurídic, ajuda en l'ús del programa Inforeg, propostes de millora, etc.). El 2019 hi ha hagut 1.901 consultes.

Cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa orientat a l'àmbit jurídic

L'any 2011 es va posar en marxa el Cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa, orientat a l'àmbit jurídic. El Cicle consta de dos cursos en els quals s'imparteix una part teòrica i una part pràctica que realitzen durant el segon curs. Aquesta nova oferta formativa neix amb la voluntat de fomentar i millorar els perfils professionals de l'àmbit jurídic i judicial a Catalunya i de despertar vocacions cap a l'Administració de justícia.

El curs 2018-2019, 145 alumnes han fet les pràctiques en òrgans i oficines judicials, amb la participació de 110 tutors. Des que es va iniciar el Cicle, 750 alumnes han fet aquestes pràctiques.

Informació i assessorament

L'any 2019, la Sub-direcció General de Planificació i Programes ha respost un total de 611 demandes d'informació, tant de ciutadans com d'òrgans i organitzacions, en relació amb l'àmbit de l'Administració de justícia.

Principalment les consultes tant de l'any 2018 com el 2019 han estat sobre procediments judicials, registre civil i Administració electrònica.

Consultes sobre Administració de justícia

	2018	2019
Procediments judicials	135	110
Registre civil	71	121
Administració electrònica	51	59
Servei d'Orientació Jurídica	46	44
Certificat. Ministeri de Justícia	22	37
IMLCFC	21	53
Justícia gratuïta	21	84
Recursos humans	17	9
Altres	104	94
Total	488	611

Arxius judicials

La Xarxa d'Arxius Judicials de Catalunya dona servei d'arxiu i gestió documental als 623 òrgans judicials i a les 24 adscripcions de Fiscalia dels 49 partits judicials de Catalunya, així com a l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. Està integrada per 57 centres d'arxiu: 2 arxius judicials territorials (conserven la documentació judicial de més quinze anys) i 55 arxius centrals (conserven la del sisè al quinzè any).

El 2019 també cal destacar la realització, el mes de novembre, del Seminari d'arxius judicials, on es van presentar les tasques realitzades pels grups de treball, i la inauguració de l'exposició "La Memòria del Segle XX des dels Arxius Judicials" a l'antiga presó Model de Barcelona, en col·laboració amb el Memorial Democràtic. En el context d'aquesta exposició, el senyor Federico Vázquez Osuna, doctor en Història Contemporània, va impartir la conferència "De la justícia republicana a la justícia franquista".

La Xarxa d'Arxius Judicials gestiona 268 km de documentació judicial, dels quals 180 es conserven en centres d'arxiu interns i 88 en dipòsits externs.

Activitat de la Xarxa d'Arxius Judicials de Catalunya

	2018	2019
Consultes ateses pels arxius judicials de Catalunya	248.442	227.756
Documentació custodiada pels arxius judicials de Catalunya (m)	174.569	180.253
Documentació custodiada en dipòsits d'arxiu externs (m)	83.586	88.095
Documentació tractada i inventariada (m)	17.983	15.869
Documentació rebuda als arxius judicials de Catalunya des de les oficines judicials (m)	14.241	12.692
Documentació traslladada des dels arxius judicials de Catalunya a altres arxius judicials (m)	1.532	339
Documentació traslladada des dels arxius judicials de Catalunya a empreses de custòdia de documentació (m)	7.948	4.515
Documentació transferida des dels partits judicials de Catalunya als arxius històrics del Departament de Cultura (m)	116	9
Documentació avaluada dels arxius judicials de Catalunya (m)	1.354	1.134
Documentació eliminada dels arxius judicials de Catalunya (m)	166	457
Documentació de fiscalia eliminada (m)	477	279
Documentació arxivada als arxius centrals gestionada mitjançant e-justícia.cat (expedients)	1.358.119	1.968.714
Expedients arxivats mitjançant el mòdul informàtic d'arxivament i gestió d'ubicacions (AGU) als arxius de gestió	435.278	572.673

Informatització de la gestió d'arxiu i documents judicials

El mòdul informàtic d'Arxivament i Gestió d'Ubicacions (AGU) de l'e-justícia.cat permet la gestió electrònica dels expedients arxivats i es desplega en paral·lel al mòdul de tramitació d'expedients (TRA) de l'e-justícia.cat. El 2019 el mòdul AGU s'ha implementat a 3 jutjats de 1a instància, 3 jutjats contenciosos, 72 jutjats de 1a instància i instrucció (a l'àmbit de Civil), 2 jutjats socials i 1 servei comú processal d'execució.

Biblioteques judicials

La Xarxa de Biblioteques Judicials de Catalunya dona servei de biblioteca, informació i documentació als magistrats, jutges, lletrats de l'Administració de justícia, fiscals i metges forenses dels 49 partits judicials de Catalunya, així com a l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. Està integrada per 18 centres situats als principals edificis judicials i per 37 dotacions bibliogràfiques en alguns deganats.

La Xarxa de Biblioteques Judicials elabora i difon diversos productes documentals, com la jurisprudència d'actualitat i els dossiers bibliogràfics que es divulguen a través de la intranet del Departament; també presta diversos serveis, com el servei d'entrada en vigor de disposicions d'interès; la difusió dels sumaris de les revistes rebudes a la Xarxa; la difusió mensual d'un article doctrinal d'especial interès en cada jurisdicció, la difusió diària de les disposicions i anuncis del BOE, DOGC i DOUE que són d'interès per l'Administració de justícia i la difusió dels acords de la Sala de Govern del TSJC publicats al portal de transparència del TSJC.

El 2019 l'equip de bibliotecaris judicials va celebrar el Seminari de Biblioteques Judicials 2019 el dia 23 de gener de 2019 al CEFJE, on es va treballar sobre tres grans eixos: col·laboració amb el Centro de Documentación Judicial (CENDOJ), presentació de les tasques desenvolupades per diferents grups de treball bibliotecari i propostes de millora dels serveis.

Indicadors d'activitat de la Xarxa de Biblioteques Judicials

	2018	2019
Percentatge d'usuaris potencials que han fet ús dels serveis de biblioteca	62,7 %	69,2 %
Usuaris que han fet consultes jurídiques	13.277	13.850
Consultes d'informació i documentació ateses	34.740	32.234
Serveis efectuats en la resolució de les consultes	105.533	95.561
Préstecs a domicili i en sala: circulació del fons bibliogràfic	8.429	7.386
Documents subministrats en resposta a consultes (en qualsevol suport)	68.501	55.447
Volums del fons bibliogràfic de tota la Xarxa: biblioteques i dotacions bibliogràfiques	112.480	114.263
Increment anual del fons bibliogràfic de tota la Xarxa: biblioteques i dotacions bibliogràfiques	1.734	2.009

Efectes judicials

La Xarxa de Dipòsits Judicials de Catalunya dona servei d'organització i ordenació dels dipòsits corresponents a 224 òrgans judicials en 33 dels 49 partits judicials de Catalunya, així com d'informatització a partir de la implementació del mòdul informàtic de gestió d'efectes (GEF), del sistema e-justícia.cat.

Pel que fa a les actuacions d'organització, ordenació i inventari i informatització dels efectes i dipòsits judicials en els partits en què s'implementa l'oficina judicial i fiscal, s'han finalitzat les de 16 partits judicials i se n'han iniciat en 3 partits més.

El 2019 s'han iniciat les tasques d'ordenació i inventari (GEF) a 6 partits judicials (Martorell, Mollet del Vallès, Esplugues de Llobregat, Cervera, Solsona i Tarragona).

Activitat de la Xarxa de Dipòsits Judicials de Catalunya¹³

	2018	2019
Oficines judicials amb GEF	190	224
Metres de dipòsits judicials	11.700	11.651
Metres de dipòsit extern	4.000	10.000
Sortida d'efectes judicials	17.644	20.261
Efectes judicials destruïts	3.343	3.067
Vehicles custodiats	322	274
Efectes judicials custodiats	152.316	169.083
Objectes judicials custodiats	263.923	295.591
Fotografies d'objectes judicials custodiats	147.849	178.091
Efectes judicials inventariats	27.535	27.014
Objectes judicials inventariats	52.398	51.621
Fotografies d'objectes judicials inventariats	38.994	47.033

Servei de Suport Jurídic

Expedients tramitats

	2018	2019
Revisió de propostes de resolució de sol·licituds i reclamacions formulades en via administrativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	7	11
Tramitació i emissió d'informes jurídics sobre convenis competència de la SRAJ	11	8
Resolució de consultes i petició d'informes de les diferents unitats de la SRAJ	54	36
Seguiment de projectes de normativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	14	19
Seguiment de recursos contenciosos administratius corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	47	25
Revisió de les propostes de resolució de recursos interposats en via administrativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	70	55
Tramitació i formulació de propostes de resolució de reclamacions de responsabilitat patrimonial corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	7	5
Elaboració de la proposta de resolució de les consultes realitzades en relació amb el pagament de les taxes judicials	8	7
Altres expedients	15	11

¹³ Cada efecte pot estar format per diferents objectes.

5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya

L'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC) és un òrgan tècnic al servei de l'Administració de justícia, adscrit al Departament de Justícia.

Actuacions destacades

S'han eliminat dels magatzems de les seus de Barcelona i Girona un gran volum de mostres conservades en formol que podien ser de risc per a la salut dels treballadors i per a les instal·lacions.

El gener de 2019 va finalitzar el desplegament del mòdul IMLCFC d'ejCat, amb l'entrada en funcionament a les dues divisions que mancaven (Girona i Barcelona Comarques). S'ha elaborat i incorporat a la intranet el document *Catàleg de serveis – Guia per a jutjats (Temis)* per facilitar als òrgans de l'àmbit penal la petició de sol·licituds d'actuacions a l'IMLCFC des de Temis i rebre-les automàticament al mòdul IMLCFC d'ejCat. El Servei d'Implantació i Seguiment de Programes Informàtics (SISPI) el va incorporar a l'apartat de guies i manuals d'ejCat de la intranet.

El Departament de Justícia, mitjançant la Direcció General de Memòria Democràtica, treballa per la recuperació de la memòria promovent la relació amb institucions memorialistes d'arreu del món; organitzant activitats relacionades amb la recuperació de la memòria democràtica; convocant subvencions per a la recuperació del patrimoni memorial, la recerca científica i la difusió en l'àmbit de la memòria; impulsant la localització de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme; localitzant les fosses comunes existents a Catalunya; gestionant les indemnitzacions als ex-presos polítics del franquisme, i assessorant les persones represaliades.

La col·laboració amb el programa de Fosses impulsat per la Direcció General de Memòria Democràtica per a l'anàlisi antropològica de restes òssies humanes de la Guerra Civil i la dictadura franquista s'ha concretat en nou actuacions.

L'IMLCFC participa en diferents comissions: Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, Comissió de Seguiment del Protocol de Protecció de les Víctimes de Tràfic d'Éssers Humans a Catalunya (Departament de Justícia i Fiscalia), Pla de fosses 2017-2019 i Comissió Interdepartamental per a la Concreció d'una Estratègia Interdepartamental i Integral davant la Desaparició Forçada de Menors. I en l'àmbit estatal: Consell Medicoforens i el seu Comitè Científicotècnic, reunions bianuals dels directors dels IMLCF de l'Estat (una de les quals ha tingut lloc a Barcelona el 29 i 30 d'octubre amb la col·laboració de l'IMLCFC), Institut Nacional d'Estadística (INE) i Consell Medicoforens (per l'aplicació web on s'introdueixen les dades forenses relatives a les defuncions amb intervenció judicial) i Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses i Comissió Tècnica Nacional per a Successos amb Víctimes Múltiples.

En l'àmbit de Catalunya, s'ha col·laborat amb el Departament de Salut: Pla de vigilància per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut, Registre d'autòpsies per reacció adversa a drogues, Registre de mortalitat general, Estudi mort a les piscines dels infants, Consell Assessor d'Avaluacions Mèdiques, Pla de salut mental i Grup d'experts d'incidents amb múltiples afectats. Cal destacar la participació en l'Observatori de la Mort, del qual la directora de l'IMLCFC és vocal, creat per recollir totes les dades essencials (lloc i circumstàncies en què moren les persones) i fer propostes en relació amb el dret a una mort digna. També amb el Departament d'Interior (PROCICAT, CECAT, AEROCAT, Servei Català de Trànsit i policia científica). I amb l'Ajuntament de Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona (persones mortes a Barcelona en accidents de trànsit), Institut Municipal de Serveis Socials (emergències socials a l'espai públic) i Projecte de prevenció de violències sexuals en la infància i adolescència.

Durant els mesos d'octubre i novembre més de 140 persones que es relacionen amb l'IMLCFC van visitar-ne les instal·lacions de Barcelona per conèixer les dependències i les tasques dels forenses.

En la commemoració del Dia de la Justícia 2019 (acte que es va celebrar el 16 de gener de 2020) va ser distingit el doctor Eneko Barberia, metge forense de l'IMLCFC, per la seva tasca en la millora de la identificació i l'estadística de suïcidis en l'àmbit estatal. En un altre sentit, el Departament d'Interior va atorgar al doctor Josep Castellà García, cap del Servei de Patologia Forense, la Medalla al Mèrit Policial per la col·laboració amb el cos de Mossos d'Esquadra.

S'ha aprovat el Pla d'actuació per a la implantació de les unitats de valoració forense integral (UFVI), que en una primera fase ha permès implantar les UVFI al gener de 2020 als partits judicials de

Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, Girona, Lleida i Tarragona per donar un servei tècnic especialitzat als jutjats exclusius de violència sobre la dona i al jutjat mixt VIDO de Tortosa. Les UVFI estan formades per equips multidisciplinaris de metges forenses de l'IMLCFC, psicòlegs i treballadors socials de l'EATP i, quan calgui, psicòlegs o treballadors socials de l'EATAF. Per fer possible aquest treball conjunt i multidisciplinari, el darrer trimestre de 2019 el CEJFE ha impulsat una modalitat formativa centrada en l'intercanvi de coneixements entre professionals, que els va permetre participar en l'elaboració del Protocol tècnic de funcionament de les UVFI.

Recursos humans

La dotació de recursos humans de l'IMLCFC ha estat de 281 persones, majoritàriament personal del cos de metges forenses (191), però també personal dels cossos generals de l'Administració de justícia (44) i de la Generalitat de Catalunya (funcionari i laboral, 47), que inclou personal d'administració general, químics (4), psicòlegs (2), diplomats en salut pública (1), auxiliars de laboratori (3) i tècnics especialistes en patologia forense (29).

Personal dels cossos d'Administració de justícia

	2018	2019
Cos de metges forenses	191	191
Cos de gestió processal i administrativa	1	1
Cos de tramitació processal i administrativa	23	26
Cos d'auxili judicial	17	16
Total	232	234

Activitat

Els conceptes de les actuacions per a la recollida d'informació s'han modificat i millorat respecte de l'any anterior amb la implantació total del mòdul informàtic IMLCFC d'ejCat el 2019. Tot i això, s'han mantingut les sèries de dades d'anys anteriors quan ha estat possible.

Actuacions en l'àmbit jurisdiccional penal

	2018	2019
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	31.197	36.960
Valoracions psiquiàtriques	6.751	6.494
Assistència mèdica a detinguts	7.867	2.890
Reconeixement de víctimes d'agressions sexuals	1.011	1.128
Violència domèstica (dona, infant) ¹⁴	5.988	—
Valoració del risc o predicció de violència de gènere ¹⁵	—	89
Valoració de males praxis mèdiques	278	396
Aixecament de cadàvers	2.590	3.068
Autòpsies	4.009	4.138
Altres	—	2.135
Total	59.691	57.298

¹⁴ Categoria que es deixa de proporcionar per no ser vigent. Aquestes actuacions es computen en el tipus d'actuació realitzada en matèria de violència sobre la dona (reconeixement de lesionada, valoracions psiquiàtriques, etc.).

¹⁵ Nou tipus d'actuació específica que es pot recollir a través d'ejCat.

Actuacions a l'àmbit jurisdiccional civil

	2018	2019
Capacitat civil	3.917	6.483
Internaments psiquiàtrics involuntaris	7.370	8.587
Desnonaments	65	97
Determinacions de l'edat ¹⁶	1.989	1.318
Diligències sobre modificació de la capacitat ¹⁷	—	1.059
Peticions de Fiscalia	6.234	—
Registre Civil	1.109	1.042
Assumptes socials	1.689	1.741
Vigilància penitenciària ¹⁸	—	89
Contenciós administratiu ¹⁹	—	194
Pericials extrajudicials	2.951	3.211
Altres	3.607	292
Total	26.942	24.123

Assistència a judicis (tots els àmbits jurisdiccionals)

	2018	2019
Assistència a judicis	6.883	9.608

Servei de Patologia Forense

El Servei de Patologia Forense fa la investigació medicolegal i les autòpsies en tots els casos de mort violenta o sospitosa de criminalitat ordenades per l'autoritat judicial o pel Ministeri Fiscal. També li correspon la funció d'identificació de cadàvers i restes humanes.

Causa de mort

	2018	2019
Natural	2.257	2.409
Accidental	754	784
Homicidi	44	61
Suïcidi	529	517
Indeterminada	425	334
Antropologia forense	39	33
Total	4.009	4.138

Durant l'any 2019 s'ha produït al Centre de Patologia Forense de Barcelona i l'Hospitalet de

¹⁶ Les actuacions de l'any 2018 estaven incloses en la categoria *Peticions de fiscalia* i no estan sumades al total.

¹⁷ Dades no disponibles de 2018, que estaven incloses genèricament en la categoria *Peticions de fiscalia*.

¹⁸ Dades de 2018 incloses en la categoria *Altres*.

¹⁹ Dades de 2018 incloses en la categoria *Altres*.

Llobregat l'extracció de teixits humans de 122 cadàvers per ser donats per al seu ús clínic a la sanitat pública. Aquesta actuació es porta a terme en aplicació del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia, el Servei Català de la Salut, el Banc de Sang i Teixits i el Sistema d'Emergències Mèdiques SA i l'Hospital Clínic de Barcelona.

Extraccions de teixits

	2018	2019
Còrnies	133	118
Ossos	10	2
Ossos i tendons	66	76
Pell	22	57
Segments vasculars	25	25
Vàlvules	—	7

El nombre de cadàvers avaluats per a donació a l'IMLCF ha estat de 1.718, 16 més que el 2018. D'aquests, se n'han descartat el 92,9 %, majoritàriament per haver passat més de 24 hores del decés (592) i per contraindicació clínica o de risc biològic (528). L'IMLCFC es manté com el primer centre de Catalunya amb més activitat d'obtenció de teixit musculoesquelètic i el quart en donació de còrnies.

Servei de Clínica Medicoforensa

El Servei de Clínica Medicoforensa fa els peritatges medicolegals, el control periòdic de les persones lesionades i la valoració dels danys corporals que siguin objecte d'actuacions processals, i també l'assistència o vigilància facultativa a les persones detingudes que estiguin a disposició judicial o del Ministeri Fiscal. El 2019 s'han fet 36.960 informes de reconeixement de lesionats i un total de 3.221 informes pericials extrajudicials. A més, la Unitat de Psicologia ha elaborat 272 informes.

Servei de Laboratori Forense

La tasca principal del Servei de Laboratori Forense és l'anàlisi de mostres (tant de vius com de cadàvers) trameses pels metges forenses de l'IMLCFC. S'ha mantingut l'acord de funcionament entre el Servei de Laboratori (Biologia) de l'IMLCFC i el Servicio de Biología del Laboratorio del Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses per a la determinació d'ADN en casos d'agressió sexual.

El volum total de casos registrats al Servei va ser de 4.580 (l'estimació total és més elevada, ja que encara s'envien mostres per analitzar directament a l'Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses) i cada cas pot comportar diferents estudis (toxicològics, biològics, bioquímics i serològics). Dels 918 casos per a estudi biològic, 772 casos són mostres d'agressions sexuals, que han crescut considerablement els últims anys.

Sol·licituds d'estudis

	2018	2019
Toxicologia	3.934	4.001
Biologia	754	918
Bioquímica	175	312
Serologia	6	10
Consulta tècnica	12	9

Formació i docència

El 31 d'octubre de 2019 es va signar el Conveni marc de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consorci Mar Parc de Salut de Barcelona – Institut Bonanova en l'àmbit de la medicina legal i forense, per realitzar activitats docents, estudis i col·laboracions que puguin afavorir la investigació i el desenvolupament científic i docent, i un millor aprofitament dels recursos respectius.

Els professionals de l'IMLCFC participen en moltes activitats de docència i de presentació de ponències o en sessions, les quals estan recollides en la memòria d'activitat de l'IMLCFC.

Dins del programa de formació continuada per a metges forenses, organitzat pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), s'han fet 9 cursos, una nova edició del curs de gestió per a càrrecs de comandament i un curs per a tècnics especialistes en patologia.

Durant l'any 2019 es van portar a terme 19 sessions clíniques.

Quant a formació especialitzada, s'ha fet el Curs d'expert internacional en toxicologia i la Jornada d'Actualització en Toxicologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

Durant l'any 2019 han fet pràctiques a l'IMLCFC més de 250 alumnes dels estudis de diferents institucions universitàries: grau de medicina (UAB, UB, UdG, UdL i URV), grau de criminologia (Universitat Abat Oliba-CEU), Màster en Genètica, Física i Química Forense (URV), Màster de Psicologia Jurídica i Peritatge Forense (UAB), Màster en Psicologia Forense i Criminal (IL3-UB), Màster en Psicopatologia Legal (UIC), Master of Forensic Sciences (University of Amsterdam-UAB), Master of Molecular Biology (University of Viena-UAB). També n'hi han fet alumnes de cicles formatius de grau superior en anatomia patològica i citodiagnòstic de 10 centres, del cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa en l'àmbit jurídic i de la 70a promoció de l'Escola Judicial del CGPJ.

Quan a l'assistència a jornades i congressos dels professionals, cal destacar:

- XXII Jornadas de la ANMF y II Jornadas de la EML de la UCM. Madrid-CEJ, 8 de març de 2019.
- XXV Simpòsium de Psiquiatria Forense (SEPF). Mallorca, 17 i 18 maig de 2019.
- XI Jornada de Recerca de l'Institut Català de la Salut (ICS). Tarragona, 23 maig de 2019.
- XXIII Congreso Español de Toxicología y VII Iberoamericano. Asociación Española de Toxicología (AETOX). Sevilla, 26 a 28 juny de 2019.
- Reunión anual de la Asociación Española de Antropología y Odontología Forense (AEAOF). Pastrana, novembre de 2019.

Recerca i publicacions

Durant l'any 2019 s'han desenvolupat projectes propis de les àrees de recerca següents:

- Estimació forense de l'edat en menors (Universitat Complutense de Madrid i Universitätsklinikum Münster).
- Neuropatologia forense (Universitat de Roma).
- Antropologia forense (PUTREMAP i anàlisi de volàtils).
- Investigació multidisciplinària del suïcidi (epidemiologia de les morts per suïcidi a Lleida, 2008-2018).
- Mort sobtada (RECAPTA, Consell Català de Reanimació).
- Psiquiatria i psicologia forense (UAB, sobre tríada fosca i psicopatia).
- Violència contra les dones (projecte dona i suïcidis i projecte agressors i tòxics).
- Submissió i vulnerabilitat química (submissió química en homes).
- Toxicologia forense (dues tesis doctorals inscrites a la UB sobre influència toxicològica en l'accident de trànsit i mort deguda a reacció adversa aguda a drogues).
- Morts a l'aigua (amb la Guàrdia Civil i l'Armada espanyola per a l'estudi de les morts en busseig).

El Consell Català de Ressuscitació de Catalunya (CCR) ha concedit la beca 2019 al millor projecte de recerca a l'Estudi dels símptomes d'alarma previs a la mort sobtada i anàlisi de la seva relació amb el perfil clínicoepidemiològic, les causes de la mort i la supervivència, del projecte RECAPTA,

de l'investigador de l'IMLCFC Eneko Barbería. S'ha concedit una beca FIS a Rosa Pérez pel projecte de recerca Incidència poblacional de la temptativa i de la repetició de temptativa de suïcidi: avaluació del COdi Risc SuiCidi de Catalunya (Pla de salut 2016-2020).

També es col·labora en el projecte europeu DIVE (Diagnosis and interpretation of vascular embolism gas composition in scuba diving) (Centre Universitaire Romand de Médecine Légale de Lausanne) i en l'estudi, impulsat per la Secretaria de Salut Pública de Catalunya, sobre morts per immersió a Catalunya.

A la convocatòria del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada per a 2020 convocades el 2019 s'han atorgat beques als estudis Valoració de l'etilglucuronid com a biomarcador de consum recent d'alcohol etílic en detinguts de Catalunya (2019) i Mesures de protecció dels i de les menors víctimes de violència masclista: una reforma pendent en l'atenció.

El metges forenses adscrits a l'IMLCFC han publicat 14 articles en publicacions especialitzades, sis dels quals a la *Revista Española de Medicina Legal* i tres en publicacions internacionals.

Biblioteca i serveis documentals

La Biblioteca de l'IMLCFC ofereix serveis de documentació especialitzats al col·lectiu de metges forenses de Catalunya, així com a la resta de professionals de l'Institut. A finals de 2018 el fons bibliogràfic era de 4.000 volums i 54 col·leccions de revistes. El fons de llibres s'ha incrementat gairebé un 4 %.

Aquest any s'han adreçat a la Biblioteca un total de 419 usuaris (el 38,5 % dels usuaris potencials), que han formulat 1.228 consultes, amb una mitjana diària de 5,6 consultes.

La biblioteca ofereix un servei mensual que informa dels darrers números de revista rebuts i de revistes d'interès que es poden consultar en obert i gratuïtes. El servei de novetats de llibres informa cada dos o tres mesos sobre les darreres adquisicions, de manera bimestral o trimestral. Des del mes de setembre, aquest servei es va deixar d'elaborar en PDF i s'actualitza la informació a la intranet. L'any 2019 s'han enviat 7 butlletins de novetats, que han generat 52 peticions de llibres en préstec.

Es pot consultar completa la [memòria](#) d'activitat de l'IMLCFC de 2019.

6. Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

6.1. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics

6.2. Sub-direcció General de Centres i Gestió Penitenciària

6.3. Sub-direcció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat

6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima té encomanada la funció d'executar les mesures d'internament i d'altres que s'imposin a les persones i donar suport en els processos per a la seva reinserció; de dirigir i supervisar els programes de rehabilitació, de formació i d'inserció social i laboral; de supervisar el funcionament dels centres educatius i penitenciaris; i d'impulsar programes d'atenció a les víctimes del delicte. Per dur a terme les seves funcions s'estructura en la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i, en l'àmbit del sistema penitenciari català, en la Sub-direcció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat, la Sub-direcció General de Centres i Gestió Penitenciària i la Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics. Transversalment, la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima disposa del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), el Servei de Suport Jurídic, el Servei d'Inspecció, l'Àrea d'Informació en Matèria de Seguretat i l'Àrea de Planificació i Projectes Estratègics.

El sistema penitenciari català

L'acció dels serveis penitenciaris se centra tant en la retenció i custòdia dels interns com, fonamentalment, en la seva rehabilitació i reinserció social amb la finalitat que no tornin a delinquir. La rehabilitació i reinserció integrals són l'objectiu general de la funció penitenciària, objectiu que es persegueix mitjançant actuacions coordinades i multidisciplinàries dels professionals penitenciaris.

Els [Descriptors estadístics de serveis penitenciaris i rehabilitació](#) permeten consultar sèries històriques del sistema penitenciari català.

Població penitenciària

	2018	2019
Població penitenciària l'últim dia de l'any	8.367	8.391
Homes	7.779	7.828
Dones	588	563
En llibertat condicional	832	820
Interns diferents al llarg de l'any	13.912	14.015
Població encarcerada per 100.000 habitants	110,9	110,1

Caracterització dels interns

	2018	2019
Homes	93,0 %	93,3 %
Dones	7,0 %	6,7 %
Espanyols	55,5 %	53,9 %
Estrangers	44,5 %	46,1 %
Estrangers de la UE	6,9 %	6,7 %
Estrangers no de la UE	37,6 %	39,4 %
Mitjana d'edat (anys)	39,0	39,1

Situació penal

	2018	2019
Penats ²⁰	83,1 %	80,8 %
Preventius	16,9 %	19,2 %

²⁰ La població penada inclou els interns penats i els alliberats condicionals.

Delicte principal dels interns

	2018	2019
Amb delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic	42,3 %	42,5 %
Amb delictes contra la salut pública	17,0 %	16,5 %
Amb delictes violents	27,1 %	30,2 %

Permisos i programes de rehabilitació

	2018	2019
Població amb permisos penitenciaris	4.772	4.900
Població en programes de rehabilitació	11.791	11.789

La mitjana de dies d'estada a presó per als interns el darrer dia de 2019 va ser de 485 dies (515 el 2018), amb 143 dies per a les persones en presó preventiva i 694 dies per a les persones penades. El nombre d'interns en situació de tercer grau de tractament era de 1.653 el darrer dia de 2019 (1.552 el 2018) i aquest mateix dia hi havia 820 persones en llibertat condicional (832 el 2018).

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

El 2019, la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima (SMPRAV) va signar i promoure convenis i acords de col·laboració interinstitucional i interadministrativa entre els quals destaquen:

- Conveni de col·laboració entre l'Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona i la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima del Departament de Justícia per garantir l'atenció en matèria de serveis socials a les persones sense llar de la ciutat de Barcelona en l'àmbit de l'execució penal.
- Conveni subscrit entre el Departament de Justícia i la Sociedad Estatal de Correos y Telégrafos, perquè els familiars puguin fer girs adreçats als interns dels centres d'execució penal a un preu més favorable.
- Conveni entre el Departament de Justícia i l'Arquebisbat de Barcelona per a l'assistència religiosa catòlica als centres penitenciaris de la Generalitat de Catalunya. Plurianual 2019-2020. Import: 60.000 € cada any.
- Conveni entre el Departament de Justícia i la Federació Consell Islàmic de Catalunya per garantir el dret al desenvolupament espiritual i l'assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris de Catalunya. Plurianual 2019-2020. Import: 20.000 € cada any.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i el Consell Evangèlic de Catalunya per garantir el dret al desenvolupament espiritual i l'assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris de Catalunya en el marc de la seva rehabilitació. Plurianual 2019-2020. Import: 18.000 € cada any.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona per garantir l'atenció educativa a l'Escola Bressol Municipal Cobi dels infants menors de 3 anys que conviuen amb les seves mares al Centre Penitenciari de Dones de Barcelona. Plurianual 2019-2022. Import total: 82.950 €.
- Conveni entre el Departament de Justícia i el CatSalut amb l'objecte d'encarregar a aquest segon la tramitació del procediment de contractació dels serveis d'atenció integral de la salut bucodental als centres penitenciaris. Sense cost.
- Pròrroga del Conveni de col·laboració subscrit el 31 d'octubre de 2017 entre el Departament de Justícia i l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya, fins a l'1 de novembre de 2021.

Transparència, accés a la informació pública i bon govern

En el marc de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, s'han resolt un total de 21 sol·licituds d'accés a la informació pública en relació amb les matèries i competències de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

Accions en relació amb les relacions externes per àmbits

	Actuacions
Síndic de Greuges	315
Defensor del Pueblo	37
Parlament	
Propostes de resolució	9
Mocions	1
Controls de resolucions	5
Mocions	3
Preguntes escrites	46
Peticions de documentació	2
Compliments de mocions	4
Consultes de la bústia ciutadana	262
Visites a centres penitenciaris amb grups universitaris, representants públics o similars	11
Cartes institucionals	28
Atencions directes a familiars d'interns	26
Visites de delegacions estrangeres	10
Consultes de consolats, ambaixades i magistrats d'enllaç	73
Comunicacions periòdiques amb consolats	276
Consultes d'organitzacions europees o internacionals sobre funcionament de la SMPRAV	14

Impuls a la modernització i a la gestió eficient

- Durant l'any 2019 s'han fet els canvis necessaris perquè tots els equips informàtics que fan servir els interns dels centres penitenciaris i educatius tinguin connectivitat d'alta qualitat mitjançant fibra òptica corporativa.
- Desenvolupament del projecte pilot de telemedicina als centres penitenciaris Brians 1 i Brians 2, mitjançant la instal·lació de quatre equips de videoconferència per atendre les visites mèdiques especialitzades amb l'Hospital de Terrassa. Aquest projecte pilot encara està en fase de desenvolupament.
- Durant el 2019 s'han instal·lat 8 equips més de videoconferència en centres penitenciaris i educatius. La dotació actual és de 57 equips, destinats a la realització de videoconferències entre els interns i els òrgans judicials (per a les vistes i els judicis orals), entre els interns i els advocats (per a l'assistència lletrada), i també entre els interns i les seves famílies.

Equips de videoconferències

	Jutjats ²¹	Advocats ²²	Famílies ²³	Direcció	Funcionaris	Telemedicina	Total
ASSEP Barcelona	—	—	1	—	—	—	1
CE Can Llupià	1	1	—	—	1	—	3
CE El Segre	—	1	—	1	—	—	2
CE Els Til·lers	1	—	—	—	—	—	1
CE L'Alzina	1	1	—	—	1	—	3
CE Montilivi	—	—	1	—	—	—	1
Brians 1	3	4	1	1	—	1	10
Brians 2	2	2	1	—	1	1	7
Dones de Barcelona	1	1	—	—	—	—	2
Joves	2	1	—	—	—	—	3
Lledoners	1	1	1	1	—	—	4
Mas d'Enric	1	1	1	—	2	—	5
Ponent	1	1	1	—	—	—	3
Puig de les Basses	3	1	1	—	—	—	5
Quatre Camins	1	2	1	1	—	—	5
PHPT	—	—	—	—	—	2	2
Total	18	17	9	4	5	4	57

Quant a les videoconferències entre els interns i els òrgans judicials, tenen lloc amb motiu de la realització de vistes i judicis orals, sense necessitat de fer cap trasllat. El resultat és una major seguretat exterior i un estalvi en recursos destinats als trasllats per part dels Mossos d'Esquadra. El 2019, el 16 % de les comunicacions amb òrgans judicials es va fer mitjançant videoconferència, amb un creixement del 17 % respecte de 2018.

Comunicacions amb òrgans judicials

	2018	2019
Videoconferència	1.896	2.219
Presencial	11.228	11.401
Total	13.182	13.620

L'objectiu principal de les videoconferències entre els interns i els seus representants legals és facilitar l'assistència lletrada, tot fent més eficient la tasca dels representants legals, i incrementar així l'atenció a les persones privades de llibertat. Respecte de l'any anterior, el nombre de videoconferències amb advocats ha augmentat un 54 %. El 2019 l'assistència dels lletrats mitjançant videoconferències des de les seus dels il·lustres col·legis d'advocats van representar el 7 % del total.

²¹ Dels 18 espais, 3 no són d'ús exclusiu.

²² Dels 17 espais, 3 no són d'ús exclusiu.

²³ Dels 9 espais, 3 no són d'ús exclusiu.

Comunicacions amb advocats

	2018	2019
Videoconferències	1.398	2.156
Presencials	26.021	27.810
Total	27.419	29.966

Pel que fa a les videoconferències entre els interns i les seves famílies, s'ha posat èmfasi en les videoconferències entre persones privades de llibertat i els seus fills. En aquest sentit, s'ha prioritzat les comunicacions entre adults privats de llibertat en centres penitenciaris i els seus fills, privats de llibertat, també, en centres educatius de Justícia Juvenil. Aquest projecte, tot i estar en una fase inicial, es va incrementar en un 115 % respecte de 2018.

Comunicacions amb família i fills

	2018	2019
Videoconferències	82	177
Presencials	62.255	61.511
Total	62.337	61.688

Amb l'impuls a la implantació de plataformes digitals en les comunicacions segures entre els centres i els serveis de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i els òrgans judicials (definir el punt neutre judicial), es fa possible l'intercanvi de documentació de manera segura, sense que sigui necessària la tramesa per fax, correu postal ni valisa. L'increment respecte de l'any 2018 ha estat del 16,3 %.

Flux de comunicacions segures dels centres i els serveis d'execució penal

	2018	2019
Com a receptors	24.121	27.624
Com a emissors	36.725	43.516
Total	62.864	73.159

6.1. Sub-direcció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat

Classificació dels interns

La Llei orgànica general penitenciària (LOGP) i el Reglament penitenciari (RP) recullen tres tipus de règim segons la condició personal de cada intern. El règim tancat, que es preveu aplicar als interns penats classificats en primer grau de tractament per la seva perillositat extrema o inadaptació manifesta als règims obert i ordinari, i als preventius amb idèntiques circumstàncies personals. El règim ordinari, que s'ha d'aplicar als detinguts i els presos, als penats sense classificar i als penats classificats en segon grau de tractament. El règim obert, que s'ha d'aplicar als penats classificats en tercer grau que poden continuar el seu tractament en règim de semilibertat.

El sistema penitenciari, a més de garantir el compliment de les penes privatives de llibertat, té com a finalitat primordial la inserció sociolaboral i la rehabilitació dels interns. La rehabilitació penitenciària es desenvolupa en programes que faciliten als interns una àmplia i diversificada oferta que inclou no solament les activitats terapèutiques i assistencials, sinó també les formatives, educatives, laborals, de lleure, de cultura i d'esport. Formen part també d'aquest procés rehabilitador els permisos de sortida, les sortides programades i el medi obert, en molts casos duts a terme amb la col·laboració d'entitats. A més, es prioritzen les mesures penals alternatives a la presó, per ajudar els penats a portar una vida familiar, social i laboral més normalitzada.

Classificació i règim de vida

	2018	2019
En règim tancat	164 (2,0 %)	134 (1,6 %)
En règim ordinari	6.542 (78,2 %)	6.604 (78,7 %)
En règim obert	1.661 (19,9 %)	1.653 (19,7 %)

Població amb permisos penitenciaris

	2018	2019
En situació de 2n grau	2.210	2.149
En situació de 2n grau, per menys de 48 hores	1.287	1.274
En situació de 3r grau	2.518	2.683
Permís de cap de setmana	2.875	2.886
Permís extraordinari amb acompanyament policial	610	539
Permís extraordinari sense acompanyament policial	431	385
Total	4.772	4.900

Els equips multidisciplinaris encarregats de les actuacions d'execució, control, seguiment i informe dels alliberats estan formats per òrgans col·legiats i unipersonals formats per treballadors socials, educadors, psicòlegs i juristes.

Alliberats condicionals

	2018	2019
Població en llibertat condicional	832	820
Llibertats condicionals concedides	739	691

Interns inclosos en programes específics de tractament (darrer trimestre)

	2018	2019
Control de les conductes d'agressió sexual (SAC)	326	336
Tractament de les conductes de delictes violents (DEVI)	671	559
Tractament de les conductes de violència sobre la dona (VIDO)	534	460

Persones en programes de tractament de toxicomanies²⁴

	2018	2019
En centres de deshabitació	34	28
En programes de toxicomanies	2.118	1.903

Les dades d'interns que segueixen algun programa psicosocial de toxicomanies són acumulades i en nombres absoluts.

Matriculacions en ensenyaments escolars²⁵

	Curs 2018-19	Curs 2019-20
Mitjana de matriculacions	4.967	5.163
Mitjana d'interns matriculats	3.679	3.774

Atenció sanitària

El sistema penitenciari és atès per professionals tant de la xarxa pública com de la privada en dues línies assistencials sanitàries: la primària i l'especialitzada. L'assistència primària penitenciària s'ocupa del control i el tractament de les persones ingressades a les infermeries dels centres penitenciaris, i també té funcions addicionals (revisió mèdica d'ingrés, supervisió de les mesures d'aïllament i contenció mecànica, intervenció en processos de control, supervisió d'higiene i alimentació i funcions pericials i d'assessorament a l'Administració penitenciària i als òrgans judicials). L'atenció especialitzada en l'àmbit penitenciari ordinari i tancat és aquella que, per raó de la seva complexitat, requereix la participació d'un especialista clínic.

Els serveis sanitaris i de salut dels centres penitenciaris de Catalunya són part integrant de la xarxa d'atenció sanitària del Departament de Salut, que en gestiona la prestació en coordinació amb el Departament de Justícia. Es desenvolupen els programes següents:

- Atenció en salut mental i deficiència psíquica.
- Prevenció i control del VIH/sida.
- Prevenció i control de la tuberculosi.

²⁴ Les dades d'interns que segueixen algun programa psicosocial de toxicomanies són acumulades i en nombres absoluts.

²⁵ Es consideren les matrícules en formació instrumental, educació secundària, batxillerat, formació professional, estudis universitaris (inclou accés), llengua castellana, llengua catalana, idiomes estrangers i informàtica. Les dades del curs 2019-2020 es limiten al període de l'octubre a l'abril.

- Prevenció i control de l'hepatitis B.
- Prevenció i control de les malalties de transmissió sexual.
- Ingressos, que facilita informació sanitària a tots els interns que ingressen i detecta possibles malalties físiques o psíquiques.
- Atenció odontològica.
- Higiene i sanejament ambiental i promoció de la salut.
- Manteniment amb metadona per a persones amb problemes d'addicció.
- Atenció a la dona (controls ginecològics, planificació familiar i atenció a les dones embarassades i els nadons).

Malalties de seguiment específic en l'àmbit penitenciari català

	2018	2019
Infecció VIH	347	381
Sida	84	59
Tuberculosi	12	7
Anticossos hepatitis C	443	322

L'any 2019 s'han sol·licitat 6 llibertats condicionals per malaltia molt greu, de les quals se'n van concedir 4.

Actuacions destacades

La Sub-direcció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha fet un important esforç d'innovació, amb un impacte destacat al conjunt de centres penitenciaris catalans, on destaquen:

En l'àmbit normatiu

- Circular 2/2019, de 3 de juny, sobre estrangeria als centres penitenciaris de Catalunya. Aquesta circular substitueix la norma de 2013 (1/2013), que regulava aquesta matèria
- Instrucció 1/2019, de 15 d'octubre, per garantir els drets i la no discriminació de les persones transgènere i intersexuals als centres penitenciaris de Catalunya. Aquesta norma substitueix i amplia la que estava dictada des de l'any 2009.
- Instrucció 2/2019, de 12 de desembre, relativa al procediment de treball per a l'excarceració amb risc alt de reincidència delictiva violenta. Aquesta norma regula tot el procediment relacionat amb l'excarceració de persones que, havent comès un delicte violent, són d'alt risc.

Actuacions d'avaluació i gestió del risc:

- Posada en marxa la versió 3 de l'eina d'avaluació RISCANVI, amb la novetat important de l'avaluació de la reincidència delictiva general, que amplia els anteriors quatre criteris de predicció (violència autodirigida, intrainstitucional, reincidència violenta i trencament de condemna).
- Disseny i posada en marxa del Programa marc de prevenció de suïcidis als centres penitenciaris, des de l'1 de juliol de 2019. Un programa consensuat entre els serveis intervinents en l'entorn penitenciari: salut (ICS i entitats proveïdores de salut mental), servei interior i rehabilitació.
- Formalització d'intervencions relatives a la prevenció i intervenció en el fenomen de la radicalització als centres penitenciaris. S'ha dissenyat el programa Arrel (preventiu de la radicalització) i s'ha participat en els projectes europeus Liase II i Prepare, dedicats a la prevenció del fenomen de la radicalització. També s'ha participat, amb el Real Instituto Elcano, en una proposta de formació i s'ha difós internament un opuscle sobre radicalització, elaborat per especialistes.

Altres actuacions

- Impuls a tots els centres penitenciaris dels nous programes de rehabilitació. L'any 2018 es va dissenyar un nou catàleg de programes de rehabilitació bàsics i específics. El 2019 s'ha fet l'ajust a les intervencions i s'ha assegurat la posada en marxa durant l'any de tots els programes bàsics (psicoeducatius i socioeducatius) a tots els centres penitenciaris. Això permet una intervenció grupal única a tots els centres, amb un punt d'innovació i qualitat molt destacat.
- En matèria d'educació, amb el Departament d'Educació i la Universitat Oberta de Catalunya, es va signar el 10 de desembre de 2019 un conveni per impulsar els estudis universitaris a la població interna, que ha requerit un protocol informàtic per fer-los possible a distància.
- S'ha publicat la *Guia de referents de gènere* als centres penitenciaris, que dona rellevància a l'actuació d'aquests professionals i al seu paper fonamental en tots els centres penitenciaris.
- Pel que fa a la promoció de l'activitat artística, s'han fet tres actuacions amb gran impacte i assistència de públic que han permès treure a l'exterior de les presons l'obra artística (plàstica, musical, etc.) dels interns: l'exposició "Lledonarts", el concurs Diversitat i l'exposició "(D)anys Colaterals" a l'antiga presó Model.
- S'ha participat en diferents comissions de treball interdepartamentals, entre les quals destaquen la Comissió Interdepartamental SIDA Catalunya, el Pla integral de salut mental i addiccions i la Comissió Interdepartamental LGTBI.

Impuls del règim obert i de l'acompanyament de la presó a la comunitat

- Finalització de la proposta del Programa marc del pla de suport comunitari, i resta pendent el pla d'actuació.
- Elaboració del Programa de classificació inicial en medi obert, que ja està a punt per iniciar la prova pilot.
- Elaboració del Programa de mediació entre els interns i les famílies al Centre Penitenciari Brians 2.
- Generalització de la Taula de Participació Social a tots els àmbits de l'execució penal, amb l'inici de les activitats per a la creació de la de medi obert de Barcelona, i identificació de referents de la Taula als centres penitenciaris responsables de la dinamització.
- Revisió del model de llibertat condicional pel que fa als aspectes tècnics: gestió dels casos, assignació de fases, model d'intervenció (per ara el model manté una estructura coherent des d'una perspectiva legal, però amb moltes mancances pel que fa a la perspectiva tècnica).
- Adjudicació d'un contracte a 11 recursos residencials per atendre la població interna sense recursos.

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

El 2019 es van signar convenis i acords de col·laboració interinstitucional i interadministrativa, entre els quals destaca el Conveni amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona, per garantir l'atenció educativa a l'escola bressol municipal Cobi dels infants menors de tres anys del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona.

6.2. Sub-direcció General de Centres i Gestió Penitenciària

Capacitat del sistema penitenciari

	Homes	Dones	Total
Règim ordinari	7.688	585	8.273
Règim obert	1.184	103	1.287
Total	8.872	688	9.560

Capacitat dels centres del sistema penitenciari

	Places disponibles
CP Brians 1	1.301
CP Brians 2	1.867
CP de Dones de Barcelona	431
CP de Joves	350
CP Lledoners	929
CP Mas d'Enric	924
CP Ponent	701
CP Puig de les Basses	922
CP Quatre Camins	1.451
CP Obert 2 de Barcelona (Trinitat)	300
CP Obert de Girona	124
CP Obert de Lleida	140
CP Obert de Tarragona	120
Total	9.560

Durant l'any 2019 s'han gestionat 6.147 trasllats d'interns entre centres penitenciaris catalans (6.247 el 2018) i 543 trasllats d'interns procedents de centres penitenciaris d'altres parts de l'Estat (613 el 2018).

Incidents als centres penitenciaris

	2018	2019
Taxa d'incidents per cada 100 interns	14,5	16,2
Agressions a funcionaris	178	222
Agressions entre interns	1.261	1.359
Autolesions	582	686
Evasions	3	8
Defuncions	36	28

6.3. Sub-direcció General de Recursos Humans i Econòmics

Les dues primeres taules inclouen el personal del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), del Departament d'Educació, del Departament d'Interior i del Departament de Salut. La resta de taules només comptabilitzen el personals adscrit al Departament de Justícia.

Personal adscrit als centres penitenciaris

	2018	2019
Equips directius	62	70
Rehabilitació	1.056	1.124
Règim interior	3.301	3.276
Resta de personal	848	786
Total	5.267	5.256

Ràtio interns/personal (últim dia de l'any)

	2018	2019
Global	1,59	1,60
Àrea de vigilància	2,53	2,56
Àrea de rehabilitació	7,92	7,47

Gestió de moviments de personal

	2018	2019
Substitucions	949	1.453
Nomenament d'interins	161	308
Cessament d'interins	124	7
Situacions administratives	—	94
Reingressos	28	46
Reincorporacions	61	17
Comissions de servei	188	188
Encàrrecs de funcions	125	130
Adscripcions provisionals	—	49
Acumulacions de tasques	—	1
Reforços	62	261
Adaptacions de lloc de treball	58	14
Segona activitat	8	14

Gestió d'ofertes de provisió temporal de llocs de treball (ATRI)

	2018	2019
Llocs de personal de règim interior	61	71
Llocs de personal de rehabilitació	106	107
Llocs de personal administratiu	47	48

Permisos, llicències i reduccions de jornada

	2018	2019
Permís per accident, hospitalització, malaltia i defunció de familiar	2.383	2.654
Permís per examen o prova alliberadora	453	424
Permís per deure inexcusable	356	558
Altres permisos	655	759
Reduccions de jornada	0	107
Compatibilitat	76	64

Formació

	2018	2019
Sol·licituds d'assistència a cursos	2.056	2.113
Sol·licituds de compensació d'hores de formació	406	23

Identificació del personal

	2018	2019
Tramitació d'identificacions de personal de centres penitenciaris	484	573
Enviaments d'acreditacions i vetes	296	156
Tramitació de targetes de signatura electrònica (T-CAT)	137	69
Restabliment de contrasenyes ATRI	711	1.040
Altes, baixes i activacions al GDI (director corporatiu)	1.404	2.032

Tramesa de documentació

	2018	2019
Enviament de resolucions	3.655	2.075
Enviament de citacions i notificacions judicials	22	12

Activitats de suport jurídic

	2018	2019
Recursos en via administrativa	101	111
Recursos en via contenciosa administrativa – judicial	17	28
Resolucions de permisos i formació	430	398
Resolucions de deducció havers	63	66
Expedients disciplinaris (execució)	14	12
Informes sobre assumptes sindicals	3	6
Escrits sindicals (resposta)	13	63
Elaboració de normativa (propostes)	—	—
Elaboració de normativa (documents definitius)	—	—
Instruccions del subdirector	4	—
Comunicats interns (a Inspecció, AJ, SG) i oficis	107	140
Bústia de Recursos Humans (control)	1.190	1.340
Bústia de Recursos Humans (consultes jurídiques)	1.920	100
Qüestionaris de descripció de lloc de treball (DLT)	15	52
Escrits de resposta al Síndic de Greuges i el Defensor del Pueblo	10	5
Escrits de resposta a preguntes i mocions parlamentàries	9	15
Sol·licituds d'accés a la informació pública	3	4

6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

La Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil és responsable de l'execució de les polítiques en matèria de justícia juvenil (infractors de més de 14 anys i de menys de 18), tant en medi obert com d'internament, amb la finalitat de promoure'n la integració i reinserció social, així com de la mediació i la reparació penal a la comunitat, les mesures penals alternatives, l'atenció a la víctima del delictes i l'assessorament tècnic penal.

Justícia juvenil

El Departament de Justícia disposa de vuit equips tècnics per conduir processos de mediació i reparació extrajudicial i per donar assessorament tècnic a les instàncies judicials i fiscals; de nou equips de medi obert i dos grups educatius per a l'execució de mesures no privatives de llibertat imposades pels jutges de menors, i de set centres educatius per a l'execució de les mesures d'internament o privatives de llibertat imposades pels esmentats òrgans judicials.

Al web es poden consultar els [descriptors estadístics](#).

Indicadors globals de les persones ateses

	2018	2019
Població l'últim dia de l'any	1.961	2.078
Persones diferents al llarg de l'any	5.843	5.926
Homes	80,6 %	82,2 %
Dones	19,4 %	17,8 %
Entre 14 i 17 anys	54,9 %	54,4 %
Entre 18 i 21 anys	45,1 %	45,6 %
Nacionalitat espanyola	69,0 %	67,2 %
Altres nacionalitats	31,0 %	32,8 %

Demarcació de residència de les persones ateses

	2018	2019
Barcelona	4.001	4.046
Girona	574	609
Lleida	339	422
Tarragona	613	572
Terres de l'Ebre	136	146
No consta	180	131

Delicte principal que origina la intervenció (dades de la població acumulada)

	2018	2019
Contra el patrimoni	45,8 %	47,4 %
Lesions	29,8 %	27,9 %
Contra la llibertat	8,6 %	8,3 %
Contra l'ordre públic	4,2 %	4,1 %
Contra la seguretat col·lectiva	3,2 %	3,4 %

Intervencions acumulades al llarg de l'any²⁶

	2018	2019
Assessorament tècnic	2.649	2.778
Mediació	1.651	1.691
Mediacions finalitzades amb resultat positiu	83,2 %	81,7 %
Medi obert	2.854	2.860
Internament en un centre educatiu (CE)	536	600
Mesures fermes notificades	1.712	1.851

Distribució de les persones ateses entre els diferents tipus d'intervenció segons la intervenció principal

	2018	2019
Mediació	32,8 %	32,8 %
Medi obert	56,6 %	55,5 %
Internament en un centre educatiu (CE)	10,6 %	11,7 %

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

El 5 de setembre de 2019 es va signar l'Acord de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Fundació SETBA per a la realització d'activitats artístiques al Centre Educatiu Can Llupià.

Actuacions rellevants

- **Als centres de justícia juvenil**, el principal objectiu estratègic el 2019 ha estat garantir la suficiència de places per poder atendre la demanda creixent de mesures judicials d'internament i el nombre de menors internats. El nombre de menors internats va passar dels 251 que hi havia l'1 de gener de 2019 a 295 el 31 de desembre, però amb puntes d'ocupació de fins a 306 menors l'1 d'octubre. Davant aquest fort increment es va elaborar i executar un Pla de mesures urgents per a l'increment de places, especialment les destinades a nois en centres tancats, amb les actuacions següents:
 - a) Canvi d'encàrrec i ampliació de places de la Unitat Oberta del Centre Educatiu Montilivi, de 12 places, a centre tancat de 22 places, amb la remodelació prèvia de les instal·lacions i la dotació de més personal. Va entrar en funcionament efectiu l'1 de juliol de 2019.
 - b) Ampliació de les places de la Unitat Terapèutica d'Els Til·lers, que va passar de 12 a 20 places, en coordinació i col·laboració amb el Departament de Salut i l'entitat Sant Joan de Déu, proveïdora del servei, amb la remodelació prèvia de les instal·lacions i l'ampliació del personal. L'ampliació va entrar en funcionament efectiu l'1 d'agost de 2019.

²⁶ Una mateixa persona pot tenir diverses menes d'intervenció durant l'any.

-
- c) Creació de la unitat de noies al Centre Educatiu Els Til·lers, de 25 places, amb la remodelació prèvia de les instal·lacions i la dotació de personal. Aquesta ampliació ha permès dedicar les quatre unitats del Centre Educatiu Can Lluçà a nois (120 places). La unitat va entrar en funcionament efectiu l'11 de novembre de 2019.

Amb aquestes actuacions s'ha passat de disposar de 302 places d'internament l'1 de gener de 2019 a 348 places el 31 de desembre de 2019, però amb una distribució diferent, perquè es disposa de més places per a nois de règim tancat, les més demanades, que han passat de les 222 de l'1 de gener de 2019 a les 277 actuals, suficients per atendre la demanda actual.

S'ha passat de 302 a 348 places d'internament, però amb una distribució diferent, amb més places per a nois de règim tancat, suficients per atendre la demanda actual.

• **En medi obert**, s'han centrat els objectius a:

- a) Consolidar els grups educatius per la violència filio-parental de Barcelona i Girona. S'ha concretat la normativa de funcionament i regulació de la vida quotidiana. 22 persones han estat ateses per aquests grups educatius durant l'any 2019.
- b) Desenvolupar el Pacte d'estat contra la violència de gènere:
- S'han dut a terme 21 sessions per a la supervisió de professionals; n'hi han participat 182, dels quals 117 eren dones (64,3 %) i 65 eren homes (35,7 %).
 - 9 menors i joves han participat en el Taller de teatre i vídeo social per a l'abordatge i la prevenció de la violència de gènere destinat a menors i joves atesos pels equips de medi obert. Aquest taller es presenta a 25 professionals i el vídeo social i la fitxa tècnica per fer-ne l'anàlisi queden a disposició dels professionals de la Direcció General.
 - 26 menors i joves i alguns professionals han participat en la creació de la Maleta pedagògica, que consisteix en material pedagògic per a professionals per a l'abordatge de la violència de gènere i de les conductes afectives i sexuals amb menors i joves atesos per la justícia juvenil. Aquesta Maleta pedagògica ha estat presentada a 20 professionals.
 - S'ha creat una app per a l'abordatge i la prevenció de la violència de gènere, destinada a menors i joves atesos pels equips de medi obert. En aquesta app hi participen 45 menors i joves i s'ha presentat a 25 professionals.
- c) Millorar la intervenció amb joves no acompanyats (actualment hi ha 102 menors i joves amb mesures de medi obert, en situació de carrer o okupes a Barcelona); l'Àrea de Medi Obert s'ha incorporat al desenvolupament del Conveni de Col·laboració entre l'Institut Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona i la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima del Departament de Justícia.
- d) Contractar i donar continuïtat als dos pisos per a l'atenció residencial de joves amb mesures de medi obert amb necessitats residencials. L'any 2019 s'hi ha derivat 23 joves, 9 dels quals no complien els criteris d'admissió i, per tant, finalment, hi han residit 14 persones.
- e) Concretar una comunitat de pràctiques (CoP) de psicòlegs per a l'abordatge de les conductes violentes dels joves amb mesura judicial en medi obert. L'any 2019 han tingut una mesura de medi obert 2.415 joves amb almenys 1 delictes violent.

• **En mediació i assessorament tècnic**, s'ha desenvolupat el Projecte d'abordatge de conductes sexuals abusives (PAS) amb la metodologia de Projectes en valor, juntament amb el CEJFE. El PAS es va iniciar arran de l'increment de delictes contra la llibertat sexual i la seva repercussió en les víctimes i a nivell social. S'ha format els professionals d'assessorament i de justícia restaurativa i s'han elaborat guies bàsiques d'actuació i procediments per millorar la intervenció, i també s'ha iniciat l'avaluació de la implementació d'aquest projecte.

• **En programes i innovació**, el principal objectiu estratègic l'any 2019 ha estat desenvolupar el Projecte per incorporar la visió d'igualtat i no discriminació a la justícia juvenil. En són actuacions rellevants a destacar:

- a) Organització de la II Jornada de Sensibilització: "Justícia Juvenil amb perspectiva de gènere: reptes de la intervenció" (13 de febrer de 2019), conjuntament amb el CEJFE, adreçada al conjunt de professionals de la justícia juvenil.

- b) Sessions d'informació i sensibilització a persones amb càrrec de comandament i als equips finalistes de justícia juvenil sobre la Llei 11/2014 per garantir els drets de les persones LGTBI i sobre el Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, en col·laboració amb la Direcció General d'Igualtat: 39 sessions a un total de 498 persones, de les quals 412 eren dones i 118 homes.
 - c) Actuacions de suport i formatives als centres educatius i als grups educatius de medi obert, en col·laboració amb el CEJFE, per millorar la intervenció en educació afectiva sexual i incorporar la perspectiva de gènere: 10 accions de suport.
 - d) Identificació dels canvis a introduir en el programa d'assessorament tècnic de menors per incorporar la perspectiva de gènere: 6 sessions de treball el 2019 amb el grup de treball de professionals dels equips de Barcelona.
 - e) Disseny d'un pla d'acció per a la incorporació de persones referents de gènere a la justícia juvenil: constitució d'un grup motor i participació de professionals de diferents àmbits en grups focals. En total, 47 professionals.
- En el marc del Pacte d'estat contra la violència de gènere, també s'han dut a terme actuacions en tots els àmbits de la justícia juvenil: 17 tallers i 10 sessions de sensibilització adreçats a menors i joves, elaboració de materials pedagògics i 50 sessions de supervisió als professionals per a la millora de la intervenció en casos on és present la violència de gènere.
 - **Altres actuacions rellevants** per reforçar i donar suport a la intervenció dels professionals de justícia juvenil:
 - a) Tancament del procés d'elaboració del document Programa marc per a la intervenció de la violència filiofamiliar (VFP) en menors amb mesures d'internament.
 - b) Sessions informatives a tots els equips de medi obert i assessorament tècnic dels resultats del programa Límits de reforç a l'entorn familiar i valoració de la complementarietat del programa Mirall, adreçat a les persones menors amb mesures de medi obert que presenten conductes de maltractament familiar.

Execució penal a la comunitat

Les mesures penals alternatives (MPA) inclouen aquells supòsits previstos al Codi penal en què, davant la comissió d'un fet delictiu, els òrgans judicials poden aplicar una resposta sancionadora alternativa a l'ingrés en un centre penitenciari. Les MPA es concreten en:

- Treballs en benefici de la comunitat.
- Obligacions derivades de la suspensió o substitució d'una pena privativa de llibertat.
- Mesures de seguretat (inclosa la llibertat vigilada).

En aquest enllaç es poden consultar els [descriptors estadístics de mesures penals alternatives](#).

Indicadors principals vinculats a mesures penals alternatives (MPA)

	2018	2019
Població sotmesa a MPA l'últim dia de l'any	7.776	7.782
Població sotmesa a MPA al llarg de l'any	15.302	14.890
Homes	14.124	13.813
Dones	1.178	1.077
Nacionalitat espanyola	12.637	12.337
Nacionalitat estrangera	2.665	2.553

Demandes de compliment de mesures penals alternatives

	Demandes	Mesures complertes
Pena de treballs en benefici de la comunitat (TBC)	7.236	13.415
Obligacions de suspensió o substitució (OS)	1.961	3.626
Mesures de seguretat (MS)	391	794
Total	9.588	17.835

Distribució de les intervencions i de la població de les MPA

No es presenten dades desagregades sobre les demandes o el compliment de la pena de treballs en benefici de la comunitat (TBC).

Demandes de compliment d'obligacions de suspensió o substitució

	Demandes	Mesures complertes
Comparèixer davant de l'Administració	27	114
Compliment de deures	48	117
Participació en programes formatius	1.374	2.142
Tractament ambulatori de deshabitació	505	1.237
Internament per a deshabitació	7	16

Demandes de compliment de mesures de seguretat

	Demandes	Mesures complertes
Assistència a programes formatius	3	6
Custòdia familiar	9	17
Comparèixer davant de l'Administració	0	0
Tractament ambulatori de deshabitació	31	45
Tractament ambulatori de salut mental	100	262
Internament en centre de deshabitació	26	64
Internament en centre psiquiàtric	84	243
Internament en centre d'educació especial	1	3
Altres	137	154

Cal destacar que l'impuls a nivell comunitari de les MPA implica que 66 noves entitats socials de tota mena l'any 2019 han ofert places per al compliment de treballs en benefici de la comunitat en 251 nous equipaments.

Programa de justícia restaurativa

El Departament de Justícia posa a disposició dels ciutadans el Programa de justícia restaurativa, que inclou la mediació penal i altres metodologies restauratives. Es tracta d'un servei gratuït que té per objectiu la reparació del dany causat en les persones o en les relacions per la comissió d'un delicte. S'ofereix un espai de comunicació que permet a les parts participar activament en la solució dels problemes resultants d'una infracció penal, amb l'ajuda d'una tercera persona imparcial i neutral, el mediador. Les característiques principals del Programa són la voluntarietat, la implicació activa de les parts, la confidencialitat del procés i la imparcialitat i neutralitat del mediador.

Al voltant d'un terç dels processos solen finalitzar en un mes, i és habitual que en un mateix procés restauratiu s'arribi a més d'un d'acord (econòmic, relacional, moral, material o consistent a fer una activitat); generalment l'acord relacional (restabliment de relacions) és el més freqüent. Gairebé la totalitat dels processos tenen lloc abans de la sentència.

Programa de justícia restaurativa

	2018	2019
Sol·licituds	2.645	2.482
Finalitzats	3.208	2.877
Finalitzats amb procés restauratiu	52,6 %	55,1 %
Procedència d'òrgans judicials	95,1 %	94,7 %
Dones en les mediacions	35,0 %	35,6 %

Tipologia de delictes de la justícia restaurativa

	2018	2019
Contra la llibertat	362 %	37,3 %
Lesions	34,9 %	34,9 %
Contra el patrimoni	19,8 %	19,3 %

Atenció a la víctima del delicte

Les oficines d'atenció a la víctima del delicte (OAVD) atenen qualsevol persona que hagi estat o se senti víctima de qualsevol mena de delicte. També són els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència de gènere, a les quals han de facilitar una atenció integral i mantenir informades de la situació processal i penitenciària de la persona agressora per garantir-los la seguretat i la protecció.

Des d'aquest enllaç es pot accedir als [descriptors estadístics d'atenció a la víctima](#).

Persones ateses per les OAVD

	2018	2019
Víctimes ateses	11.952	12.366
Dones	89,7 %	92,0 %
Joves	5,6 %	4,9 %
Estrangers	39,2 %	43,9 %
Actuacions principals	39.924	39.818
Actuacions per víctima	3,34	3,22

Mitjana d'actuacions per víctima al llarg de l'any, per demarcació territorial

	2018	2019
Barcelona	3,46	3,34
Girona	2,89	2,78
Lleida	3,58	3,14
Tarragona	2,92	2,93
Terres de l'Ebre	3,46	3,53
Oficina virtual residents fora de Catalunya (OFCA)	3,84	4,36
Total	3,34	3,22

Tipus d'actuacions de les OAVD

	2018	2019
Primera acollida	7,8 %	11,0 %
Seguiments	9,0 %	8,6 %
Informació i assessorament	26,3 %	28,6 %
Acompanyaments a judici	0,8 %	1,5 %
Intervencions psicològiques	12,3 %	12,6 %
Informació jurídica bàsica	15,1 %	16,5 %
Actuacions indirectes	18,3 %	15,1 %
Activació protocol de VIDO (violència sobre la dona)	0,7 %	0,8 %
Informació penitenciària sobre l'agressor	9,6 %	5,4 %

A més de les OAVD, la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil posa a disposició de la ciutadania el Servei d'Acompanyament a la Víctima del Delicte en seu judicial (SAVD). El SAVD atén les víctimes d'un delicte de violència de gènere en el moment que compareixen davant el jutjat de violència sobre la dona (o davant els jutjats d'instrucció especialitzats). També s'acompanya aquestes i qualsevol altra víctima d'un delicte en el moment del judici oral, si així ho desitgen, i se'ls proporciona informació i suport emocional.

Tipus d'actuacions de les OAVD

	2018	2019
Atenció jutjats de violència sobre la dona	4.432	6.682
Acompanyament a judici oral	435	684
Víctimes ateses dones	99,2 %	99,2 %

Un altre servei que el Departament de Justícia posa a disposició de les víctimes és el Servei d'Informació i Orientació Telemàtica a les Víctimes del Delicte (SIOTVD). Es tracta d'un servei especialitzat d'atenció telefònica (telèfon 900 12 18 84) que atén i orienta qualsevol persona afectada per la comissió d'un delicte.

Actuacions del SIOTVD

	2018	2019
Telèfon gratuït	3.242	3.426
Bústia corporativa	534	557
Total de consultes	3.776	3.983
Dones en les consultes	64,1 %	64,5 %

Programa d'assessorament tècnic penal

El Programa d'assessorament tècnic penal és un servei gratuït que el Departament de Justícia posa a disposició dels òrgans judicials per donar resposta a les demandes d'assessorament tècnic per facilitar la presa de decisions judicials. Mitjançant un informe pericial, psicològic, social o psicosocial es facilita al procediment un conjunt d'informacions, valoracions, conclusions i/o propostes tècniques des del coneixement de la pròpia professió en relació amb les persones encausades o penades, les víctimes i els testimonis implicats en el procediment penal. Posteriorment es ratifica i/o amplia l'informe en el decurs del judici oral.

Demandes d'assessorament tècnic (AT)

	2018	2019
Formes substitutives de penes privatives llibertat	50	37
AT del testimoni	40	37
AT oficial encausats	109	114
AT oficial víctimes	997	1.277
Assistència judici oral	359	402
Sol·licitud d'informació sobre l'execució de MPA	13	18
Suport a l'exploració judicial	897	1.084
Total	2.465	2.969

Programes finalitzats d'assessorament tècnic

	2018	2019
Formes substitutives de penes privatives llibertat	44	29
AT del testimoni	46	30
AT oficial encausats	116	85
AT oficial víctimes	837	905
Assistència judici oral	301	336
Sol·licitud d'informació sobre l'execució de MPA	13	15
Suport a l'exploració judicial	782	831
Total de programes finalitzats	2.139	2.231
Dones	64,0 %	67,3 %

Finalment, cal destacar que, arran de la Resolució 82/XII de 2018 del Parlament de Catalunya sobre la implantació i el reforçament de les unitats de valoració forense integral (UVFI) a Catalunya, durant l'any 2019 la Sub-direcció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat ha treballat amb l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya per donar impuls i ampliar les UVFI, que fins al moment només estaven implementades a Barcelona, amb un nivell molt baix d'utilització per part de les instàncies judicials. A final de 2019 es disposa d'un protocol integral de funcionament i d'un protocol tècnic d'intervenció, consensuats entre l'IMLCFC i l'equip d'Assessorament Tècnic Penal, que permet la posada en marxa de les UVFI.

Les UVFI tenen la missió de donar una resposta única i integrada als casos de violència de gènere elaborant informes interdisciplinaris i integrals que abastin tot el nucli familiar i permetin a les instàncies judicials prendre les decisions més adequades a cada cas i situació.

6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

El Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE) és l'empresa pública del Departament de Justícia que gestiona un model propi dins el sistema penitenciari per a la integració sociolaboral de les persones privades de llibertat a través de tres eixos: formar, ocupar i inserir (model FOI). S'ofereixen als interns itineraris personalitzats que els permeten adquirir hàbits laborals i competències professionals, alhora que es capaciten en oficis altament requerits pel mercat de treball. Els penats aconsegueixen experiència per reintegrar-se en un futur al món laboral per mitjà de la borsa de treball.

Ocupació, formació i inserció laboral del CIRE

	2018	2019
Persones ocupades	3.980	3.938
Persones formades	2.723	2.964
Persones ateses (borsa de treball)	3.161	3.161
Persones inserides (contractes)	1.179	1.424

Activitats destacades

- El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) ha homologat **quatre aules de formació professional per a l'ocupació (FPO)**: Centre Penitenciari Brians 2 ("Operacions bàsiques de restaurant i bar" i "Activitats auxiliars en vivers, jardins i centres de jardineria"), Centre Penitenciari de Joves ("Fleca i brioxeria") i Centre Penitenciari Lledoners ("Operacions d'enregistrament i tractament de dades i documents").
- Implantació per fases del **nou model de retribució**, que tendeix al salari mínim interprofessional, basat en hores treballades i tasques desenvolupades (definides per categories professionals). Es tracta d'un sistema de retribució més concorde al mercat laboral ordinari i d'una millora per fer valer la missió del CIRE: capacitació, promoció i qualitat ocupacional dels interns. Durant l'any 2019, prop de 70 operàries i operaris dels tallers del centre penitenciari de Dones i el de Joves han estat receptors d'aquest nou model i han incorporat elements de professionalització, com ara la revisió d'escandalls i d'itineraris laborals i el control productiu.
- Desenvolupament del **projecte Remotis**, amb la col·laboració de la divisió d'automoció de l'empresa Altran, amb l'objectiu de desenvolupar un prototip de vehicle elèctric que disposi d'un sistema de conducció remota. La intervenció del CIRE ha estat centrada en els serveis de soldadura per muntar l'estructura tubular d'acer del vehicle i soldar diversos suports metàl·lics, que han fet els alumnes del curs de l'especialitat formativa Soldadura amb elèctrode revestit i TIG, que s'imparteix al Centre Penitenciari de Joves i al Centre Educatiu L'Alzina.
- Acte de **lliurament dels diplomes dels certificats de professionalitat** al Centre Penitenciari Brians 2, amb la consellera de Justícia i el conseller de Treball, Afers Socials i Famílies. Prop de 80 interns van rebre un certificat, títol oficial que acredita l'assoliment de la competència professional per a desenvolupar una activitat laboral d'acord amb les exigències de la producció i l'ocupació. Des de 2016, s'ha expedit més d'un miler de certificats de professionalitat entre tots els centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil de Catalunya.
- Participació de 12 internes en accions formatives per treballar la seguretat i l'autoconfiança, competències essencials per afrontar entrevistes de feina. Aquest projecte, orientat bàsicament al col·lectiu de dones sota mesura judicial, on la taxa d'atur és molt elevada, s'ha desenvolupat gràcies a un **conveni de col·laboració amb la Fundació Quiero Trabajo**. Es tracta d'empoderar i donar a les internes suport i formació amb la finalitat de millorar les seves possibilitats d'aconseguir una feina que les faci sentir-se dignes, útils i independents econòmicament.

Formació

L'objectiu d'aquest programa formatiu és implementar i desenvolupar un projecte de certificats de professionalitat (títol oficial amb validesa a tot l'Estat i a la Unió Europea) basat en el reconeixement de la formació professional per a l'ocupació (FPO) que s'imparteix als centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil. L'any 2019 l'oferta formativa ha estat:

- Activitats auxiliars en vivers, jardins i centres de jardineria.
- Operacions bàsiques de restaurant i bar.
- Operacions d'enregistrament i tractament de dades (informàtica).
- Operacions de fontaneria i calefacció-climatització domèstica
- Retocs i adaptacions de peces i articles en tèxtil i pell.
- Serveis auxiliars de perruqueria.
- Soldadura amb elèctrode revestit i TIG.

Oferta de formació del CIRE

	2018	2019
Cursos finalitzats	270	268
Acreditacions totals	2.537	2.404
Certificats parcials o totals basats en FPO	397	265

Ocupació

El CIRE proporciona feina als interns que de manera voluntària s'incorporen als tallers productius dins i fora dels centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil:

- 42 tallers industrials distribuïts per centres penitenciaris, centres educatius de justícia juvenil i el taller exterior de Raïmat (confecció, serralleria, fusteria, impremta, muntatges i manipulats). Quasi el 70 % dels tallers acullen activitats de muntatges elèctrics i d'automoció, i també tallers propis de confecció industrial.
- 243 tallers de serveis a l'interior dels centres penitenciaris: cuina i distribució als offices, fleca i cafeteria (dins de l'àrea d'alimentació), així com bugaderia i botigues, incloent-hi magatzem central i punts de venda en unitats residencials.
- Més de 150 activitats realitzades en serveis exteriors (obres, pintura, instal·lacions, manteniment, buidatge i trasllats, forestal i jardineria, muntatge i neteja).

La mitjana mensual acumulada de persones ocupades (persones que han estat ocupades cada mes en una o més jornades en una o més activitats productives) ha estat de 3.938 (3.980 el 2018). La nòmina mitjana per jornada de treball d'aquestes persones va ser de 13,3 € (13 el 2018).

La mitjana d'interns que han estat ocupats cada mes respecte del total d'interns disponibles ha superat el 65 % (63,9 % al 2018).

Tallers de producció i de serveis interiors

El CIRE gestiona els tallers productius de caire industrial a l'interior dels centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil amb la col·laboració de més de 200 empreses dels sectors de l'automoció, la confecció sanitària, la serralleria de mobiliari educatiu o la manipulació de paper. Dins de les presons, els interns també es formen i treballen seguint la fórmula de taller productiu als serveis interiors de les presons (cuina interior i distribució als office, fleca i cafeteria per al personal treballador en diversos centres penitenciaris; botiga (magatzem central i botigues modulars) i bugaderia (rentatge de la roba personal i de llit dels interns dels centres penitenciaris).

D'altra banda, els serveis auxiliars proporcionen ocupació als interns en destinacions sota la gestió dels centres. Les tasques que es desenvolupen estan vinculades a la vida interior del centre penitenciari i el seu catàleg d'ocupació comprèn, fonamentalment, activitats relatives a la neteja dins dels mòduls residencials i altres àrees i activitats de jardineria, perruqueria o auxiliars en les àrees educatives i poliesportives dels centres penitenciaris.

Tallers i serveis exteriors

Es fomenta l'ocupació dels interns en règim semiobert com a etapa de transició cap al món laboral al taller exterior de Raïmat i a les brigades dels serveis exteriors (neteja forestal, mudances, instal·lacions, manteniment, recollida de paper, serveis de neteja, pintura, etc.).

Mitjana mensual de persones ocupades per sectors

	2018	2019
Muntatge (automoció, components mecànics, etc.)	1.047	975
Manipulació (paper, plàstic, etc.)	482	480
Confecció industrial (sanitària, uniformitat, etc.)	261	300
Arts gràfiques (paper, cartró, etc.)	27	35
Serralleria i fusteria	21	16
Obres, trasllats i forestal	29	32
Serveis interiors (cuina, fleca, cafeteria, botiga i bugaderia)	1.045	1.030
Serveis auxiliars (destinacions dels centres)	1.068	1.070

Inserció

La borsa de treball del CIRE és la primera borsa d'una entitat pública de tot l'Estat adreçada a la inserció de les persones privades de llibertat. Es basa en un acompanyament global per a la recerca activa de feina amb formació a mida, assessorament en estrangeria i orientació per a la recerca de feina.

El programa [Reincorpora](#), impulsat en col·laboració amb la Fundació Bancària "la Caixa", combina processos d'aprenentatge i de servei a la societat per formar-se en valors. Dels 419 interns que han estat actius en recerca de feina durant l'any 2019, n'hi ha 347 que han formalitzat un contracte de treball (el 82,8 %).

D'altra banda, s'ha portat a terme el projecte Perruneando, en col·laboració amb l'entitat Comparteam, que consisteix a potenciar el coneixement i millorar les competències clau dels joves per mitjà de les intervencions assistides amb animals (gossos). En el decurs de 2019, 10 joves de medi obert de justícia juvenil hi van poder participar.

Made in CIRE

Made in CIRE és la marca i col·lecció de productes (bosses, complements, roba de bany, cuina i llar, papereria, articles de Nadal, etc.) sorgits del treball productiu de qualitat per a la inserció sociolaboral de les persones sota mesura judicial. Ofereix també la possibilitat de personalitzar regals d'empresa i fer la compra en línia.